

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ · BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ · MAYIS-HAZİRAN 2021 · SAYI: 198

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN VAZGEÇMİYORUZ!

Bu Sayıda

Bu Sayıda...

Kâbus gibi geçen 2020 yılının tahribatını telafi edebilme umuduyla girdiğimiz 2021 yılının ilk iki ayına siyasi iktidarın toplumun farklı kesimlerini hedef alan politikaları damgasını vurdu.

Yılın daha ilk günlerinde ülkemizin örnek yükseköğretim kurumlarından Boğaziçi Üniversitesi'ne üniversite dışından bir "Partili Rektör" atanmasına karşı yükselen protestolar, tüm ülke çapında destek gördü. Siyasi iktidar her zaman olduğu gibi bu protestoları şiddetle bastırma yoluna giderek öğrencileri, öğretim üyelerini ve LGBTİ bireyleri hedef alan bir saldırı dalgası başlattı. 2 ayı aşkın zamandır devam eden ve polis şiddetinin hedefi olan protestolarda yüzlerce genç gözaltına alındı, onlarcası tutuklandı ya da ev hapsiyle cezalandırıldı.

2020 yılının en önemli haberlerinden birisi yılın sonlarından Koronavirüs aşının bulunmasıydı. Ülkemizde Ocak ayından itibaren başlayan aşı çalışmaları ne yazık ki tedarik sorunları ve plansızlık nedeniyle beklenen yaygınlığa ulaşmadı. Bununla birlikte virüsün yeni ve daha bulaşıcı varyantlarının gelişmesiyle hastalık giderek daha yaygın hale geliyor. Siyasi iktidar bu halk sağlığı problemiyle mücadele etmek yerine, ülkenin yaylalarını imara açmak, Kanal İstanbul Projesini hayata geçirmek gibi rant projelerini önceliyor.

Bu sayımızda, toplumun çıkarını korumak için yılın ilk aylarında yaptığımız basın açıklamalarına, düzenlediğimiz online etkinliklere yer veriyoruz. İyi okumalar, sağlıklı günler...

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.500 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenişehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 • Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr • tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

**TMMOB ADINA SAHİBİ ve
SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ**
Emin KORAMAZ

BASKI

Ankamat Matbaacılık San. Ltd. Şti.
1333 Cadde 1344 Sokak No:60
İvedik Organize Sanayi-ANKARA
Tel: (312) 394 54 94 • Sertifika No: 13256

BASKI TARİHİ
HAZİRAN 2021

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR

TAKSİM DAYANIŞMASI BASIN TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ	3
TMMOB 4. KADIN SEMPOZYUMU 'İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ' BAŞLIĞINDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ	5
KAMU ALIM İHALELERİNDE REFORM ÇALIŞMALARINI KAPSAMINDA HAZIRLANAN TEKNİK ÇALIŞMAYA İLİŞKİN TMMOB DEĞERLENDİRMESİ	9
İKİZDERE'DEKİ DOĞA KATLIAMI DURDURULSUN!	19
KADINA YÖNELİK ŞİDDET İNSAN HAKLARI İHLALİDİR! #TOLEREETMİYORUZ	20
TMMOB, SALDA GÖLÜ'NDE GERÇEKLEŞTİRİLEN EYLEME DESTEK VERDİ	22
YAŞANABİLİR BİR DÜNYA, YAŞANABİLİR BİR GELECEK!	25
ÇOCUKLARA CİNSEL İSTİSMARININ AFFI OLMAZ!	26
NAZIM HİKMET ÖLÜMÜNÜN 58. YILINDA İZNIK MÜŞKÜLE'DE ANILDI	26
15-16 HAZİRAN DİRENİŞİ'NİN YILDÖNÜMÜNDE EMEĞİN HAKLARINA SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDİYORUZ!	29
HDP'Yİ HEDEF ALAN SALDIRIYI KINIYORUZ! IRKÇI-FAŞİST SALDIRGANLIĞA KARŞI BİR ARADA KARDEŞÇE YAŞAMI SAVUNACAĞIZ!	30
DİSK-KESK-TMMOB-TTB: "TÜRKİYE BU KARANLIK GİDİŞE MAHKUM DEĞİLDİR!"	30
İKK HABERLERİ	
TMMOB BURSA İKK: SOMA FACİASINI UNUTMADIK	35
TMMOB İSTANBUL İKK: İSRAİL DEVLETİNİ YAPTIĞI İNSANLIK SUÇU NEDENİYLE KINIYORUZ!	35
TMMOB BURSA İKK: FİLİSTİN HALKI GÖSTERMELİK KINAMAYLA, HAMASI NUTUKLARLA DEĞİL, İSRAİL İLE ASKERİ, TİCARİ, DİPLOMATİK TÜM İLİŞKİLERİN KESİLMESİYLE DESTEKLENİR	36
GAZİANTEP İKK: 5. ZIRHLI TUGAY ARAZİSİ, DÜLÜKBABA ORMANI İLE BİRLEŞTİRİLEREK KENT ORMANI OLMALIDIR...	37
TMMOB KOCAELİ İKK: "DOĞAMIZ ÖLÜYOR, İNSANLIK ÖLÜYOR DOĞAMIZ ARTIK PARÇA PARÇA DEĞİL, TOPTAN ÖLÜYOR"	39
TMMOB BALIKESİR İKK: MARMARA YAŞASIN!	42
DİSK, KESK, TMMOB, TTB TEKİRDAĞ BİRİMLERİNDEN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ AÇIKLAMASI	43
TMMOB ADANA İKK: ÇEVRE ORTAK DEĞERİMİZDİR	46
KOCAELİ EMEK VE DEMOKRASİ PLATFORMU: SERMAYE-MAFYA-ÇETELERİN DEĞİL EMEĞİN TÜRKİYE'Sİ!	47
ANKARA İKK: "KEÇİÖREN'DE NELER OLUYOR?"	50
TMMOB ŞANLIURFA İKK: "KADIN DOĞUM VE ÇOCUK HASTANESİ'NE YÖNELİK USULSÜZLÜKLERİN TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ"	54

TAKSİM DAYANIŞMASI BASIN TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Gezi'nin 21 Mayıs'ta üçüncü kez yargılanacağına dikkat çeken Taksim Dayanışması 10 Mayıs 2021 tarihinde online olarak bir basın toplantısı gerçekleştirdi.

Online olarak gerçekleştirilen toplantıda hiçbir delile dayanmayan varsayımlar üzerinden Gezi'ye dair yapılan üçüncü yargılama olduğu belirtilerek hukuksuzluğa dikkat çekildi.

Sırasıyla DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, KESK Eş Genel Başkanı Aysun Gezen, TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur, TMMOB Başkanı Emin Koramaz gezi direnişine ve dava sürecine ilişkin kurumları adına konuştular.

Gezi Davasında yargılanan Dönemin Taksim Dayanışması Sekreteryası adına ŞPO İstanbul Şubesi Eski Başkanı Tayfun Kahraman, Mimarlar Odası Avukatı Can Atalay ve Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Eski Başkanı Mücella Yapıcı görüşlerini ifade ettiler.

Taksim Dayanışması adına ortak açıklamayı Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Esin Köymen okudu.

Davanın avukatlarından Evren İşler, "Gezi'de bir ilk olduğunu söyleyebileceğimiz delile dahi gerek duyulmadan varsayımlar üzerinden Başsavcılığın görüşleriyle yürütülen soruşturmalara karşı karşıyayız. Daha önce mahkeme Anayasal düzene karşı bir suç işlendiğine dair hiçbir delil olmaması nedeniyle beraat

verdi. Bu defa da istinafta dosya çarşıyla birleştirildi. Bir torba davanın başlangıcıyla karşı karşıyayız. İstedikleri dosyayla birleştirsinler bu dosyadan beraat dışında bir karar çıkmayacaktır. Gezi bu toprakların onurlu haklı mücadelesidir" diye konuştu.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ise yaşananın bir hukuk skandalı olduğunu belirterek sözlerine şöyle devam etti:

"Bu ülkenin en görkemli halk hareketlerinden birisi olan Gezi Direnişini sekizinci yılında coşkuyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, kişilerin aynı suçlamayla yeniden yargılanamayacağı hususu, hukukun evrensel ilkelerinden biridir. Buna rağmen, daha önce 2 defa beraat eden arkadaşlarımız 3. Kez yargılanmak istiyor.

Bu hukuki değil, apaçık siyasi bir karardır. Siyasi iktidar, her defasında hedef aldığı Gezi Direnişini kriminal bir vaka, bir suç eylemi olarak gösterebilmek için bu davadan yargılanan arkadaşlarımızın beraat etmesini istemiyor. Yargıyı da bu doğrultuda araç olarak kullanıyor.

Oysa Gezi Direnişi hem kamuoyu vicdanında, hem tarih içinde, hem de hukuk önünde masumiyetini ve haklılığını defalarca kanıtlamıştır. Bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bu hareketin bir parçası olmaktan onur duyuyoruz.

Başta iktidar olmak üzere hiç kimsenin bu onurlu halk hareketine kara çalmaya hakkı yoktur. Gezi'de kaybettiğimiz gececik arkadaşlarımız hatıralarını kirletmeye çalışmak kimsenin haddine değildir.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi AKP'nin bu dava ile beklentisi toplumsal muhalefeti baskı altında tutmaktır. Bunu da kerameti kendinden menkul bir terör tanımlaması ve dış güçler zırvallığı ile yapmaktadır. Kendinden olmayan herkesi terörist ilan eden, kendisine yönelik tüm eleştiri ve eylemleri terör eylemi olarak gören siyasi iktidar, hukuku da bu kirli propagandasının aracı haline getirmiştir.

Gezi Direnişi bu topraklarda ağaca, doğaya ve kamusal mekânlara sahip çıkma iradesinin, geleceği kazanma mücadelesinin zirvesidir. Gezi Direnişi insanlığın ortak değerlerine, haklara ve özgürlüklere, dayanışmaya sahip çıkmanın hikâyesidir. Gezi direnişi toplumun her kesiminden insanın bir arada yaşamasının, paylaşmasının ve dayanışmasının en güzel örneğidir. Gezi direnişi katılımcılığın, yaratıcılığın ve doğrudan demokrasinin ifadesidir. Siyasi iktidarı asıl korkutan da zaten Gezi'de kolektif olarak ortaya çıkardığımız bu değerlerdir.

Arkadaşlarımız yargılanırken, aslında bu değerler yargılanmak istenmektedir. Gezi Davası ülkeniz geçmişinde yaşananlara ilişkin bir dava değil, ülkenin geleceğini kuracak eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik değerlere karşı bir davadır. Çünkü iktidar da biliyor ki, Gezi bu ülkenin geleceğidir.

Bizler Gezi'den en parlak ifadesini gördüğümüz bu ülkenin aydınlık değerlerine ve geleceğine sahip çıkmaya devam edeceğiz. Bizler Gezi Davasında yargılanan arkadaşlarımıza sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Tüm kamuoyunu 21 Mayıs'ta yeniden görülmeye başlayacak davada, arkadaşlarımıza ve Gezi'ye sahip çıkmaya çağırıyorum.”

DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu da Gezi'nin önemine dikkat çekti. “Gezi demokratik bir mücadeledir” diyen Çerkezoğlu sözlerine şöyle devam etti: “Gezi'nin yeniden yeniden yargılanmaya çalışılmasının nedeni de gözdağı vermektir. Bir baskının bir sindirmenin parçasıdır. Gezi ise haklı ve onurlu bir direniştir. Gezi aslında bize bugün yaşatılmak istenen Türkiye'ye ilk büyük itirazdır. Gezinin bu kimliği asla yargılanamaz karalanamaz. Gezi demokratik ve barışçıl bir süreçtir. Geziye sahip çıkmaya devam edeceğiz.” dedi.

Gezi davasının yeniden açılarak topluma bir gözdağı verilmeye çalışıldığının altını çizen KESK Eş Genel Başkanı Aysun Gezen şu ifadeleri kullandı: “Bireyleri cezalandırılarak gezinin cezalandırılması pratiği ortaya çıkıyor. Gezinin cezalandırılmasına itibarsızlaştırılmasına izin vermeyerek mücadeleye devam edeceğiz.”

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konsey Başkanı Şebnem Korur Fincancı ise, “Gezi sürecinde insanların yaşamını yitirdiği polis saldırılarıyla karşılaştık ve o dönem emri ben verdim diyen bir başbakan vardı. Eğer bir dava açılacaksa iktidara açılmalıdır. Asıl sorumlular oradadır. Bizim yaşamımıza demokratik haklarımıza yönelik saldırıları kabul etmediğimiz hatırlamalıyız. Ülkedeki tek adam rejimini kabul etmiyoruz” ifadelerini kullandı.

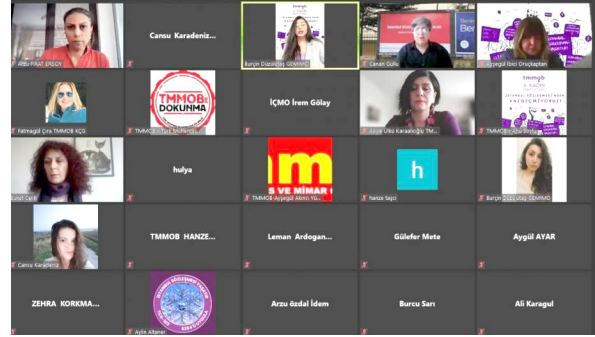
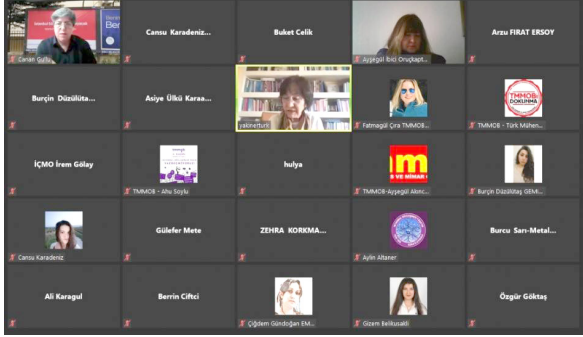
Gezi Davası'nda sanık olarak yargılanan Tayfun Kahraman ise şöyle konuştu: “Gezide yargılanan bizler nezdinde gezinin yarattığı değerler ve kolektif ruhtur. Daha önce de yargılandık. Mahkeme bizim haklılığımızı teslim etti beraatımızı verdi. Yeniden yargılama süreciyle karı karşıyayız. Bir toplumsal hareketin yargılanması iktidar nezdinde meşru olabilir ama toplum vicdanında değil.” dedi.

Gezi Davası'nın bir diğer sanığı Mücella Yapıcı da şu ifadeleri kullandı: “Gezinin en önemli başarılarından biri de toplumun üzerine serpilmiş o korku ikliminin yok edilmesidir. Gezi korku zincirlerini kırmıştır. Şimdi tekrar o korku ikliminin inşası için bir takım kişiler seçilerek topluma gözdağı verilmek istenmektedir. Haklı olanlar korkmaz ve susmazlar. Bu nedenle biz de korkmuyor ve susmuyoruz.”

Diğer sanık Avukat Can Atalay da Gezi'nin önemine vurgu yaparak iktidarın direnişi karalamaya çalıştığını belirtti. Atalay, “Gezi eşitlik, özgürlük ve adalet umudunun en önemli işaret fişeklerinden biridir” dedi.

Taksim Dayanışması adına basın metnini okuyan Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Başkanı Esin Köymen, “Gezi umuttur, umut yargılanamaz. Gezi direnişi hukuka ve gerçeğe aykırı kararlarla bir kez daha yargılanmak isteniyor. Daha önce iki kez verilen yargı kararlarıyla Anayasal bir zeminde meşru olarak gerçekleştiği tescil edilen gezi üçüncü kez karalanmak isteniyor. Taksim Dayanışması olarak daha öncede ifade ettiğimiz gibi bizi lekelemeye yönelik çabalarımızı reddediyoruz” dedi.

TMMOB 4. KADIN SEMPOZYUMU 'İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ' BAŞLIĞINDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Kadın Çalışma Grubu tarafından düzenlenen, TMMOB Kadın Sempozyumunun dördüncüsü, 'İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmeyeceğiz' başlığıyla, çevirim içi olarak 08.05.2021 tarihinde gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılışında TMMOB Kadın Çalışma Grubu Başkanı Buket ÇELİK ve TMMOB Yönetim Kurulu adına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Asiye Ülkü KARAALİOĞLU birer konuşma yaptılar.

TMMOB Kadın Çalışma Grubu Başkanı Buket ÇELİK'in açılış konuşması;

"Sayın Birlik Başkanım,
Sayın Birlik Yönetim Kurulu Üyeleri,
Sayın Odalarımızın Yöneticileri,
Sayın İl Koordinasyon Kurulları,
Değerli konuşmacılar ve katılımcılar,
Sevgili Öğrenciler,
Değerli Basın Üyeleri,

TMMOB'nin cesur yürekli, aydınlık yüzlü kadınları,

Sizleri TMMOB Kadın Çalışma Grubu ve şahsım adına selamlıyor ve hoş geldiniz diyorum.

Anayasal ve İnsan haklarımızın sürekli ihlal edildiği, , hukuksuzluğun, kadın cinayetlerinin şiddetin ve rant uğruna doğa talanının arttığı, kadınların taleplerinin yok sayıldığı seslerinin kısılmaya çalışıldığı karanlık günlerden geçiyoruz.

Ne yazık ki, yaşamımızın her alanını kuşatan pandemi iktidarın ekmeğine yağ sürdü eteklerindeki taşları birer birer döktüler ve o gerici zihniyetleriyle yapmak isteyip

de toplumsal muhalefetin baskısıyla yapamadıkları ne varsa teker teker gündeme taşıdılar.

Pek çok kentte kadın danışma ve dayanışma merkezleri kapatıldı, anti demokratik dernekler yasası değişiklikleri ile örgütlenme özgürlüğü kısıtlandı yetmedi üniversitelerdeki LGBTİ kulüplerine bile el atıldılar, kapattılar.

Daha sayalım mı?

İstanbul Sözleşmesinin Cumhurbaşkanı tarafından feshedilmesinden sonra Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun 6284 sayılı yasayı "esnek" uygulama kararı ile "kısmi koruma"nın ortadan kalkması nedeniyle artan kadına yönelik şiddet, taciz ve tecavüz vakaları...

Diyanet İşleri Başkanının "tüm kötülük ve salgın hastalıkların eşcinsellikten kaynaklandığı" yönünde açıklamasıyla artan LGBTİ bireylere yönelik hak ihlalleri... Ve sayamadığım pek çok antidemokratik söylem ve eylemler.

Değerli katılımcılar,

TMMOB 1. Kadın Sempozyumu'muzda 'Toplumsal Cinsiyet Eşitliği'ni tartışmıştık. 2.Kadın Sempozyumu'muzda 'Mesele Kadın Olmak' dedik. 3. Kadın Sempozyumumuzda 'Kent, Kadın, Kriz' konularını ele aldık. Bugün 4.sünü gerçekleştireceğimiz sempozyumumuzda da "İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmeyeceğiz" diyoruz.

Gönül isterdi ki; etkinliğimizi yan yana, omuz omuza birbirimizin gözünün içine baka baka gerçekleştirelim. Ama ne yazık ki, bir yılı aşkın bir süredir yaşamakta

olduğumuz küresel salgın buna izin vermedi. Umuyorum bir sonraki etkinliğimize kadar hepimizi bezdiren bu salgın sona erer ve birbirimize korkusuzca dokunabilir, sarılabilir hale geliriz.

Sevgili dostlar,

11 Mayıs'ta 10. Yaşını kutlayacak olan, toplumsal cinsiyetin tanımını yapan ilk uluslararası sözleşme olma niteliğindeki, İstanbul Sözleşmesi siyasi çıkarlar uğruna, bir gece yarısı millet iradesi yok sayılarak, Cumhurbaşkanı kararı ile tek taraflı feshedildi. Genelgenin yayınlandığı 20 Mart 2021 tarihinden bugüne tepkilerimizi meydanlarda verdik, haykırдық. Yok hükmündeki bu karara ilişkin, örgütümüz de dâhil pek çok STK, meslek örgütleri, sendikalar, partiler Danıştay'a dava açtı. Ancak yine hukuk çiğnenerek, Danıştay kararı bile beklenmeden, yine bir gece yarısı genelgesiyle, 1 Temmuz 2021 tarihinde sözleşmeden çekileceğimizi bildirildi.

Son bir yıldır tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizi de çok ağır bir şekilde etkileyen pandemi sürecinde iş kaybı, fazla mesai, ev içi yükü artarken, kadına yönelik şiddetin, kadın cinayetlerinin sistematik olarak arttığı görülmektedir. Yok hükmündeki fesih

kararından sonra Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun verilerine göre Mart ayında 28 kadın cinayeti işlenmiştir. Bunlardan 19'u şüpheli ölümdür. Nisan ayında ise, 16 kadın katledilmiş olup, 14'ü şüpheli ölümdür. İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı yasa halen yürürlükte olmasına rağmen, karakollar şiddet vakalarında şikayet kabul etmemekte, hakimler tedbir kararı alınması yönündeki talepleri reddedilmektedir.

Bizler kadın cinayetlerinin politik olduğunu biliyoruz.

GÜN sorunların yalnızca suretlerine karşı değil, esasına karşı da mücadele günüdür.

Evet, İstanbul sözleşmesinden vazgeçmiyoruz. Ama sadece bu yetmez. Toplumsal cinsiyetten kaynaklı her tür ayrımcılığı reddediyoruz.

Örneğin, tarafı olduğumuz Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 100 no'lu Sözleşmesi der ki 'Erkekler ve Kadınlar Eşit İşlerde, Eşit Ücret ve Sosyal Haklara Sahiptir'. Tarafı olduğumuz sözleşmenin uygulanmasını istiyoruz. İş bölümünün cinsiyete değil, liyakata dayalı olmasını istiyoruz.

Örneğin, 25 Haziran 2021 tarihinde yürürlüğe girecek olan, çalışma yaşamında zorbalık ve tacize maruz kalan herkesi korumayı ve güçlendirmeyi hedefleyen ILO'nun 190 nolu sözleşmesinin Türkiye tarafından da imzalanmasını ve uygulanmasını istiyoruz.

Şimdi susma zamanı değil, mücadele zamanı!

Biz TMMOB'Lİ KADINLAR BİLİYORUZ

İstanbul Sözleşmesi YAŞATIR!

CEDAW Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığı ENGELLER!

6284 Sayılı yasa KORUR!

Ve diyoruz ki hayatın her alanında koruyucu kanunların tam olarak uygulanması için takipçisi olacağız.

Anayasal ve insan haklarımızı korumak için, cumhuriyet değerlerini korumak için, emekten, eşitlikten, özgürlükten, laiklikten yana bir dünya için, kadın erkek omuz omuza verdiğimiz mücadelemizde UMUTLA DİRENÇ, UMUTLA MÜCADELE YAN YANA...

Sözlerime son verirken, TMMOB 4.Kadın Sempozyumu'nun düzenlenmesinde emeği geçen

Kadın Çalışma Grubu'muza, değerli görüşleri ile sunumlarını yapacak olan konuklarımıza ve desteklerini esirgemeyen tüm kadın ve erkek yol arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyor, sempozyumumuzun başarılı geçeceği inancı ile sizleri saygı, sevgi ve dayanışmayla selamlıyorum.

KANATLARDA BARIŞ

AVUÇLARDA EMEK

GELECEK BİRLİKTE ÖRÜLECEK

TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi A.Ülkü KARAALİOĞLU'nun açılış konuşması;

“Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Dostlar

Öncelikle hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum. Bu yıl 4.sünü düzenlediğimiz TMMOB Kadın Sempozyumuna hepiniz hoş geldiniz.

TMMOB Yönetim Kurulu olarak; Sempozyumun gerçekleşmesi için büyük emek harcayan TMMOB Kadın Çalışma Grubu'na ve davetimizi kırmayıp gelen, değerli bilgi birikimlerini bizlerle paylaşacak olan çok kıymetli sempozyum konuşmacılarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar,

Bir buçuk yıldan bu yana tüm dünyada etkisini gösteren salgın hepimizin hayat biçimini, çalışma biçimini, insan ilişkilerini kökünden değiştirdi. Bu sürecin yönetiminde bizler ne kadar başarılı olduysak devletler de o kadar başarısız oldu. Yaşadıkları çaresizliği, paniği hep birlikte gördük.

Sadece bunu da değil,

Sermayedarların, salgınla boğuşan emekçilerin sırtından daha fazla kazanabilmek için insanlık dışı çalışma koşulları dayatmalarını gördük.

Halk kitleleri yoksullaşırken, işsizleşirken, güvencesizleşirken bir avuç zengininin kendi servetlerini nasıl artırdığını gördük.

Kod 29'la işten atılmaları gördük.

Hiç kuşkusuz pandeminin olumsuzluklarından en çok biz kadınlar etkilendik. Bir yandan zaten var olan ekonomik krizin salgın koşullarıyla daha da derinleşmesi diğer yandan ev içindeki gündelik işlerin ve bakım hizmetlerinin artması, toplumsal cinsiyet

rollerinin daha da pekişmesine ve işgücünün dışına itilmemize neden oldu.

Araştırmalar sadece bir yılda, 500 bin kadının ev içi hizmetler nedeniyle ücretli çalıştığı işlerden ayrılmak zorunda kaldığını gösteriyor.

Ekonomik durgunluk, iflaslar, borçlanma ve yoksullaşmayla büyüyen kriz dalgası, pandemi dönemiyle birlikte kalıcı bir hal kazandı. Borcunu ödeyemeyen, geçimini sağlayamayan insanların aileleriyle beraber intihar ettiklerine dair haberler yansıyor basına. Esnafın, çiftçinin, işçinin dayanabilecek durumu kalmadı. İnsanlar karnını doyurabilmek için akşam pazarlarından, marketlerin arka kapılarından meyve sebze toplar hale geldiler.

Siyasi iktidar ise yaşanan bu kahredici sorunları çözebilecek hiçbir somut adım atmıyor. Adım atmadığı gibi de kendi ürettikleri veriler üzerinden kurdukları pembe tablolarla insanları kandırmaya çalışıyor.

Ülkemizde artık iki ayrı dünya, iki ayrı hayat yaşanıyor. Sarayın gerçeği ile halkın gerçeği... Ve bu iki gerçeklik arasındaki uçurum giderek derinleşiyor.

Halkına sırtını dönmüş her iktidarın yaptığı gibi bu iktidar da başta muhalifler olmak üzere konuşan, sesini yükselten, itiraz eden tüm kesimlere yönelik baskının ve zorbalığın şiddetini artırıyor.

Tazminatını almak için Ankara'ya yürümek isteyen maden işçilerinin önü kesiliyor. Toprağına sahip çıkmak için direnen köylüler yerlerde sürükleniyor. İki zderede taş ocağına itiraz eden yaşlılar jandarma şiddetiyle karşılaşılıyor.

Basın açıklaması yapmak isteyen kamu emekçileri dağıtılıyor. Öğrenciler coplanıyor. Sanatçılar yargılanıyor. Sosyal medya paylaşımı yapanlar yargılanıyor.

Şiddetsiz bir dünyada eşit biçimde yaşamak isteyen biz kadınlar saldırıya uğruyoruz. Sokağa çıkan herkes, sesini yükselten her kesim teröristlikle, bölücülükle suçlanıyor.

İşte tam da bu iklimde pandemi koşullarını fırsata çevirmeye çalışan iktidar uzunca bir süredir rahatsız olduğu İstanbul Sözleşmesi'ne dikti gözünü.

Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan; şiddetin, kadın erkek eşitsizliğinin ve kadınlara karşı yapılan

ayrımcılığın uluslararası hukuk kurallarına göre bir yaptırım olması gerekliliğinin vurgulandığı; şiddetle mücadelede bağımsız bir izleme mekanizmasına sahip ve yaptırım gücü olan ilk sözleşme olma niteliğindeki İstanbul Sözleşmesi önce iktidara yakın bazı medya organları tarafından hedef haline getirildi ve sonrasında da Cumhurbaşkanlığı kararı ile feshedildi.

Açıktır ki sözleşmeden çekilme, ülkemizdeki yaygın şiddet ve vahşeti artıracak güçlü bir teşvik unsurudur.

Bildiğiniz üzere örgütümüz TMMOB tarafından İstanbul Sözleşmesinin feshine ilişkin ‘‘Cumhurbaşkanı Kararı’’nın yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açıldı.

Bu noktada her türlü baskıya ve zora rağmen alanları terk etmeyen mücadeleyi asla bırakmayan tüm kadınlara bir selam gönderiyoruz. Eşit, özgür, demokratik, uygar bir ülkede yaşamak isteyen herkesi -kadın-erkek ayrımı gözetmeksizin herkesi- sözleşmeden çekilme kararına karşı çıkmaya ve bu kararın bir an önce geri çekilmesi için mücadeleyi büyütme davet ediyoruz.

Değerli meslektaşlarım,

‘‘Kadınlar örgütlü TMMOB daha güçlü’’ şiarıyla yola çıkan TMMOB, 90’lı yılların başından beri bünyesinde oluşturduğu kadın komisyonları aracılığıyla, MMŞP kadın üyelerinin cinsiyetlerinden kaynaklı olarak maruz kaldıkları her türlü ayrımcılığa karşı yürüttükleri mücadeleye omuz vermektedir.

Siyasi iktidarın eğitim, çalışma yaşamı, istihdam vb. toplumsal yaşamın tüm alanlarında gerici politikalarını biz kadınlar üzerinden yürüttüğü ve kazanılmış haklarımızı dahi elimizden almaya çalıştığı bu dönemde örgütlü kadın çalışmalarının önemi bir kat daha artmaktadır.

Hep söyledik, yine söylüyoruz; bu süreç, kadın hakları açısından ciddi bir geriye düşüş sürecidir. Kadına karşı ayrımcılık, sömürü, şiddet ve eşitsizliğin normalleştirilmeye çalışıldığı bu karanlık dönemde, kadını hiçleştirilen bu politikalara, kader haline getirilen dayatmalara karşı durmak için, toplumsal ve sınıfsal temellere dayanan örgütlü bir kadın mücadelesine her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır.

Biliyoruz ve inanıyoruz ki, gün boyunca yürüteceğimiz her tartışma, TMMOB örgütlülüğündeki kadın mühendis, mimar ve şehir plancılarının dayanışmasını güçlendirecek, haklı isyanımızı ve mücadelemizi büyütme için bizlere güven ve cesaret aşılayacaktır.

Eşit ve özgür bir ülkede yaşayabilmek için, emeğimizden, bedenimizden, kimliğimizden elini çekmeyen iktidara karşı, eşit ve özgür yarınlar için sözümüzü her yerde söylemeye ve mücadelemizi büyütme devam edeceğiz.

TMMOB Yönetim Kurulu adına bir kez daha hepinizi saygıyla selamlıyor ve Sempozyumun başarılı geçmesini diliyorum.

Dostlukla ve dayanışmayla...’’

Sempozyum iki oturum ve forum olarak gerçekleştirildi.

Birinci oturum ‘ TMMOB’Lİ KADINLAR DİYOR Kİ! İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR’ başlığında gerçekleştirildi. Kolaylaştırıcılığını TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Ayşegül İBİCİ ORUÇKAPTAN’ın yaptığı oturumda, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı Canan GÜLLÜ ve Prof.Dr. Yakın ERTÜRK sunum yaptılar. Oturum soru cevap bölümüyle sona erdi.

İkinci oturum ‘TMMOB’Lİ KADINLAR DİYOR Kİ! İSTANBUL SÖZLEŞMESİ’NDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ!’ başlığında gerçekleştirildi. Kolaylaştırıcılığını TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Ayşegül AKINCI YÜKSEL’in yaptığı oturumda, İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı Av. Nazan MOROĞLU ve Av. Hülya GÜLBAHAR sunum yaptılar. Oturum soru cevap bölümüyle sona erdi.

‘TMMOB’Lİ KADINLAR DİYOR Kİ! SÖYLEYECEK SÖZÜMÜZ, DEĞİTİRECEK GÜCÜMÜZ VAR’ başlığında gerçekleşen forumun kolaylaştırıcılığında TMMOB Kadın Çalışma Grubu İkinci Başkanı Fatmagül ÇIRA ve TMMOB Kadın Çalışma Grubu Raportörü Ahu SOYLU görev aldılar. Bu bölümün başında, 11.05.2021 tarihinde onuncu yılına girecek olan İstanbul Sözleşmesi’ne ilişkin kadın çalışma grubunun hazırladığı video sunuldu.

KAMU ALIM İHALELERİNDE REFORM ÇALIŞMALARINI KAPSAMINDA HAZIRLANAN TEKNİK ÇALIŞMAYA İLİŞKİN TMMOB DEĞERLENDİRMESİ

T.C. Kamu İhale Kurumu Düzenleme Dairesi Başkanlığı'nın Kamu Alım İhalelerinde Reform Çalışmaları kapsamında hazırlanan teknik çalışma dökümanlarının değerlendirilmesi kapsamında TMMOB Yönetim Kurulu'ndan istediği görüş üzerine hazırlanan değerlendirme 10 Mayıs 2021 tarihinde kamuoyu ile paylaşıldı.

KAMU İHALE KURUMU'NCA HAZIRLANAN "İHALE MEVZUATI DEĞİŞİKLİK TASLAKLARI" HAKKINDAKİ TMMOB GÖRÜŞÜ

10 Mayıs 2021

T.C. KAMU İHALE KURUMU

Düzenleme Dairesi Başkanlığı'na

ANKARA

İlgi: T.C.Kamu İhale Kurumu Düzenleme Dairesi Başkanlığı'nın 19 Nisan 2021 tarih ve 74618582-010.00.00.00-E.2021/7119 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Kamu Alım İhalelerinde Reform Çalışmaları kapsamında hazırlanan teknik çalışma dökümanlarının değerlendirilmesi kapsamında 10 Mayıs 2021 tarihine kadar Birliğimiz görüş ve önerileri istenmiştir.

28 Nisan 2021 tarih ve 732 sayılı yazımız ile konuya ilişkin TMMOB görüşlerinin hazırlanabilmesi için tarafımıza 10 (on) gün ek süre verilmesi talebimiz iletilmiştir. Ancak 10 (on) günlük ek süre talebimiz kurum tarafından reddedilmiştir.

Öncelikle ülkemiz açısından önemi ve ayrıntılı bir içeriğe sahip olması açısından, çok kısa süre belirtilerek TMMOB'den görüş istenmesi ve ek süre talebimizin reddedilmesini doğru bulmadığımızı belirtmek isteriz. Yönteme yönelik eleştirimizle birlikte, gerekçe ve maddeler hakkındaki değerlendirmelerimiz aşağıdadır.

Bilgilerinizi dileriz.

Saygılarımızla,

Dersim GÜL
Genel Sekreter

EK: TMMOB GÖRÜŞÜ

T.C.Kamu İhale Kurumu Düzenleme Dairesi Başkanlığı'nın 19 Nisan 2021 tarih ve 74618582-010.00.00.00-E.2021/7119 sayılı yazısı ile Kamu Alım İhalelerinde Reform Çalışmaları kapsamında hazırlanan teknik çalışma dökümanlarının değerlendirilmesi kapsamında 10 Mayıs 2021 tarihine kadar Birliğimiz görüş ve önerileri istenmiştir.

28 Nisan 2021 tarih ve 732 sayılı yazımız ile konuya ilişkin TMMOB görüşlerinin hazırlanabilmesi için tarafımıza 10 (on) gün ek süre verilmesi talebimiz iletilmiştir. Ancak 10 (on) günlük ek süre talebimiz kurum tarafından reddedilmiştir.

Öncelikle ülkemiz açısından önemi ve ayrıntılı bir içeriğe sahip olması açısından, çok kısa süre belirtilerek TMMOB'den görüş istenmesi ve ek süre talebimizin reddedilmesini doğru bulmadığımızı belirtmek isteriz. Yönteme yönelik eleştirimizle birlikte, gerekçe ve maddeler hakkındaki değerlendirmelerimiz aşağıdadır.

I. GENEL GEREKÇEYE İLİŞKİN OLARAK;

12 Mart 2021 tarihinde kamuya açıklanan Ekonomik Reformlar çerçevesinde düşünülen değişikliklerle, kanunda ön görülen istisnaların azaltılması, ticari ve sınai faaliyette bulunan kamu teşebbüslerinin alımları için ayrı bir düzenleme olarak "Sektörel Kamu Alımları Kanunu'nun" çıkarılması ve Kamu ihalelerinde sertifikasyon sistemi kurulması amaçlandığı belirtilmektedir.

Metnin hemen devamında ise, Kamu İhale Kanunu'nda istisnaların azaltılması ve denetim altına alınması, kamu teşebbüslerinin alımlarının faaliyet amaçlarına ve niteliklerine uygun şekilde daha esnek kurullarla yapılabilmesi, alımlarda elektronik ve yenilikçi yöntemlerin kullanılması, yerli üretimin desteklenmesi, ihalelere yönelik başvuru sürecinin iyileştirilmesi gibi düzenlemelere yer verildiği belirtilmektedir.

Hemen bu ibarelerden anlaşılın, aslında 2002 tarihinden bu yana yıllarca üzerinde 150 den fazla değişiklik yapılarak, istisnaların genişletilmesi ve kanunun içinin boşaltılmasının yetmediği, “Sektörel Kamu Alımları Kanunu” başlığıyla çok büyük enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon alanında yapılacak ihalelerin hem denetimden hem de rekabetten kaçırılarak istedikleri firmalara verilmesinin önu açılmaktadır.

4734 ve 4735 sayılı Kanunlara İlişkin Teknik Çalışma Dokümanları Genel Gereği’sinden de; “Enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren kamu teşebbüsleri ile diğer sektörlerde faaliyet gösteren ticari ve sınai faaliyette bulunan kamu teşebbüslerinin nitelikleri itibarıyla klasik idarelerden farklılık gösterdiğinden söz konusu teşebbüslerin sektörel faaliyetlerine yönelik alımların daha esnek bir rejime tabi olması gerekli görülmüştür.” şeklinde olup bu nedenle ayrı bir kanun ile “Sektörel Kamu Alımları Kanunu” düzenlenmesinin amaçlandığı belirtilmektedir. Diğer amaçlar olarak da, şeffaflığın ve kamuoyu denetiminin artırılması, istisnaların daraltılması, denetime yönelik Kamu İhale Kurumuna yetki verilmesi, pazarlık usulünün ancak belirli koşulların bulunması halinde kullanılabilceği, sertifikasyon sistemi kurularak ön yeterlilik kriterlerine göre belirlenenlerin ihalelere katılabileceğinin amaçlandığı vurgulanmaktadır.

Sektörel Kamu Alımları Kanunu ile uyumlaştırma amacına ilişkin yapılan düzenlemeler konusunda anılan kanunun ne aşamada olduğu ve o kanundaki hükümlerin neler olduğu müphemdir. Öncelikli olarak esas alınan Sektörel Kamu Alımları Kanunu’nun Kamu İhale Kanunu’ndan önce ya da aynı anda görüşe ve değerlendirilmeye açılması esastır.

Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda yapılması gereken değişiklik ya da atıflara dair herhangi bir ibare bulunmamaktadır.

Bu ibarelerden anlaşılacağı üzere, aslında 4734 ve 4735 sayılı Kanunun istisnalarının daraltılması ve etkin bir denetim yapılması bir yana, bu istisnalar katlanarak artmakta ve denetimden kaçırılmaktadır. Bu yönüyle bu kanuna bütünüyle karşı çıkılması, mevcut kanundaki istisnaların daraltılarak tüm ihalelerin açık ihale usulüyle ve denetlenebilir bir sistemle yapılması savunulmalıdır.

II. SEKTÖREL KAMU ALIMLARI KANUNU’NA İLİŞKİN TEKNİK ÇALIŞMA DOKÜMANI;

Madde 2- Kapsam maddesi oldukça geniş tutulmuştur. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’ndaki “idare” kavramı yerine “kamu teşebbüsü” kavramı getirilmiştir. Madde

gereğiğinde ifade edildiği üzere; Kamu teşebbüsü belirlenirken kural olarak ticari ve sınai faaliyette bulunma ve sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olma kriterleri esas alınmıştır. Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerden kamu teşebbüsü olanlar, Kanunun kapsamına alınmaktadır. Maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kamu teşebbüsleri arasında yer almayan ancak ticari ve sınai faaliyette bulunan kamu teşebbüsleri ile Kanunun ekinde yer alan listede sayılan kamu teşebbüsleri kapsama alınmaktadır.

Madde 3- Tanımlar ve kısaltmalar;

Bu madde ile “ihale” yerine “alım” kavramı getirilmekte, aday, istekli, istekli olabilecek tanımları, “sertifikasyon” sistemine göre yeniden tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda “İstekli olabilecek”, “Müteşebbüs” olarak adlandırılmakta, yeni sistemin gereği olarak, “Sertifikasyon kuruluşu” ve “Münferit alım” kavramları tanımlanmaktadır.

Madde 4- Temel ilkeler;

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’ndan farklı olarak, Temel ilkelere “orantılılık” kavramı ilave edilmiş, ve bu kanun kapsamındaki alımların sertifikasyon sistemi üzerinden yapılmasının esas olduğu hüküm altına alınmıştır.

Madde 6- Sertifikasyon sistemlerine ilişkin esaslar;

MADDE 6- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak alımlarda, adayların yeterliklerinin tespit edilmesi amacıyla temel ilkelere uygun olarak EKAP üzerinden sertifikasyon sistemleri kurulur. (2) Bu sistemlerin kurulması veya Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yetkilendirilen kamu teşebbüsleri veya özel hukuk tüzel kişilerine kurdurulması, sistemin işletilmesi, denetlenmesi, bu sistemlere kayıt için gerekli şartların ve sistem üzerinden yapılacak alımlarda uygulanacak kuralların belirlenmesi hususlarında Kurum yetkilidir.

Madde gereğiğinde ise; “Kamu alımlarının etkin şekilde yürütülmesi amacıyla bu alımlara katılacakların yetkinliklerini alım sürecinden önce tespit etmek üzere yeni bir müessese olarak getirilen sertifikasyon sisteminin esasları düzenlenmektedir. Bu sistemlerin, gruplar ve/veya alt gruplar şeklinde Kurum tarafından veya Kurumun yetkilendirdiği kamu teşebbüsleri ya da özel hukuk tüzel kişileri tarafından kurulması öngörülmektedir. denilmektedir.

Sertifikasyon sistemlerinin “özel hukuk tüzel kişileri” tarafından da kurulmasının doğru olmadığı düşünülmektedir. Özel hukuk tüzel kişilerinin öncelikli hedefinin para kazanmak olduğu hususu

göz önüne alındığında bunlar tarafından yapılacak yeterlik tespitinin sağlıklı olamayacağı kanısındayız. Kaldı ki ihtiyacını belirleyen kamu teşebbüsü, Kurum tarafından belirlenecek esaslar doğrultusunda müteşebbüslerin yeterliklerini de tespit edebilir. Eğer bunu tespit edemiyorsa yetkilendirilen “kamu teşebbüsleri” tarafından bu işlem yapılabilir.

MADDE 10- Sertifikasyon sistemi üzerinden alım

Madde 10(7)- Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya kamu teşebbüsünün kusurundan kaynaklanmayan ve önceden öngörülmesi mümkün olmayan olayların veyahut savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine alımın ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumunda, ivediliği doğuran halin giderilmesiyle sınırlı olarak ilan yapılmaksızın münferit alım yapılabilir. Bu hallerde, münferit alım dokümanında belirtilen sisteme kayıtlı en az üç adayın teklif vermeye çağrılması ve elektronik eksiltmenin uygulanması zorunludur. Teklif vermeye çağrıldığı halde üst üste iki kez teklif vermeyen adaylar Kurum tarafından belirlenen haller dışında, bu fıkra kapsamında yapılacak sonraki alımlarda teklif vermeye çağrılmaz. denilmektedir.

“İvediliği doğuran halin giderilmesiyle sınırlı olarak” şeklindeki bir ibarenin uygulamada belirsizliğe ve istismara yol açacağı açıktır.

“Kamu teşebbüsünün kusurundan kaynaklanmayan” yolundaki bir ifade de uygulamada belirsizliğe ve soyut değerlendirmelere yol açabilecektir. Zira bu “halin” kusur olup olmadığının tespiti nasıl yapılabilecektir? Bu tespiti kimler ve ne zaman yapabilecektir? Soyut ve muğlak kavramlarla alımların yapılması temel ilkelere aykırı olmasının yanı sıra istismara da açıktır.

“Önceden öngörülmesi mümkün olmayan olaylar” ifadesinin de uygulamada karşılığı olmayacaktır. Çünkü sayıları saymakla bitmeyen kamu teşebbüslerinin her ihalesinin mercek altına alınabileceği ve bu durumun önceden öngörülmesinin mümkün olup olmadığı değerlendirilmesinin yapılabilirliği olanaklı değildir. Yani istismara, keyfilige açık bir ibaredir.

“Bu hallerde münferit alım dokümanında belirtilen sisteme kayıtlı en az üç adayın teklif vermeye çağrılması” ibaresinin de keyfilige ve istismara yol açabileceği açıktır; Bu üç aday nasıl belirlenecektir? Neden en az üç aday çağrılıyor?

Görüldüğü üzere belirsizliklerle dolu, uygulama olanağı olmayan, istismara ve keyfilige elverişli bu düzenlemeler; “Temel İlkelerin” her bir sözcüğüne aykırı olup, alelacele hazırlanıp servis edilmiş algısını

vermektedir. Ya da bütün bunlar bilerek ve istenerek yapılan ve sadece usulen ilgili çevrelerin görüşüne sunulan çalışmalardır.

DİĞER ALIM YÖNTEMLERİ;

Madde 11- (1) Sertifikasyon sistemi üzerinden alım yapılmadığı durumlarda açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usullerinden biri uygulanır. Rekabetçi müzakere usulü ile yenilikçi işbirliği usulü bu Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

(2) Açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünde bu Kanundaki hükümler saklı kalmak üzere Kamu İhale Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(3) Mal veya hizmet alımları ile yapım işleri 14 üncü maddede belirtilen özel hallerde doğrudan temin yoluyla karşılanabilir.

(4) Çerçeve anlaşma, dinamik alım sistemi, finansal kiralama ve ortak alım yöntemiyle yapılacak alımlarda Kamu İhale Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(5) Kurum bu Kanun kapsamında yapılacak alımlarda; alımın türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti, ihale edilme usulleri ile alım yöntemlerinden herhangi birini, birkaçını ya da tamamını dikkate alarak elektronik eksiltmenin kullanılması hususunda zorunluluk getirebilir.

Diğer alım yöntemleri, ilgili maddelerinde değerlendirilecektir.

Rekabetçi müzakere usulü;

Madde 12- (1) Rekabetçi müzakere usulü, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte olması veya ihtiyacın mevcut çözümlerin uygulanması yoluyla karşılanamaması gibi nedenlerle teknik ve mali özelliklerinin müteşebbislerle görüşme yapılmaksızın gerekli netlikte belirlenemediği hallerde uygulanan, bütün müteşebbislerin yeterlik başvurusu yapabildiği ancak yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunan adayların müzakereye katılabildiği usuldür.

(2) Bu ihalelere ilişkin ilanlar son başvuru tarihinden yirmi beş gün önce EKAP’ta yayımlanır. İlanın EKAP’ta yayımlanmasını takiben, yurt içinde veya yurt dışında çıkan gazete veya diğer yayın araçları ile de ilan edilebilir.

(3) Dokümanda ihale konusu ihtiyacın özelliklerine, adaylarda aranacak şartlara, seçilen ihale sonuçlandırma kriterine ve sürece ilişkin öngörülen takvime yer verilir.

(4) Yeterli bulunan adaylara tekliflerini hazırlayabilmeleri için on günden az olmamak üzere yeterli süre verilir.

(5) Kamu teşebbüsü, yeterliği tespit edilen adaylarla ihtiyacını en uygun şekilde karşılayacak yöntemin belirlenmesi ve tanımlanması amacıyla müzakere başlatır. Kamu teşebbüsü, herhangi bir adaya veya istekliye diğer adaylar veya istekliler karşısında avantaj sağlayacak bilgileri aktarmamak ve müzakere sürecinde önerilen çözümleri veya açıklanmaması gereken bilgileri ilgililerin izni olmadan açıklamamak ile yükümlüdür.

(6) Müzakereler, dokümanda belirtilmesi kaydıyla, ihale sonuçlandırma kriteri uygulanarak tartışılacak çözümlerin sayısının azaltılması amacıyla birbirini izleyen aşamalar halinde gerçekleştirilebilir.

(7) Kamu teşebbüsü, ihtiyacını karşılayacak yeterlikte çözüm veya çözümler belirleninceye kadar müzakereleri sürdürür.

(8) Müzakerenin sona erdiği hususu bildirildikten sonra isteklilerden müzakere sırasında sunulan ve belirlenen çözüm veya çözümlere dayalı olarak sözleşmenin gerçekleştirilmesi için gerekli her türlü ayrıntıyı içeren tekliflerini vermeleri istenir.

(9) Kamu teşebbüsünün talebi üzerine istekliler tekliflerini açıklayabilir, netleştirebilir veya iyileştirebilir. Ancak bu işlemler teklifin veya alımın asli unsurlarını değiştirecek veya rekabeti bozacak mahiyette olamaz.

(10) Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, dokümanda belirtilmesi kaydıyla, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınır.

(11) Kamu teşebbüsünün talebi üzerine avantajlı teklif sahibi olması öngörülen istekli ile teklifin veya alımın temel unsurları üzerinde esaslı değişiklik yapma etkisinin olmaması, rekabetin bozulmasına yol açmaması ve eşit muameleye aykırı olmaması kaydıyla mali yükümlülüklerin veya teklifte yer alan diğer koşulların doğrulanarak kesinleştirilmesi amacıyla görüşme yapılmasına karar verilebilir. Bu durumda müzakere sonucunda koşulların kesinleştirilerek anlaşmaya varılması halinde, ihale bu istekli üzerinde bırakılır.

(12) Dokümanda belirtilmesi kaydıyla kamu teşebbüsü tarafından müzakereye katılan isteklilere, diğer ihale usullerindeki olağan teklif masraflarını aşan nitelikteki kanıtlanabilir masrafları için ödeme yapılabilir.

denilmektedir. İlgili maddeyi değerlendirelim;

(1). Fıkra da Rekabetçi Müzakere Usulünün uygulanma koşulları yer almaktadır. Bunları ele alalım;

“Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte olması” ifadesinde yer alan “özgün nitelikte” olma ile ne kast ediliyor, belli değildir. İhale mevzuatının temel ilkelerinden birinin “saydamlık” olduğu unutulmamalıdır. Muğlak sözcüklerle, içi doldurulmamış kavramlarla kamu kaynakları kullanılamaz. O nedenle bir yasa taslağında yer alan her ibarenin açık, anlaşılır ve yoruma gereksinim göstermemesi gerekir. Yoruma açık bu ifadenin keyfiliğe, istismara yol açacağından kuşku yoktur.

“İhtiyacın mevcut çözümlerin uygulanması yoluyla karşılanamaması” ifadesinin de açıklığa kavuşturulması gerekir. Mevcut çözümlerle kastedilen 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’da yer alan temel ihale usulleri olan Açık İhale Usulü ile Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ise bunların neden çözüm olamayacağı açıklanmalı, ya da amaçlanan ne ise belirtilmelidir.

“Teknik ve mali özelliklerinin müteşebbislerle görüşme yapılmaksızın gerekli nitelikte belirlenemediği hallerde” ibaresi ile de aynı belirsizlikler devam etmektedir. Bu nasıl bir “ihtiyaçtır ki” ihtiyaç sahibi kamu kuruluşu ihtiyacını tanımlamakta acizdir. Adı üzerinde “ihtiyaç” gereksinim duyulan mal, hizmet ya da yapım işidir. Müteşebbis mi kamu teşebbüsüne “senin ihtiyacın şudur ve bunun teknik ve mali özellikleri de şunlardır. “ diyecektir. Yani satıcı alıcıya yönlendirecektir.

Kaldı ki, mevcut 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nda Belli İstekliler Arasında İhale Usulünde buna olanak da vardır.

BELLİ İSTEKLİLER ARASINDA İHALE USULÜ

Madde 20- Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. (Değişik son cümle: 20/11/2008-5812/6 md.) Yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanmadığı işlerin ihalesi ile yaklaşık maliyeti eşik değerinin yarısını aşan yapım işi ihaleleri bu usule göre yaptırılabilir.

Eğer bu usul de ilgili kamu teşebbüsü için yeterli olamıyorsa, yine

Kamu İhale Kanunu’nda yer alan “Pazarlık Usulü” ile ihale yöntemi var;

Pazarlık usulü

Madde 21- Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.

d) İhale, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması
 e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.

(Değişik dördüncü fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilen istekliler, öncelikle ihale konusu işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde tekliflerini vermeleri istenir.

(Değişik beşinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınarak ihale sonuçlandırılır.

Bir diğer yöntem de “Danışmanlık hizmetleri” dir. Kamu İhale Kanununun “Danışmanlık hizmetleri” başlıklı 48. Maddesinde şöyle denilmektedir:

Danışmanlık hizmetleri

Madde 48- (Değişik: 20/11/2008-5812/18 md.)

Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır.

Yani, bütün bu usuller mevcut iken belirsizliklerle dolu, açık olmayan ifadeler ile keyfiliğe elverişli yeni yöntemlere başvurmanın nedenleri anlaşılmamaktadır.

Rekabetçi Müzakere Usulü ile ilgili belirsizliklere ve tutarsızlıklara örnek olarak şunları da söyleyebiliriz;

(5) Kamu teşebbüsü, yeterliği tespit edilen adaylarla ihtiyacını en uygun şekilde karşılayacak yöntemin belirlenmesi ve tanımlanması amacıyla müzakere başlatır. Kamu teşebbüsü, herhangi bir adaya veya istekliye diğer adaylar veya istekliler karşısında avantaj sağlayacak bilgileri aktarmamak ve müzakere sürecinde önerilen çözümleri veya açıklanmaması gereken bilgileri ilgililerin izni olmadan açıklamamak

ile yükümlüdür. Denilmektedir.

Kamu teşebbüsünün herhangi bir adaya veya istekliye diğer adaylara karşı avantaj sağlayacak bilgileri aktarmaması ve müzakere sürecinde önerilen çözümleri açıklamaması nasıl güvence altına alınacaktır? Belli değildir.

(8) Müzakerenin sona erdiği hususu bildirildikten sonra isteklilerden müzakere sırasında sunulan ve belirlenen çözüm veya çözümlere dayalı olarak sözleşmenin gerçekleştirilmesi için gerekli her türlü ayrıntıyı içeren tekliflerini vermeleri istenir.

Denilmesine rağmen, (9). Fıkroda;

(9) Kamu teşebbüsünün talebi üzerine istekliler tekliflerini açıklayabilir, netleştirebilir veya iyileştirebilir. Ancak bu işlemler teklifin veya alımın asli unsurlarını değiştirecek veya rekabeti bozacak mahiyette olamaz. Denilmektedir;

“İstekliler tekliflerini açıklayabilir, netleştirebilir veya iyileştirebilir.” Denilmek suretiyle, (8) fıkra gereğince verilen tekliflerin muteber olmadığı gibi bir anlam ortaya çıkmaktadır. Zira verilen bir “teklif” nasıl netleştirilebilir nasıl iyileştirilebilir.? Bunun açıklanması gerekir.

“Ancak bu işlemler teklifin veya alımın asli unsurlarını değiştirecek veya rekabeti bozacak mahiyette olamaz.” İfadesi bu durumda boşlukta kalmaktadır.

İyileştirilebilen teklifler ile nasıl rekabet sağlanacaktır?

Alımın asli unsurları ile ne kastediliyor bunlar nelerdir.?

İsteklilerin teklifleri hala değişikliğe uğrayabiliyor. Çünkü (10). Fıkroda isteklilerden “son yazılı fiyat teklifleri” alınıyor. Ancak, bu aşamada da “teklifin” kesinleşmesinden söz etmek olanaklı değildir.

Zira (11) fıkroda yer alan hususlar uyarınca ihale, istekli üzerinde bırakılıyor. Bu fıkroda;

Avantajlı teklif sahibi olması öngörülen istekli ile teklifte yer alan mali yükümlülüklerin veya diğer koşulların doğrulanarak kesinleştirilmesi amacıyla görüşme yapılmasına karar veriliyor. Bu durumda müzakere sonucunda koşulların kesinleştirilerek anlaşmaya varılması halinde, ihale istekli üzerinde bırakılıyor.

Akla hemen şu sorular gelmektedir;

Teklifte yer alan diğer koşullar nelerdir?

Bu aşamaya gelinceye kadar bu koşullar dikkate alınmamış mıdır.?

İstekli (10) fıkra uyarınca son yazılı teklifini verdiğinde sözü edilen bu diğer koşulları teklifinde ayrıklı mı

tutmaktadır.?

Teklif, ihale ilgili tüm koşulların taahhüt edilmesi ya da sağlanması ile birlikte verilmemekte midir? Teklif mali yükümlülükleri kapsamamakta mıdır.?

Son aşamaya kadar yapılan ikili müzakerelerde sözü edilen koşullar doğrulanmamış mıdır?

Teklifin veya alımın temel unsurları nelerdir.? Bunlar üzerinde esaslı değişiklik yapılamayacağı ifade edilmektedir. Yani esaslı olmayan değişiklikler yapılabilecek mi?

Bütün bunlara rağmen "rekabet" ilkesi nasıl sağlanacaktır.?

Bütün bunlara rağmen "eşitlik" ilkesi nasıl sağlanacaktır.?

Bir diğer husus, (12) fıkrada sözü edilen ve müzakereye katılan isteklilere diğer ihale usullerindeki olağan teklif masraflarını aşan nitelikteki kanıtlanabilir masrafları için ödeme yapılabileceğidir.

Diğer ihale usullerindeki masraflar, nasıl tespit edilecek.? Bunun için hangi usul kıstas olarak alınacak?

Bunu belirleyebilmek mümkün olabilecek mi?

Yani bu fıkranın da uygulamada karışıklığa yol açacağı açıktır.

Gelinen noktada sözü edilen ihale yöntemi; İhale mevzuatının temel ilkelerine aykırı ve belirsizliklerle dolu olup, kamu teşebbüsünün, ihtiyacını tercih edeceği istekliden ve onunla birlikte karar verilen bir bedel üzerinden temin edebileceği bir yöntem olarak görünmektedir. Ancak bunun alt yapısı hazırlanırken gerekli özen de gösterilmemiştir.

Yenilikçi işbirliği usulü,

Madde 13 - (1) Yenilikçi işbirliği usulü, kamu teşebbüsünün ihtiyacını piyasada mevcut olan çözümlerle karşılayamaması nedeniyle yenilikçi bir mal, hizmet veya yapım işinin geliştirilerek alınmasına ihtiyaç duyduğu hallerde, bir veya birden fazla istekli ile işbirliği yapmak suretiyle yenilikçi bir mal, hizmet veya yapım işinin geliştirilmesi ve tarafların karşılıklı anlaşmaya vardıkları performans seviyeleri ve azami maliyete uygun olmak kaydıyla ortaya çıkan malların, hizmetlerin veya yapım işlerinin alınmasında uygulanan usuldür.

(2) Bu ihalelere ilişkin ilanlar son başvuru tarihinden yirmi beş gün önce EKAP'ta yayımlanır. İlanın EKAP'ta yayımlanmasını takiben, yurt içinde veya yurt dışında çıkan gazete veya diğer yayın araçları ile de ilan edilebilir.

(3) Yeterlik değerlendirmesinde özellikle adayların araştırma, yenilikçi çözümleri geliştirme ve uygulama alanındaki kapasitelerine ilişkin Kurumun uygun görüşüyle belirlenen kriterler uygulanır.

(4) Yeterlikleri tespit edilen adayların tamamı görüşmeye çağrılır. Yeterli bulunan adaylara tekliflerini hazırlayabilmeleri için on günden az olmamak üzere yeterli süre verilir. Adaylar, ihtiyacın karşılanmasına yönelik araştırma ve geliştirme projeleri sunabilir.

(5) Dokümanda belirtilmesi kaydıyla, yenilikçi işbirliği usulünde görüşmeler, istekli sayısının azaltılması amacıyla, birbirini takip eden aşamalarda yapılabilir.

(6) Kamu teşebbüsü, herhangi bir aday veya istekliye diğer aday veya istekliler karşısında avantaj sağlayacak bilgileri aktarmamak ve görüşme sürecinde önerilen çözümleri veya açıklanmaması gereken bilgileri ilgililerin izni olmadan açıklamamak ile yükümlüdür.

(7) Kamu teşebbüsü, nihai teklifleri hariç olmak üzere, tekliflerin içeriklerini iyileştirmek amacıyla ilk veya devamındaki teklifleri isteklilerle müzakere edebilir.

(8) Kamu teşebbüsü, yenilikçi işbirliğini tek bir ortakla ya da araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunan birkaç ortakla oluşturmaya karar verebilir.

(9) Yenilikçi işbirliği araştırma, geliştirme ve üretime dair birbirini izleyen aşamalar halinde yapılandırılır. Yükleniciler tarafından ulaştırılması gereken ara hedefler konular ve ödemenin buna uygun olarak yapılması öngörülür. Dokümanda belirtilmesi kaydıyla bu hedefler dikkate alınarak herhangi bir aşamanın bitiminde işbirliği sonlandırılabilir veya işbirliğine katılan ortakların sayısı azaltılabilir.

(10) Dokümanda belirtilmesi kaydıyla kamu teşebbüsü tarafından görüşmeye katılan isteklilere, diğer ihale usullerindeki olağan teklif masraflarını aşan nitelikteki kanıtlanabilir masrafları için ödeme yapılabilir.

Esasen, Rekabetçi müzakere usulü için yapılan tüm değerlendirmelerimiz bu usul için de geçerlidir. Aynı soruları burada da sormak olanaklıdır?

Bu nasıl bir ihtiyaçtır ki, Kamu teşebbüsü ihtiyacını piyasada mevcut çözümlerle karşılayamıyor.?

Yenilikçi mal,hizmet ve yapım işi ile ne kast ediliyor.?

Mal, hizmet veya yapım işinin geliştirilerek alınması denildiğine göre, piyasada olmayan bir ihtiyaçtan söz edilmektedir. Kamu teşebbüsü bu durumda ihtiyacını tanımlar ve ihaleye çıkar. Piyasa yani özel sektör anılan ihtiyacın geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorsa ona göre değerlendirmesini yapar ve teklifini verir. Buradaki amaç özel sektörün Ar-ge çalışmalarını teşvik

etmek ve onlara kaynak aktarmak ise bu ayrı bir husus olup ihale konusu olmamalıdır. Çünkü bu bir alım işi olmayıp işbirliği ya da iş ortaklığıdır. Yani Ticaret Hukuku konusu olur.

Nitekim maddenin (8) fıkrasında;

Kamu teşebbüsü, yenilikçi işbirliğini tek bir ortakla ya da araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunan birkaç ortakla oluşturmaya karar verebilir.

demek suretiyle bir ortaklıktan söz etmektedir.

DOĞRUDAN TEMİN;

MADDE 14- (1) Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçlar, gerekçesi belirtilmek suretiyle ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve yeterlik kriterlerini ve katılım kurallarını arama zorunluluğu bulunmadan doğrudan temin edilebilir:

Esasen doğrudan temin bir ihale usulü olmayıp, ana teması kamu teşebbüsünün kusurundan kaynaklanmayan ve önceden öngörülmesi mümkün olmayan durumların ortaya çıkması üzerine, acil ihtiyaçların anlık olarak karşılanmasının zorunlu olduğu hallerde acil halin giderilmesi ile sınırlı olarak yapılacak alımlar olmasına rağmen, bu temin usulünün kapsamı oldukça genişletilmiş ve birinci fıkrada yer aldığı üzere ilan yapılmadan, teminat alınmadan, yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmadan ihtiyaçların temini yoluna gidilmiştir. Bu nedenle, deyim yerinde ise “ihalesiz iş verme” yöntemi olmuştur. Bu haliyle istismara, keyfiliğe açıktır. Örneğin maddenin (1-ç, d) fıkrasında;

ç) Yüklenici değişiminin, işletme ve bakımda uyumsuzluklara veya teknik zorluklara yol açabilecek farklı teknik özelliklere sahip mal veya hizmetlerin edinilmesine neden olabileceği hallerde, mevcut mal veya hizmetlerin kısmi değişimi için asıl sözleşmeye dayalı olarak ilk alımın yapıldığı yükleniciden toplam sözleşme süresi otuz altı ayı geçmemek kaydıyla yapılacak ilave mal veya hizmet alımları.

d) İlan edilerek gerçekleştirilen hizmet alımı veya yapıma ilişkin bakım ve onarım işlerinde, dokümanda kapsamı ve şartları açıkça belirtilmek ve ilk alım konusu işle uyumlu olmak kaydıyla, ilk sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren toplam süresi otuz altı ayı geçmemek ve ilk sözleşme süresinin iki katı ile ilk sözleşme bedelinin güncellenmiş tutarını aşmamak üzere aynı yükleniciden alınacak tekrar niteliğindeki alımlar.

Denilmektedir.

Bu nasıl önceden öngörememe ve anlık ihtiyaç ki mal veya hizmet alımı otuz altı (36) ay boyunca doğrudan

temin edilebiliyor. Aynı şekilde yapıma ilişkin bakım ve onarım işleri de otuz altı (36) ay boyunca doğrudan temin edilebiliyor. Yani doğrudan temin usulü, ihalesiz doğrudan iş verme yöntemi haline getirilmektedir.

MADDE 16 – İlan ve Dokümana İlişkin Esaslar

7) “Teknik şartnamelerde belli bir marka, model, patent, menşe, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez. Ancak, ulusal ve / veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.” Maddesinde ulusal ve/ya uluslararası teknik standartları bulunamayacak ölçüde özelleşmiş maddeler zaten ender hususiyette olması nedeniyle istisna özellikte olup ancak bu koşulda marka olarak belirtilecekse “veya dengi” diye yeniden belirtmeye ihtiyaç yoktur. Nitekim piyasada dengi bulunacak nitelik taşıması halinde standartları oluşacak niteliğe haiz demektir. O nedenle bu maddeden “veya dengi” ifadesi çıkarılmalıdır.

MADDE 17 – Yeterlik Kriterleri ve Katılım Kuralları

1. Fıkranın b dendinde; Mesleki ve teknik yeterliliğin belirlenmesi için;

1) Mevzuatı gereği ilgili odaya / kamu kurumu niteliğinde meslek odasına kayıtlı olarak faaliyette bulunduğu ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler.

2) İşin ifası için mevzuat gereği sahip olunması gereken kayıtlı olduğu kamu kurumu niteliğinde meslek odası sicil, izin, lisans, ruhsat veya benzeri belgeler şeklinde ekleme yapılmalıdır.

MADDE 19 - İhale sonuçlandırma kriteri ve avantajlı teklifin belirlenmesi

2) “Avantajlı teklif en düşük fiyat veya fiyat ile birlikte maliyet ve / veya kalite gibi fiyat dışı unsurlar temelinde belirlenir. Ancak, rekabetçi müzakere usulü ve yenilikçi işbirliği usulü ile yapılan ihalelerde, avantajlı teklifin belirlenmesinde en düşük fiyat ihale sonuçlandırma kriteri olarak kullanılamaz.” İfadesi yine subjektif değerlendirmeye açık nitelikler taşımaktadır. Rekabetçi müzakere ve yenilikçi işbirliği usullerinde zaten isteklilerin nitelikleri özel koşullara bağlanmış olup, taşıyacakları kriterler önceden değerlendirilmekte olmasına rağmen artık ihaleye girerek teklif verme aşamasına gelmiş firmalarda en düşük fiyatın son aşamada ihale sonuçlandırma kriteri olarak kullanılmaması idarelere has, muğlak ve itiraza açık olmayan kriterler belirlenmesine ve objektifliğin zedelenmesine neden olacaktır.

MADDE 24 – İtiraz Başvuruları

9) “itiraz başvurusunda bulunulması sözleşmenin imzalanmasını engellemez. Ancak 10uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca teklif veren isteklinin avantajlı teklif sahibi olması durumunda, itiraz başvurusu sonuçlanmadan sözleşme imzalanamaz.”

10) “Kurum tarafından nihai karar verilmeden sözleşmenin imzalandığı ve itiraz başvurusunun haklı bulunduğu hallerde, kamu teşebbüsü tarafından gerekçeli olarak aşağıdaki kararlardan biri alınır.”

b) “ihale yetkilisi tarafından sözleşme konusu işin niteliği gereği ivedilikle tamamlanmasında kamu yararına bulunduğuna karar verilmesi koşuluyla , mevcut yüklenici ile sözleşmenin yürütülmesine devam edilmesi ve kendisiyle sözleşme imzalanması gereken istekliye talebi halinde, ihaleye ilişkin belgelendirilmiş katılım masrafları karşılığı tazminat ödenmesi.”

Yukarıdaki ilgili maddeler bir arada incelendiğinde ihaleye itiraz mekanizmasının anlamsız ve çalışmaz hale getirildiği görülmektedir. İtiraz söz konusu olmasına rağmen, bir ihalenin sonuçlandırılarak sözleşme imzalanması mümkün kılınmakta, itiraz haklı bulunsa dahi katılım masraflarına dair tazminat ödenerek kamuyu zarara uğratan işlemin devamına imkan tanınmaktadır. Mevcut yasada zaten aciliyet durumları tanımlanmakta olup, yalnızca ihale süreçlerinin hızlı sonuçlanmasına bağlanarak bu şekilde kamu yararına ters düşecek maddelerin kanunlaştırılması anayasaya aykırılık teşkil edeceği için ilgili maddelerin kaldırılması ve/ya içeriğinin yeniden düzenlenmesi gereklidir.

III. 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU'NA İLİŞKİN TEKNİK ÇALIŞMA DOKÜMANI;

MADDE 1- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve (e) bentleri ile ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır. Söz konusu maddelerde, Kamu İktisadi Kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşekkülleri ile bu kuruluşların birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketlerin yapım ihaleleri, kanun kapsamı dışına çıkarılarak ayrı bir kanunla “Sektörel Kamu Alımları Kanunu” düzenlenecektir.

Bu kanunda bazı sakıncalar ana hatlarıyla; Kapsam daraltılmakta, Enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren birçok kurum ve kuruluş “Sektörel Kamu Alımları Kanunu” kapsamına alınmaktadır. İstisnaların daraltılması olumlu

görülmeyle birlikte, sertifikasyon sistemi ile birçok şirketin ihalelere girmesi engellenecek dolayısıyla daha az sayıda şirketin ihalelere girmesine yol açacaktır.

MADDE 2- Yeni düzenleme ile Kamu İhale Kanunu'nun 3.Maddesi değiştirilmektedir. İstisnalar başlıklı bu maddede istisnaların sayısı azaltılmakla beraber, diğer istisna konuları genişletilerek Sektörel Kamu Alımları Kanunu içinde düzenlenmektedir.

d) (d) bendinde mevcut (u) bendinde yer alan istisnalara, doğal afet, salgın hastalık ve benzeri hallerde ihtiyaç duyulduğu ve stratejik önem taşıdığı Cumhurbaşkanlığı tarafından karar verilen mal alımlarının yapılabilmesi notunun eklendiği görülmektedir. Burada tek yetkili belirlenmesi ve Cumhurbaşkanlığı kararına bağlı olması yerine teknik elemanların uzmanlığa uygun şekilde ihtiyaç belirleyebileceği bir yöntemin benimsenmesi önemlidir. Aynı zamanda yine maddenin devamında millileştirme ve yerli katkı oranının artırılması amaçlarıyla verilecek alım garantilerinin de kapsamının muğlaklığa yer vermeyecek şekilde belirlenmesi gereklidir.

g) bendi olarak düzenlenen “2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu” kapsamındaki alımlara ilişkin usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine ilgili idareler şeklinde belirlenmesi yerine bu alanın sorumlusu olan Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşünün alınması gerekli görülmelidir.

MADDE 9- Kamu İhale Kanunu'nun “Uygulanacak ihale usulleri” başlıklı 18.maddesine, “Yenilikçi işbirliği usulü” eklenmektedir. Bu yeni ihale usulü ile ilgili değerlendirmelerimiz, Sektörel Kamu Alımları Kanunu içinde yapılmış olup tekrar edilmemiştir.

MADDE 11- Aynı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “teklif çıkmaması” ibaresinden önce gelmek üzere “geçerli” ibaresi eklenmiş ve (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “b) İhalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumunda, ivediliği doğuran halin giderilmesi amacıyla sınırlı olarak; 1) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine yapılacak mal veya hizmet alımları ile yapım işleri, 2) İdarenin kusurundan kaynaklanmayan ve önceden öngörülmesi mümkün olmayan durumların ortaya çıkması üzerine yapılacak mal veya hizmet alımları.”

Esasen halen her türlü istismara açık olarak kullanılan 21. Maddenin (b) bendinin değiştirilmesi olumlu bir değişiklik olacaktır. Ancak, yeni (b) bendinin de yeterince açık olmadığı ve belirsizliğe yol açtığını

söylemek olanaklıdır. Çünkü “ivediliği doğuran halin giderilmesi” ifadesi istismara ve keyfiliğe elverişlidir. Onun için bu ibarenin madde metninden çıkarılması gereklidir.

Kapsamı daraltılan 21/b'nin Yaklaşık Maliyeti ve sözleşme bedeli 2021 yılı için 18 milyon 619 bin 202 tl'yi aşmayan mal ve hizmet alımları, bu ihale kanununa tabi olmayacaktır. Hizmet sektörü için 18-19 milyon tl. oldukça yüksek bir bedel olup bu bedelin altındaki ihalelerde mühendislik hizmetleri kanun kapsamı dışına çıkarılarak idarece keyfiyete göre belirlenmiş firmalara, pazarlık usulüyle ihalelerin verilmesinin önü açılmaktadır. Dolayısıyla kanun kapsamının daraltılması havası yaratılarak istisna tutarının hizmet sektörü için oldukça yüksek bir rakama çıkarılması, aslında birçok mühendislik hizmeti sektörü için oldukça büyük bedelli olarak görülen birçok ihalenin dilediği kişilere vermesinin önünü açmaktadır. Bu bedele karşı çıkılmalı, rakam 1 milyon TL ile sınırlandırılmalıdır.

Bir diğer husus “idarenin kusurundan kaynaklanmayan” ifadesinde yer alan kusurun nasıl tespit edileceği hususudur. Bunun tespit ve uygulama olanağının olmayacağı açıktır.

Eski kanunda İhalede teklif çıkması durumunda ilan yapılmak şartıyla pazarlık usulü kullanılarak yapılmasının yeni düzenlemede “geçerli teklif” olarak değiştirilmesi idarenin pazarlık usulünü kullanmasına yönelik mevcut teklife ilişkin insiyatif kullanmasına ve maddenin suiistimaline yol açabilecektir.

MADDE 12- Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenen “Pazarlık Usulü” İhale Yöntemine “Yenilikçi işbirliği usulü” eklenmektedir. Bu yeni usulle ilgili değerlendirmemiz daha önce sunulmuştu. Sübjektif ifade yerine objektif ifadelerin yer alması, neden yeni bir usule ihtiyacın gerekçesinin ortaya konması, yeni uygulamada en avantajlı-en düşük yerine kalite, sürdürülebilirlik ve kamu çıkarı gibi ifadelerin yer alması gerekir.

Teknik açıdan yenilikçi olma kriterleri bilimsel nitelik taşıyan ve sübjektif olmayan, itiraz edildiğinde objektif şekilde değerlendirilebilecek adımlarla belirlenmelidir. Rekabet koşulları yerli istekliler aleyhine kullanılabilirliğinden daha net ifadelerle açıklamalara yer verilmelidir.

“Yeterlik değerlendirmesinde özellikle adayların araştırma, yenilikçi gözetimleri geliştirme ve uygulama alanındaki kapasitelerine ilişkin Kurumun uygun görüşüyle belirlenen kriterler uygulanır.” Hükmünün uygulanmasında Kurumun personel ve bilgi alt yapısının yeterli olmayacağı dolayısıyla TÜBİTAK gibi

araştırma ve geliştirme konusuna hakim bir kuruluşun sürece dahil edilmesi yönünde düzenleme yapılması gerekir.

MADDE 13- Bu madde ile Kamu İhale Kanunu'nun 23. Maddesi, “Sertifikasyon sistemi ve münferit alım” başlığı ile birlikte değiştirilmektedir. Sertifikasyon sisteminin idareler tarafından da oluşturulabileceği düzenlemesinin doğru olacağı, ancak özel hukuk tüzel kişilerine kurdurulabilmesinin doğru olmayacağı bunun ticaretin gayesi olan kazanç sağlanması yolunda istismara açık olacağı düşünülmektedir. Kısacası “sertifikasyon sistemi” özelleştirilmemelidir.

MADDE 14- Sosyal ve Özel Nitelikli Alımlar başlığındaki açıklamada “Kanunda mümkün olmayan” bununla ne demek istendiği de anlaşılmayan bir durumdur.

Gıda enflasyonu ve aracılık hizmetlerinden doğan fiyat artışları dikkate alınarak maddenin b) bendindeki muafiyetlerden üyelerinin ürettiği ürünleri pazarlayan 1163 Sayılı Kanuna göre kurulan kooperatifler, 5200 Sayılı Kanuna göre kurulan Üretici Birlikleri ve 4631 Sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren İslah Amaçlı Birliklerin de dahil edilmesi uygun olacaktır.

MADDE 20 – Kamu İhale Kanununun 38. Maddesinde değiştirilen;

Aşırı düşük teklif sorgulaması yapılacak ihalelerde, tekliflerin değerlendirilmesinde, mimarlık, mühendislik, şehir planlama, peyzaj mimarlığı proje hizmet alımlarında, TMMOB'ye bağlı Odaların belirlediği asgari ücret bedelinin altında olmaması gerektiği belirtilmelidir. Aynı zamanda b) bendinde yer alan “Aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmaksızın sonuçlandırılması” ifadesinin kaldırılması uygun olacaktır. Nitekim teklifin belirli kriterlere göre aşırı düşük kalması halinde bunun araştırılmadan sonuçlandırılması haksız rekabetin önünü açacak bir nitelik taşıyabilecektir.

Madde 20 ve Madde 38 de sözü edilen Aşırı Düşük Teklifler başlığında Kriter çok açık net belirtilmesi gerekir. Burada karar İdareye bırakılması (Bu husus Kuruma Bırakılmaması) sübjektivite getireceğinden hukuki öngörülebilirlik olmalıdır. Aynı şekilde aşırı yüksek teklifler içinde böyle değerlendirilmelidir.

MADDE 22: Kamu ihaleleri alanında izleme, istatistik oluşturma ve araştırma geliştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, ihaleye ilişkin bilgi ve belgelerin belli süre içerisinde idareler tarafından kuruma gönderilmesine yönelik maddenin, teknolojik alt yapı ve dijital dönüşüm alanındaki gelişmeler kapsamında bilgi sistemleri üzerinden anlık takibinin

ve raporlanmasının yapılmasını sağlayacak bir entegre bilgi sisteminin kurulması daha uygun olacaktır.

Madde 25-26 - İtiraz Başvuruları

İtirazın görüşülmesine ilişkin başvurular direkt kuruma yapılması ve sürenin kısaltılması önemli bir gelişme olarak değerlendirilse de sözleşmenin imzalandığı ve iş/edimin yüklenici tarafından yerine getirilmeye başladığı andan sonra ihalenin iptal edilmesi sürecine kadar geçen sürede yapılan iş/hakediş kamu kurumunca yapılan harcamaya ilişkin uygulamadaki boşlukları dolduracak şekilde madde metninde düzenleme yapılması önerilir.

MADDE 25 – Kamu İhale Kanunu'nun 54. Maddesinde değiştirilen; "İhalelere yönelik itiraz başvuruları" Kamu yararına aykırılığı olan ihalelerde istekliler dışında, kamu yararına çalışan ve kamu kurumu niteliğinde bulunan meslek kuruluşlarının da itiraz bedeli ödemediği itiraz etmelerine olanak sağlanmalıdır.

Ayrıca itiraz başvurusunda bulunulabilmesi için maktu başvuru bedelinin yanında beşbin liradan kırkbin liraya kadar teminat bedelleri alınması istenmektedir. İtiraz başvurularında mevcut maktu bedelin karşılanması dahi zorluk taşırken bu bedellerin eklenmesi halinde ihalelerde haksız rekabet ya da kamu yararına aykırılık teşkil etse dahi isteklilerin itiraz etmesi çok zorlaşacaktır ve bu madde caydırıcı nitelik taşıyacaktır.

MADDE 26 – Kamu İhale Kanunu'nun 55. Maddesinde değiştirilen; "İtiraz başvurusu üzerine Kurum tarafından yapılacak işlemler" başlığında;

İhaleye itirazların değerlendirilmesi sürecinde, teknik hususlarla ilgili olarak kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının da görüşlerine başvurulmalıdır. Aynı zamanda tanımlar kısmına kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları tanımı eklenmelidir.

Madde 42: Avrupa Birliği Direktiflerine uyum kapsamında Sektörel Kamu Alımlarına ilişkin bir çerçeve oluşturulmasına yönelik Kamu alımlarının disipline edilmesini amaçlayan düzenlemede, aynı zamanda yapısı ve işlevi itibarıyla AB direktiflerine uymayacağından yeni çıkarılacak kanun kapsamına alınamayan DMO'ya yeni bir statü verilmesi ve sertifikasyon konusunda yetkiler tanınması uygulamada kamu kuruluşları açısından ikilem doğuracaktır. Yeni kanuna tabi olan ve bu yönde disipline edilen kamu kurumlarının alımlarda DMO

üzerinden alımların teşvik edilmesi ve iki farklı mevzuat kapsamında alımların yürütülmesi uygulamada karışıklığa yol açabilecektir. Dolayısıyla bu maddenin DMO'nun yapısı ve AB direktifleri açısından yeniden gözden geçirilmesi ve DMO'nun yapısında yapılması gereken değişikliklerinde göz önünde bulundurulması gerekecektir.

IV. KARŞILAŞTIRMA CETVELİ ÜZERİNE;

Madde 14- Ortak Girişimler

Bu maddeye yapılan bir ekleme ile ortakların sayısına ve/veya hisse oranlarına ilişkin sınırlamalar getirilecektir. Ancak, bu sınırlamaların tanımı net olarak yapılmadığı takdirde hakkaniyetli bir uygulama yoluna gidilmesinin önü kesilecek ve keyfeker bir uygulamaya neden olabilecektir. Rekabetçi yapıyı da ortadan kaldıracaktır.

Madde 17- Yasak Fiil ve Davranışlar

Maddeye; yasak fiil ve davranışlarda bulunanların geçici teminatlarının gelir kaydedileceğine ilişkin bir hüküm eklenmiştir. Ancak; Kamu İhale Kanunu'nun 11 inci maddesinde; yasak davranışlarda bulunanların geçici teminatlarının gelir kaydedileceğine ilişkin bir hüküm zaten bulunmaktadır. Dolayısıyla madde 17'ye yapılan ilave; tekrar niteliği taşımakta olup, kanunun 11 inci maddesinde var olan bir yaptırımın 17 inci maddesinde yeniden zikredilmesine gerek yoktur.

Madde 18- İhale Usulleri

Maddenin birinci fıkrasına "Yenilikçi İşbirliği Usulü" adı altında (e) bendi ilave edilmiştir. Madde gerekçesinde de "yenilikçi nitelikteki alımların isteklilerle işbirliği yapılmak suretiyle gerçekleştirilebilmesi amacıyla Avrupa Direktiflerinde de düzenlenen yenilikçi işbirliği usulünün kanuna eklendiği" yer almaktadır. Yenilikçi nitelikteki alımlar nedir? İstekliler kim olacaktır? Nasıl bir işbirliği sistemi oluşturulacaktır? Açık İhale Usulü-Belli İstekliler Arasında İhale Usulü-Pazarlık Usulü gibi net ve yeterli uygulamalar varken yenilikçi işbirliği usulüne neden gerek duyulmaktadır? Bu yeni usul hangi koşullarda belirlenecektir?

V. SONUÇ;

TMMOB olarak yukarıdaki tüm değerlendirmelerimizin dikkate alınmasını dileriz.

TMMOB

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

İKİZDERE'DEKİ DOĞA KATLIAMI DURDURULSUN!

Rize'nin İkizdere İlçesi İşkencedere mevkiinde ormanlık alan içinde açılmak istenen taş ocağına karşı TMMOB ve bağlı odalarının başkanları tarafından 12 Mayıs 2021 tarihinde gerçekleştirilen ortak basın açıklaması ile doğa katliamının ve insanlık suçunun durdurulması çağırısı yapıldı.

Doğu Karadeniz'in eşsiz vadilerinden biri olan Rize'nin İkizdere İlçesi İşkencedere mevkiinde ormanlık alan katledilerek açılmak istenen taşocağına karşı direnen yöre halkının mücadelesini selamlıyoruz.

Rize İyidere'de inşa edilmek istenen Lojistik Merkezi ve Limanı'nın deniz dolgusunda kullanılacak taşları çıkartmak için bölge halkının ve doğal hayatın yaşam kaynağı olan ormanlık alanın yok edilmesi kabul edilemez. Lojistik Merkezi ihalesini alan şirketin maliyetlerini düşürmek için gerçekleştirilmek istenen bu doğa katliamı hem yasaların, hem de yaşam hakkının ihlali anlamına gelmektedir.

Madencilik faaliyetleri, sermaye kesimlerinin kâr hırsı gözetilerek değil, halkın ihtiyaç ve çıkarları gözetilerek yürütülmelidir. Halkın yaşam hakkını ve sağlığını görmezden gelen, doğal yaşamı tehdit eden, çevreye tafisi imkansız zararlar veren bir madencilik anlayışı kabul edilemez.

Yaklaşık 100 bin ağacın bulunduğu 100 hektar ormanlık alanı kapsayan ve İşkencedere'deki tüm doğal yaşamı ve ekosistemi ortadan kaldıracak olan taşocağı ruhsatı derhal iptal edilmelidir.

Ülkemizin ormanlık alanları her yıl çeşitli gerekçelerle tahrip edilmektedir. Yaşamsal ve çevresel etkileri göz önünde bulundurulmaksızın hazırlanan projeler, açılan yollar ve yürütülen madencilik faaliyetleri nedeniyle nitelikli ormanlık alanlarımız zarar görmektedir. Yakın zamanda Kaz Dağları'nda, Fatsa'da, Kuzey Ormanları'nda yaşanan orman katliamlarının görüntüleri yürekleri sızlatmaya devam ederken, bu görüntülere yenilerinin eklenmesine izin vermeyeceğiz.

İkizdere'de daha şimdiden, taşocağı bölgesine yol açabilmek için binlerce ağaç yok edildi. İnşaat firmasının doymak bilmez rant hırsı, hepimizin gözleri önünde ülkenin ve doğanın geleceğini yok ediyor. Tüm yetkilileri bilim insanlarının, çevre gönüllülerinin, yöre halkının ve doğanın sesine kulak vermeye, bu insanlık suçuna dur demeye davet ediyoruz.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu
Başkanı Ali Rıza Atasoy

ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet Kahraman

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu
Başkanı Bülent Pala

FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Abdullah Zararsız

GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Salih Bostancı

GEMİ MAKİNALARI İŞLETME MÜHENDİSLERİ ODASI
Yönetim Kurulu Başkanı Feramuz Aşkın

GIDA MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Yaşar Üzümcü

HARİTA ve KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim
Kuruldu Başkanı Ali İpek

İÇMİMARLAR ODASI Yönetim Kurulu Başkanı Emrah
Kaymak

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Taner Yüzgeç

JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu
Başkanı Şevket Demirbaş

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Hüseyin Alan

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Ali Uğurlu

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Ayhan Yüksel

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu
Başkanı Yunus Yener

METALURJİ VE MALZEME MÜHENDİSLERİ ODASI
Yönetim Kurulu Başkanı İrfan Türkkolu

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu
Başkanı Fırat Çukurçayır

MİMARLAR ODASI Yönetim Kurulu Başkanı Deniz
İncedayı

PEYZAJ MİMARLARI ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Yasin Otuzoğlu

ŞEHİR PLANCILARI ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Gencay Serter

TEKSTİL MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Aykut Üstün

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı
Baki Remzi Suiçmez

KADINA YÖNELİK ŞİDDET İNSAN HAKLARI İHLALİDİR! #TOLEREETMİYORUZ

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK'ın pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet için 'tolere edilebilir' ifadesini kullanmasına ilişkin TMMOB Kadın Çalışma Grubu tarafından 24 Mayıs 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

ŞİDDETİ TOLERE ETMİYORUZ

Son bir yıldır pandemi sürecinde, kadına yönelik her türlü şiddetin ve kadın cinayetlerinin sistematik olarak arttığı görülmektedir. Yapılan gerici açıklamalar, iş yerlerinde yaşanan taciz, mobbing, ekonomik, fiziksel şiddet, flört şiddeti, kadına yönelik taciz ve tecavüzün sıradanlaştırılarak yaygınlaşmasına çanak tutmaktadır. Yok hükmündeki 20 Mart 2021 tarihli İstanbul Sözleşmesi'nin fesih kararından sonra, Kadın Cinayetlerini Önleyeceğiz Platformu verilerine göre, Mart ayında 28 kadın cinayeti işlenmiş olup, 19'u şüpheli ölümdür. Nisan ayında 16 kadın cinayeti işlenmiş, 14'ü şüpheli ölümdür. Daha bir gün önce bir kadın, koruma istediği karakoldan dönerken vuruldu; bir başka kadın ise, tedbir kararı aldırıldığı erkek tarafından öldürüldü.

Tüm bunlar içimizi yakarken, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet için 'tolere edilebilir' dedi.

Tolere etmek; Türk Dil Kurumu'na göre 'hoşgörmek, katlanmak, tahammül etmek' anlamına gelmektedir. Görevi kadınları korumak olan devletin kadın bakanı, dayak yemeyi, bıçaklanmayı, cinsel şiddete uğramayı ve öldürülmeyi 'tolere edin' diyor.

TOLERE ETMİYORUZ!

Sarf ettiği bu sözle oturduğu koltuğun hakkını veremeyeceği gibi, kadın haklarına yönelik mücadelemizi de baltalayacağını açıkça gösteren, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK'ı öncelikle tüm kadınlardan özür dilemeye, sonrasında da derhal istifa etmeye davet ediyoruz.

Biz TMMOB'li mühendis, mimar, şehir plancı kadınlar, salgına, yaşadığımız her türlü olumsuz koşullara ve eşitsizliğe rağmen, sesimizi yükseltmeye, haklarımızın savunucusu ve hukuksuzluğun takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Kadına yönelik şiddeti de, şiddeti tolere eden politikaları da TOLERE ETMİYORUZ...

SÖYLEYECEK SÖZÜMÜZ, DEĞİŞTİRECEK GÜCÜMÜZ VAR!

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU

İKİZDERE'DEKİ ORMAN KATLIAMINA DESTEK OLAN RİZE İL KOORDİNASYON KURULU SEKRETERİ, TMMOB YÖNETİM KURULU TARAFINDAN GÖREVİNDEN ALINARAK DİSİPLİNE VERİLDİ

Rize'nin İkizdere İlçesi İşkencedere mevkinde ormanlık alan içinde açılmak istenen taş ocağı projesini destekleyen ve karşı çıkanları bölücülükle suçlayan TMMOB Rize İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Murat Yazıcı, TMMOB Yönetim Kurulu'nun 22 Mayıs 2021 tarihli kararı ile görevinden alınarak disipline verildi.

TMMOB 45. Dönem 52. Yönetim Kurulu toplantısında alınan 789 Numaralı karar şöyle:

“Birliğimiz ve bağlı Odalarının Başkanları tarafından 12 Mayıs 2021 tarihinde gerçekleştirilen ortak basın açıklaması ile Rize'nin İkizdere İlçesi Eşkencedere mevkinde ormanlık alan içinde açılmak istenen taş ocağının bir doğa katliamına neden olduğu ve durdurulması çağrısı yapılmıştır. TMMOB ve Odalarımızın web sayfalarında yayımlanmış olan açıklama ayrıca İKK sekreterlerimize de iletilmiştir.

Hal böyleyken, TMMOB Rize İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Murat Yazıcı'nın 16 Mayıs 2021 tarihli bazı basın yayın organlarında yer alan açıklamasında, söz konusu taş ocağına ilişkin olarak TMMOB'deki görevi TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Rize İl Temsilcisi olmasına rağmen “Rize İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı” unvanı kullanarak “Bazı yatırımlar doğaya ve çevreye zarar verebilir. Bu çevresel etkiler ve zararlar devlet güvencesi ile düzeltilebilir. Bu yörede yaklaşık 2,5 yıldan beri denizin tuzlu su etkisi ile eritmeyeceği taş tipi ile ilgili araştırma yapıldı. Bu yörede 7 tane uygun yer buldular. Fakat 16 milyon ton taş lazım olduğu için tek rezerv kaynağının burada olduğunu tespit ettiler. Bir yerden taş çıkartmak mı yoksa 7 tane ayrı ayrı yeri tahrip etmek mi? Devlet en minimum tahribat alanını seçti” şeklinde değerlendirmelerde bulunduğu ve taş ocağına karşı çıkan çevreleri “bölücü kesimler” le irtibatlı olmakla itham ettiği tespit edilmiştir.

Konuya yönelik olarak 17 Mayıs 2021 tarih, 781 sayılı yazımızla Rize İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri'nden Birlik Yönetim Kurulu toplantısına sunulmak üzere basına verdiği açıklamada yer alan tespit ve değerlendirmelerin varsa dayandığı ilgili bakanlık ve kurumlarca onaylı etüt, proje, rapor, ruhsat vb.

belgelerin ve teknik dokümanların 21 Mayıs 2021 günü mesai saati bitimine kadar Birliğimize göndermesi istenmiştir.

Rize İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği'nin 21.05.2021 tarih, 2021/7 sayılı cevabi yazısı ve ekleri incelendiğinde yapılan değerlendirmelere ilişkin hiçbir belge ve raporun yer almadığı görülmekte, sadece “ilgili belgelerin Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığında olduğu” belirtilmektedir.

1.Dünyada koruma altındaki 200 vadiden birisi olan İkizdere vadisinde Çevresel Etki Değerlendirme Raporu dahi hazırlanmadan açılmak istenen taş ocağı ile ilgili yapılan çalışmaların vereceği zararı hiçbir bilimsel veri ve teknik çalışmalara dayanmaksızın “devletin telafi edeceği” gibi öznel ve mesnetsiz değerlendirmelerle kamuoyunu yanıltan açıklamaları,

2.Söz konusu açıklamada “Ne halkı ne de sivil toplum örgütlerini devletin bu yatırımına hazırlayamadık. Hazırlayamadığımız gibi de bazı bölücü kesimler bunu fırsat bilerek burada devlete milletine bağlı insanları sanki burada bir katliam varmış gibi organize etmeye başladılar.” ifadesiyle başta TMMOB ve bağlı Odaları olmak taş ocağı işletmesine karşı çıkan çevreleri bölücülük suçlamasıyla hedef gösteren tutumu nedeniyle;

Murat Yazıcı'nın TMMOB İl/İlçe Koordinasyon Kurulları Yönetmeliği'nin 7. Maddesi uyarınca Rize İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği görevinden alınmasına,

İnşaat Mühendisi Murat Yazıcı hakkında, gerekli disiplin işlemlerini yürütmek üzere, mesleğini ve görevini kişisel ya da bir grup adına çıkar sağlamak için TMMOB mevzuatına, bilime ve meslek tekniğine aykırı biçimde uygulayarak kamuya, halka, üçüncü şahıslara zarar vermek, temelsiz suçlamalarla mesleği, meslek mensuplarını ya da Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini, Odaları ve bunların alt birimlerini kamuoyunda küçük düşürmek ve etkinliklerini engellemek suçlarını işlediği gerekçesiyle TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasına bildirimde bulunulmasına karar verilmiştir”

TMMOB, SALDA GÖLÜ'NDE GERÇEKLEŞTİRİLEN EYLEME DESTEK VERDİ

Salda Gölü Koruma Derneği tarafından, 2 Haziran 2021 tarihinde Salda Gölü'nün uğradığı tahribata dikkat çekmek amacıyla Göl kıyısında gerçekleştirilen eyleme TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz gönderdiği mesaj ile destek verdi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz gönderdiği mesaj şöyle;

“Doğa ve yaşam savunucularını; ülkemizin ortak mirasına, doğal varlıklarımıza sahip çıkanları selamlıyoruz.

TMMOB, ülkemizin ve dünyanın yeryüzü mirası olan Salda Gölü'nün savunulması için mücadelede yanyana olduğumuzu onur duyarak bir defa daha belirtmek isteriz.

Bulduğumuz tüm girişimlere rağmen, sürekli olarak plan ve proje değişikliğiyle yargı süreci işletilemez hale getirilmek istenen Millet Bahçesi kapsamında Salda Gölü etrafına inşa edilen çevreyle uyumsuz yapıların fotoğrafları ise her gün sosyal medyada yayımlanıyor.

2 milyon yıllık bir yeryüzü mirası gözlerimizin önünde yok ediliyor... Gölün son durumuna dair yayınlanan görüntüler gelinen durumun vahametini ortaya koyuyor. Oysa Salda Gölü korunması gerekenler listesinden en üstlerde yer alıyor.

İktidarın tüm yok edici politikalarına karşı, yeryüzü güzelliklerimizi ve mirasımızı korumaktan asla vazgeçmeyeceğimizi, sizlerin nezdinde bir kere daha kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Salda Gölü'nü ve çevresini sermayenin yağmasından ve insanların açgözlülüğünden koruyabilmek için gölün bir an önce UNESCO Dünya Mirası statüsüne kazandırılması gerekmektedir.

Yürüttüğünüz bu mücadelede TMMOB, sizlerle omuz omuza olmaktan gurur duymaktadır.”

Eylemde, Salda Gölü Koruma Derneği Başkanı Osman Şakar tarafından okunan basın metni ise şu şekilde;

BASINA VE KAMUOYUNA

Değerli doğa, yaşam savunucuları ve basın emekçileri hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Salda Gölü, kapalı bir tatlı su ekosistemidir. Gölde buraya özgü ekolojik yapı oluşmuştur. Salda gölünde, dünyada canlıların ilk oluşumu sırasında, güneş ışınlarını fotosentez ederek oksijen üreten tek hücreli siyona bakteriler halen varlığını sürdürmektedir. Salda Gölünde, endemik olan, sadece Burdur Gölü ve Salda Gölünde yaşayan Burdur sazancığı ve Salda gölünden başka yerde yaşayamayan salda sazancığı balıkları vardır. Ayrıca göldeki ekolojik yapıya uyum sağlayan canlılar yaşamaktadır. Kapalı bir havza olan Salda Gölüne giren kirlilik bir daha dışarıya çıkamaz. Gelen kirlilik içinde biriktirmektedir. Biriken kirlilik göl dibine çökelmekte ve canlılar için zehirli olan; hidrojen sülfür, metan ve amonyak oluşturmaktadır. Oluşan bu zehirli gazlar göl içindeki endemik canlıları öldürerek yok eder. Gölde oluşan bu ekolojik değişiklik, göle gelen kuşların gelmemesine, suyundan yararlanan

göl dışındaki canlıların ölmesine ve bu özel ekolojik yapıya uyum sağlayan endemik bitkilerin yok olmasına sebep olacaktır.

NASA tarafından Salda Gölünün Mars Gezegeninde ki Jezero kraterine benzediği söylenmektedir. Dünya dışı yaşamın ayak izleri salda gölünde aranmaktadır. Bu özelliğinden dolayı Salda Gölü dünyada başka eşi, benzeri olmayan özel bir yerdir. Salda Gölü yok edildiğinde Dünya çok büyük bir değerini kaybedecektir. Salda Gölü, Dünya mirasıdır. Mutlak korunmalıdır.

Salda Gölü 1980 li yıllara kadar kendi halinde, tertemiz, insanlardan saklı, doğal olarak var oldu. 1980 li yıllarda Türkiye’de turizmin canlanması ile insanların ilgisini çekmeye başladı. Salda Gölüne insanların ilgisi artarak devam etti. 2017-2018 yıllarında Salda Gölünün, Maldivler benzetmesi ile reklamının yapılması ve NASA’nın Mars Gezegenine benzetmesi ile insanların ilgi odağı oldu. 2019 yılında resmi kayıtlara göre bir milyon beş yüz bin kişi Salda Gölüne geldi. Salda Gölünü görmeye gelenlerin çoğu Salda Gölünde suya girdi. Suyu girenlerin, teri, kiri, güneş yağı, idrarı ve diğer kirlilikleri gölde kaldı. Suyu girmeyenler için zorunlu ihtiyaçlarını karşılayacak altyapı olmadığından gölün çevresi kirletildi. Millet bahçesi göle daha çok insan gelsin diye yapılıyor. Göle ne kadar çok insan gelirse, göl o kadar çok kirlenecektir.

Salda Gölü 1989 yılında 1. Derece sit bölgesi ilan edildi. 1. Derece sit bölgesi ilan edildikten kısa süre sonra, devletin yetkilileri, korunması gereken bu yeri devletin başka kurumlarına tahsis ederek kullanıma açtılar. Salda Gölü ve çevresi için hiçbir zaman yönetim planlaması yapılmadı. Plansız, programsız kullanıma açılan Salda Gölü ve çevresi hızla kirlendi. Kullananların inisiyatifine bırakılan göl ve çevresi, özellikle Halk Plajı denilen yer, çadırların, kulübelerin, karavanların ve benzerlerinin olduğu çok kötü yerleşim yeri görünümü aldı. Burası kimin gelip, gittiği, kimin ne yaptığı belli olmayan yer oldu. Yönetim planlaması yapmayan devlet, buradaki kirliliği yıllarca görmedi. 2019 yılında devleti yönetenler, kendi yetersizliklerini bahane ederek, göl çevresini Ö.Ç.K. bölgesi ilan ederek ve millet bahçesi projesi ile Salda Gölü çevresine yapılaşmaya açtı. Millet bahçesinin ilk planları göl kenarını beton yığınına çeviriyordu. Milyonlarca insan göl kenarında gece, gündüz kalacaklar, gölde suya girecekler, gölü istedikleri gibi kullanacaklardı. İtirazlarımız, açılmış olan davalar ve kamuoyunun baskısıyla yetkililer bizlerin sayamayacağı kadar çok plan değişikliği yaptılar. Çivi çakmayacağız dedikleri yere, kepçelerle, kamyonlarla, daldılar. Çivi yerine özel matkaplarla

dedikleri hidromanyezitlere (kil tabakasına) çelik kazıklar çakarak ahşap binalar yaptılar. Bu yapılarla göl korunmadı. Göl çevresindeki doğal yapı ve göle yeraltından gelen su yolları bozuldu. Bizler halen millet bahçesi projesinin iptal edilmesini istiyoruz. Çünkü millet bahçesi hidromanyezitlerin ve beyaz kumların üzerine yapıldı. Millet bahçesi insanların gölde suya girmelerini teşvik etmekte, daha çok insanı göle çağırılmaktadır.

Gölün güzelliğinden, özelliğinden ve Mars’a benzemesi nedeni ile turizmden yararlanılacaksa, doğaya ve ormana zarar vermeden uygun yerlere yapılacak seyir teraslarından, görsel ve fotoğrafçılık turizmi olarak yararlanılsın. Ayrıca bilim insanları bilimsel laboratuvar olarak kullansınlar.

10 Temmuz 2019 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan koruma amaçlı imar planları askıya çıkarıldı. Bu planların hükümlerinde yer alan maddelerde “ Salda gölü çevresinde koruma amaçlı plan kapsamında kalan yapılara alt yapı, kanalizasyon, arıtma tesisi kurulmadan ruhsat ve iskan verilemez.” Denilmektedir. Ama millet bahçesi projesi bitirilerek hizmete açılmak üzere. Bitirilen millet bahçesi projesinin davası devam etmekte. Dava sonucu beklenmeden millet bahçesi bitirildi. Kamu kaynakları boşu, boşuna israf edilmektedir. Millet bahçesi projesinden önce Salda Gölü çevresinde, Salda Gölüne akmakta olan derelerin önüne iki tane gölet yapımına başlandı. Çevreciler bu göletlerin yapılmaması için davacı oldular. Davalar devam ederken su akmayan derelere yapılan Kayadibi göleti bitirildi. Salda gölet’inin yapımı devam ederken mahkeme göletlerin yapılmaması için karar vererek sonuçlandı. Buralarda yok edilen kamu kaynaklarının hesabı sorulmadı. Burada harcanan kamu kaynakları müteahhitlere peşkeş çekildi. Birde Yeşilova’nın Kayadibi Mahallesi ile Doğanbaba Köyü arasında Yalı mevki olarak bilinen yerde 1985 yılında Orman İşletmesince fidan evi olarak yapılan, sonra kullanılmadığı için virane olan ev Özel İdare tarafından tadilat ve çevre düzenlemesi adı altında on dekar yerde beton ve taş duvarlardan oluşan inşaat yapıldı. Ö.Ç.K. ve sit bölgesi olan, bu yer içinde T.C. Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunduk. Burada da hukuki durum sonuçlanmadan inşaat tamamlandı. Mahkemeler, millet bahçesi projesini ve orman evi inşaatını iptal ederse buralarda harcanan kamu kaynaklarının hesabını kim verecek.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapığı millet bahçesi ile Salda Gölünü koruduğunu açıklamaktadır. Bu doğru değildir. Bakanlık gölü korumak yerine, nasıl ranta çevireceğini düşünmektedir. Bakanlığın amacı

gölü korumak olsaydı, millet bahçesinden önce, göl çevresindeki yerleşim yerlerinden göle akmakta olan kanalizasyon sularının, göle gelmesini önlerdi. Göl çevresindeki yerleşim yerlerinden Yeşilova İlçesi ve Doğanbaba Köyünün kanalizasyon suları topraktan süzülerek, Salda Köyünün kanalizasyonunun suyu da açıktan dereden göle akmaktadır.

Bilim insanları iki boğazı olan Marmara Denizinin kirlilikten dolayı boğulduğunu söylüyorlar. Salda Gölü küçük daha çabuk boğulur lütfen duyun bizi.

Salda Gölünün gelecek nesillere aktarılması için isteklerimiz:

- 1) Salda Gölünde suya girilmesin.
- 2) Beyaz kumlara basılmasın.

3) Göl çevresindeki yapılaşma durdurulsun. İmar barışı iptal edilsin.

4) Millet bahçesi projesi iptal edilsin.

5) Göl çevresindeki yerleşim yerlerinin kanalizasyon suları göle akıtılmasın.

6) Salda Gölü bilim insanları için laboratuvar olsun.

7) Salda Gölünden turistik amaçlı yararlanılacaksa, görsel turizm ve fotoğraf turizmi olarak yararlanılsın.

8) Salda Gölü UNESCO Dünya miras listesine alınsın.

Saygılarımızla.

SALDA GÖLÜ KORUMA DERNEĞİ

BMO “ÇEVİRİMİÇİ DOĞUMGÜNÜ KUTLAMASI” ETKİNLİĞİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Bilgisayar Mühendisleri Odası tarafından 2 Haziran 2021 tarihinde, Oda'nın kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında “BMO 9 Yaşında – Çevrimiçi Doğum Günü Kutlaması” etkinliği gerçekleştirildi. Etkinlikte TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz açılış konuşması gerçekleştirdi.

“Değerli Oda Başkanlarım, Değerli Yöneticiler, Sevgili Arkadaşlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

TMMOB'nin 42. Genel Kurulu'nda alınan kararlar kurulan Bilgisayar Mühendisleri Odamızın 9. yaşını kutluyorum.

Bilgisayarların hayatımızdaki yeri ve önemi nasıl her geçen gün artıyorsa, Bilgisayar Mühendisleri Odamızın Birlik hayatımıza ve çalışmalarımıza katkısı her geçen gün artıyor.

9 yıldan bu yana, ülkemizdeki bilişim alanında yaşanan gelişmelere kamucu bir anlayışla yaklaşan, bilgisayar mühendislerinin mesleki sorunların çözümünde girişimci olan, Birlik faaliyetlerine değerli katkılar veren tüm üye ve yönetici arkadaşlarımıza TMMOB adına teşekkür ediyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Hepinizin bildiği gibi, TMMOB olarak bizler bilimin ve teknolojinin halk için kullanılmasını benimsemiş bir örgütüz. Binlerce yıllık medeniyet birikimimizin ortak ürünü olan bilginin, teknolojinin ve teknolojinin kamusal niteliğinin göz önünde bulundurularak halkın ortak çıkarı için kullanılması gerektiğini her fırsatta dile getiriyoruz.

Bilgisayar Mühendisleri Odamız da kurulduğu günden bu yana, mesleki bilgi ve birikimlerini tüm halkın ortak çıkarı için, ülkemizin daha özgür ve demokratik olması için kullanmasıyla öne çıkan bir odamız.

Pandemi döneminde çalışma ilişkilerinde yaşanan gelişmeler, sosyal faaliyetlere getirilen kısıtlamalar hepimizi uzaktan çalışmaya, uzaktan eğitime, bilgisayar ve internet teknolojileriyle daha fazla iç içe olmaya zorladı. Bilgisayar ve bilişim teknolojilerinin hayatımızdaki yeri çok daha arttı.

Daha önceki yıllarda “iletişim hak ve özgürlükleri”, “internet güvenliği” ve “kişisel verilerin korunması” gibi alanlarda Bilgisayar Mühendisleri Odamızın yaptığı çalışmaların önemi ortaya çıktı.

Bu alanların toplumcu bir bakış açısıyla, toplumun ortak çıkarını merkeze alacak biçimde düzenlenmesi ihtiyacı öne çıktı. Teknolojinin, bilişimin, internetin ve iletişimin temel yurttaş hakkı olduğu gerçeği bir kez daha görüldü.

Yaşadığımız süreç, bu ihtiyacın giderek daha da büyüyeceğini gösteriyor. Bunun anlamı, bu alanda daha fazla çalışma yapmamız, daha fazla fikir üretmemiz gerektiğidir.

Bilgisayar Mühendisleri Odamızın genç, dinamik ve üretken üye ve yöneticilerinin bu konudaki çalışkanlığına ve yaratıcılığına olan güvenimiz tam.

Dün olduğu gibi yarın da gerek meslektaşlarımızın, gerekse toplumun çıkarlarını koruyup geliştirecek mesleki politikalar üreteceğinize eminim. TMMOB olarak bu politikaların toplumsallaştırılmasında daima birlikte davranacağız.

Bilimin ışığıyla aydınlanmış eşit-adil bir ülkede ve barışın egemen olduğu özgür bir dünyada yaşamak dileğiyle TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.”

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YAŞANABİLİR BİR DÜNYA, YAŞANABİLİR BİR GELECEK!

5 Haziran Dünya Çevre Günü nedeniyle TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

5 Haziran 1972 tarihinde Stockholm’de toplanan Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansı’nda insanların çevre ile ilişkisi üzerinde durularak, temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamının temel bir insan hakkı olduğu kararıyla 5 Haziran tarihi “Dünya Çevre Günü” olarak kabul edilmiştir.

Doğayı ve insan yaşamını yok sayan kapitalist sömürü düzeninin yıkıcı etkileriyle ortaya çıkan “iklim krizi”, “küresel ısınma” ve diğer çevre felaketlerinin olumsuz etkilerinin her geçen yıl artarak kendini hissettirdiği son dönemde “Dünya Çevre Günü”, kapitalizmin dünya çapında yarattığı tahribata karşı çevre mücadelesinin vurgulandığı bir gün olarak anlam kazanmıştır.

Bugün ülkemizin her yanında çok büyük çevre sorunları yaşanmaktadır. Kapitalist sömürü ilişkileri, iktidarın rant politikaları ve alınmayan önemler nedeniyle bu sorunlar giderek büyümekte, ülkemizin geleceğini tehdit eder boyutlara ulaşmaktadır.

Son birkaç aydır Marmara Denizi’ni etkisi altına alan ve Marmara’daki canlı hayatı tehdit eden “deniz salyası” (müsilaj) sorunu, ülke olarak yüz yüze olduğumuz çevresel sorunlara karşı duyarsızlığın adeta dışavurumu niteliğindedir.

İçinde yaşadığımız yüzyılda dünyamızı ve insanlığı tehdit eden tehlikelerin en başında iklim değişikliği gelmektedir. Atmosferde sera etkisi yaratan gazların artışı, fosil yakıt kullanımı ve ormansızlaşma ile beraber yaşanan küresel ısınma; kuraklık, susuzluk, gıda krizi, aşırı doğa olayları gibi pek çok sonuçlarıyla yeryüzünde yaşayan tüm canlı ve cansız varlıkları olumsuz yönde etkilemektedir. İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden en çok etkilenen bölgelerden birisi de, ülkemizin içinde bulunduğu Doğu Akdeniz Havzası’dır.

Küresel çapta yaşanan iklim krizinin yıkıcı etkilerini telafi edici bütüncül önlemler almak yerine, hiçbir kamu yararı taşımayan rant politikalarıyla ülkemizin doğası

tahrip edilmektedir. Hasankeyf, Alliano, Phaselis gibi tarihi mekanlarımız; Uzungöl, Salda Gölü gibi benzersiz su varlıklarımız; Fırtına Vadisi, Kazdağları, Munzur, İkizdere gibi ekosistemlerimiz sermaye için yaratılacak rant kapısı olarak görülmekte ve birer birer yok edilmektedir. Halkın ve bilim insanlarının itirazlarına rağmen iktidarın ısrarcı olduğu Kanal İstanbul Projesi ise, bütün bir Marmara Bölgesinde geri dönülmez bir coğrafik, ekolojik, ekonomik, sosyolojik, kentsel ve kültürel bir felaket yaratacaktır.

Bütün bu yıkım politikaları yetmezmiş gibi, hiçbir ihtiyaç olmamasına rağmen, nükleer güç olma hevesiyle yapılmak istenen Nükleer Santraller de ülkemizin geleceği için büyük bir çevresel tehdit durumundadır. Ülkemizin ve coğrafyamızın geleceğini tehdit eden bu tehlikeli yoldan derhal dönülmelidir. Sanayi, tarım, enerji, ulaşım ve kentleşme politikaları belirlenirken çevre politikalarını önceleyen bir yaklaşım benimsenmelidir.

Kar hırsının ve gündelik çıkarların insanlığın ve gezegenimizin geleceğini tehdit etmesine izin veremeyiz. Anayasamıza göre “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir”. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir. Gelecek nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, ekolojik bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikaların, hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin geliştirilmesi ve uygulanması gerekir.

TMMOB olarak, çevreyle uyumlu bir kalkınma ve sanayileşme için, derelerimizin, ormanlarımızın, tabiat varlıklarımızın korunması için, insanlarımızın sağlıklı bir çevrede huzur içinde yaşaması için mücadele etmeye, mesleki teknik bilgilerimizi bu doğrultuda seferber etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÇOCUKLARA CİNSEL İSTİSMARININ AFFI OLMAZ!

Tüm itirazlara rağmen Meclis gündemine gelmesi beklenen ‘çocuk istismarı faillerine evlilikle af düzenlemesi’ne karşı TMMOB Yönetim Kurulu tarafından 8 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı

ÇOCUKLARA CİNSEL İSTİSMARININ AFFI OLMAZ!

Çocuk evliliklerini “insan hakkı” olarak tanımlayan, “bir kereden bir şey olmaz” diyerek çocuk tecavüzlerini olağanlaştırmaya çalışan gerici yönetim, çocuklara cinsel istismarda bulunan sapıklara af girişimini yine gündemine aldı.

İktidarın “Erken yaşta evliliklere karşıyız. Bu düzenlemedeki önceliğimiz, aile bütünlüğünün korunması, binlerce ailenin mağduriyetinin giderilmesi ...” gibi açıklamalarla algı yönetimi yapmaya çalıştığı bu af girişimi KABUL EDİLEMEZ!

Gerçek şudur ki, TCK 103. Maddesi ile düzenlenen Çocuklara Cinsel İstismar Suçuna yönelik cezalarla ilgili af girişimlerini gündeme getirmek, 15 yaş altındaki çocukların “evlilik” adı altında, cinsel istismarını, tecavüzünü toplum ve yargı nezdinde meşrulaştırma çabasından öte bir anlam taşımamaktadır.

Kız çocuklarının tecavüzcüleri ile evlendirilmesinin yasallaştırılması, erkek çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismarın devlet eliyle ‘affedilebilir’ olmasının da yolunu açacaktır.

ÇOCUK İSTİSMARCILARINA AF TÜM ÇOCUKLARA TEHDİTTİR, KABUL EDİLEMEZ!

Gündeme getirilen af, Anayasaya, Türk Ceza Kanunu’na, Türk Medeni Kanunu’na aykırıdır. İmzacısı olduğumuz açılımı “Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi” olan LANZAROTE Sözleşmesi’ne de aykırıdır.

İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ’NE DE AYKIRIDIR!

Biz mühendis, mimar, şehir plancıları uyarıyoruz... Çocukların evlendirilmesi SUÇTUR!

Cinsel istismar ve tecavüz faillerinin affına destek vermek SUÇTUR! Tüm bu olanlara sessiz kalmak SUÇTUR! ÇOCUKLARA CİNSEL İSTİSMARDA BULUNAN SAPIKLARA AFFI AKLINIZDAN BİLE GEÇİRMEYİN!

TCK’NIN 103. MADDESİNİ DEĞİŞTİRMEYİ DERHAL GÜNDEMDE KALDIRIN!

Biz mühendis, mimar ve şehir plancıları mevcut TCK ve Türk Medeni Kanunu’nun parça parça yürürlükten kaldırma çabalarına, kazanılmış haklarımızın gaspına sessiz kalmayacağız; sürecin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

MÜCADELE KAZANDIRIR VE BİZ KAZANACAĞIZ!

TMMOB YÖNETİM KURULU

NAZIM HİKMET ÖLÜMÜNÜN 58. YILINDA İZNIK MÜŞKÜLE’DE ANILDI

Türk ve dünya şiirinin büyük ustası Nâzım Hikmet, ölümünün 58’inci yılında Müşküle Kültür, Çevre ve Düşünce Derneği ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi tarafından 5 Haziran 2021 Cumartesi günü İznik Müşküle’de gerçekleştirilen etkinlikle anıldı.

Etkinlikte, Müşküle Kültür, Çevre ve Düşünce Derneği Başkanı Turan Yılmaz, Müşküle Kültür, Çevre ve Düşünce Derneği Sekreteri Tarık Demiray, CHP Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, TMMOB Genel Başkanı Emin Koramaz, TİP Genel Başkanı Erkan Baş, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Başkanı Yunus

Yener, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şube Başkanı Fikri Düşünceli ve Araştırmacı-yazar Güney Özkılınç konuşma yaptı.

Konuşmaların ardından 10 Ekim Halk Korosu'nun seslendirdiği, marşlar ve türküler ile tamamlanan etkinlikte TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın konuşması şöyle:

Değerli Başkanlarım, Değerli Dostlar,

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına dostlukla selamlıyorum.

Bu güzel etkinliği düzenleyen Müşküle kültür, çevre ve Düşünce Derneği'ne ve Makine Mühendisleri Odamızın Bursa Şubesi'ne teşekkür ediyorum.

Sizler de biliyorsunuz Bursa şehri tarih boyunca hep göçmenler ve sürgünlerle özdeşleşmiştir. Osmanlı'dan yakın dönemlere kadar Bursa gayrimüslim azınlıklar ve göçmenler için yerleşim yeri, muhalif aydınlar için ise sürgün yeri olagelmıştır.

Dolayısıyla Bursa tarih boyunca hep çok kültürlülüğün ve fikri zenginliğin coğrafyalarından, kaynaklarından birisi olmuştur.

Değerli Dostlar,

Güzel Türkçemizde "Sürgün" ceza olarak gönderilen yer anlamına geldiği kadar, bir bitkinin yeni boy veren filizi anlamına da gelir. Bu anlamıyla baktığımızda Şeyh Bedreddin'den Nazım Hikmet'e kadar bu topraklara sürgün olarak gönderilen her isim, burada yeni fikirlerin, yeni zihinlerin boy vermesinin de aracı olmuşlardır.

Şeyh Bedreddin Börklüce Mustafa'yı ve Torlak Kemal'i bu topraklarda filizlendirmiştir. Nazım Hikmet de Müşküleli İsmail Başaran'ı, Seçköylü İbrahim Balaban'ı, Adanalı Orhan Kemal'i bu topraklarda filizlendirmiştir.

Onların hikayelerini kendi edebiyatına katarak; onların romanına, şiirine, resmine kendinden çok şey katarak bu verimli sürgünün dallanıp budaklanmasına vesile olmuştur.

Bunca ismin izi olduğu bu topraklar, belki de Nazım Hikmet'i anmanın en anlamlı olduğu yerlerden birisi.

Yakın zamana kadar Nazım Hikmet ismi ve hatırası adeta Bursadan silinmeye çalışılıyordu. Hayatının 11 yılını geçirdiği, en sevilen eserlerini kaleme aldığı Bursada Nazım Hikmet'i hatırlatacak neredeyse tek

bir mekan ve yapı yoktu. Neyse ki artık Nazım Hikmet adını taşıyan yeni kültür merkezleri açılmaya başlandı.

Aydınlanma ve sosyalizm fikirlerine açıklığı, devrimcilere ve aydınlara sahip çıkışıyla ün kazanan Müşküle'de düzenlenen Nazım Hikmet etkinliklerini de Nazım'ın buradaki hatırasının yaşatılması bakımından önemli buluyorum.

Değerli Dostlar,

Haziran ayının ilk günleri ülkemizde ilerici-devrimci edebiyat önemli isimleri olan Orhan Kemal, Ahmet Arif ve Nazım Hikmet'in ölüm yıldönümleridir. Şimdilerde sosyal medya paylaşımları ile kutlanılıyor ama 1990'lı yıllarda başta odalarımız olmak üzere pek çok kitle örgütü tıpkı burada olduğu gibi bir araya gelerek devrimci yazar ve ozanlarımızı anardı.

Aydınlarımızın gerici-faşist saldırılarla bir bir aramızdan alındığı 90'lı yıllarda, hem aydınlarımıza, hem de onların temsil ettiği ilerici, devrimci, toplumcu değerlere sahip çıkmanın bir gösterisiydi bu anmalar.

Türkiye'de aydınları hedef alan saldırıların, devletle iç içe geçmiş organize yapıların işi olduğu, egemen güçlerin halktan yana fikirleri susturabilmek için bu karanlık yolları kullandıkları her geçen gün daha da açıklığıyla ortaya seriliyor.

Bu nedenle bu ülkenin ilerici, devrimci, toplumcu edebiyatçılarına, yazarlarına, aydınlarına sahip çıkmak, demokrasi ve özgürlüklerden yanan tüm toplumsal güçlerin ortak sorumluluğu ve görevidir.

Başta Nazım Hikmet olmak üzere bugün burada ismini saydığım tüm isimler verdikleri eserlerle sadece edebiyatımıza katkı vermekle kalmadılar, Türkiye'de 1960'lı yıllardan itibaren gelişen toplumsal mücadeleye de büyük bir ilham kaynağı oldular.

Onların temsilcisi olduğu toplumcu çizgi, ülkemizdeki devrimcilerin, sosyalistlerin, yurtseverlerin ülke gerçekleriyle doğrudan bağ kurmasında önemli bir rol oynadı.

Bizler gidemediğimiz coğrafyaları, görmediğimiz insanları, yaşamadığımız hayatları onların aracılığıyla tanıdık. Bize dayatılan devlet bilgisine ve kültürüne karşı, toplumun gerçek bilgisini, tarihini ve kültürünü bu isimlerin yazdıklarından öğrendik. Dünyamızın ve fikirlerimizin şekillenmesinde devrimci yazar ve ozanlarımızın katkısı büyüktür.

Değerli Dostlar,

Bizim bu etkinliklerle yapmaya çalıştığımız şey bir yandan onların edebi ve toplumsal yönlerini yeni kuşaklara hatırlatmak, diğer yandan da onlara olan minnet borcumuzu ödemektir aslında.

Bizler biliyoruz ki Türkiye’de emekten yana, toplumdan yana, doğrudan yana olmak büyük bedeller ödemeyi gerektirebiliyor. Ama herkes de bilsin ki, hayatını emek için, toplum için, hakikat için bedeller ödeyerek harcamış isimlerin hatırasını da daima yaşatacağız.

Buradan bir kez daha 3 Haziran 1963’te kaybettiğimiz Nazım Hikmet’i, 2 Haziran 1970’te kaybettiğimiz Orhan Kemal’i, 2 Haziran 1991’de kaybettiğimiz Ahmet

Arif’i, 24 Aralık 1989’da kaybettiğimiz İsmail Başaran’ı ve 9 Haziran 2019’da kaybettiğimiz İbrahim Balaban’ı saygıyla anıyorum.

Sözlerimi Nazım Usta’nın dizeleriyle tamamlamak istiyorum:

“Duyduğunuz çakalların ulumasıdır

Safları sıklaştırsın çocuklar

Bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır”

Hepinizi yeniden saygıyla selamlıyorum.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

15-16 HAZİRAN DİRENİŞİ'NİN YILDÖNÜMÜNDE EMEĞİN HAKLARINA SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDİYORUZ!

15-16 Haziran 1970 tarihlerinde yaşanan büyük işçi direnişinin 51. yıldönümü nedeniyle TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 15 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Ülkemizdeki emek mücadelesinin en görkemli eylemlerinden birisi olan 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişini, 52. yıldönümünde bir kez daha coşkuyla selamlıyoruz.

Sendikal haklarına ve örgütlenme özgürlüklerine sahip çıkmak için iki gün boyunca eşine az rastlanan bir kitlesellik ve militanlıkla fabrikalardan şehir merkezlerine akan DİSK üyesi işçilerin direnişi, uzun yıllardan bu yana ülkemizdeki tüm toplumsal mücadelelere ilham ve cesaret vermektedir.

15-16 Haziran Direnişi, çalışma yaşamını sermayenin çıkarları doğrultusunda şekillendirmek isteyen siyasal iktidara karşı işçi sınıfının çaresiz olmadığının en önemli örneklerinden birisi olmuştur.

15-16 Haziran Direnişi, hak arama mücadeleleri için olduğu kadar meclisteki çoğunluklarıyla antidemokratik yasalar çıkartmayı kendine hak gören iktidar sahipleri için de öğretici olmalıdır. Hiçbir iktidar, emekçilerin hak ve özgürlüklerini, emeğin evrensel kazanımlarını ve emeğin çıkarlarını savunan örgütlü yapıları zorla ortadan kaldıramaz. İktidar gücüne sahip olmak, bu gücün keyfi ve antidemokratik bir toplumsal düzen inşa edilmesi için kullanılabilceği, toplumun örgütlü yapılarının ortadan kaldırılması için kullanılabileceği anlamına gelmemektedir.

Tek adam rejimi, emekçiler tarafından 51 yıl önce en güçlü biçimde verilen bu mesajı kavramaktan çok uzak bir tutum sergilemektedir. Yandaş sendikalar aracılığıyla emek mücadelesinin taleplerini görünmez kılan, esnek-güvencesiz çalışma biçimlerini dayatan, düşük ücret politikasıyla emekçilere hayatı zindan eden, emekçilerin hak arama taleplerini polis

“
51 yıldan bu yana
ülkemizdeki tüm
toplumsal mücadelelere
ilham ve cesaret veren
15-16 Haziran Büyük
İşçi Direnişini
selamlıyoruz!”

”
tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

şiddetiyle bastıran tek adam rejimi açık biçimde emek ve emekçi düşmanı bir politika gütmektedir. İktidarın bu politikaları salgın döneminde milyonlarca emekçinin hayatının daha da zorlaşmasına, işsizliğin ve yoksulluğun daha da büyümesine neden olmuştur.

Herkese iş, işçilere insanca yaşanabilecek bir ücret, sağlıklı-güvenli çalışma ortamı, güvenceli istihdam, örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme-grev hakkı tüm emekçilerin ortak talebidir.

Bu ülkenin üretim gücünün, emek mücadelesinin parçası olarak mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler, emeğin taleplerine ve alın terimize sahip çıkmaya devam edeceğiz. Örgütlü yapılarımızı ve örgütlenme hakkımızı taviz vermeden koruyacağız.

Yaşasın 15-16 Haziran Direnişimiz,

Yaşasın Emek ve Örgütlenme Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

HDP'Yİ HEDEF ALAN SALDIRIYI KINIYORUZ! IRKÇI-FAŞİST SALDIRGANLIĞA KARŞI BİR ARADA KARDEŞÇE YAŞAMI SAVUNACAĞIZ!

17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir İl Örgütü'nü hedef alan ve HDP çalışanı Deniz Poyraz'ın hayatını kaybetmesine neden olan silahlı saldırıya ilişkin TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından basın açıklaması yapıldı.

HDP İzmir İl Binasını hedef alan silahlı saldırıyı kınıyor, saldırıda hayatını kaybeden Deniz Poyraz'ın yakınlarına ve tüm HDP camiasına başsağlığı diliyoruz.

Bu saldırı, sadece HDP İl Binasını ve HDP örgütlülüğünü değil, bu ülkede demokrasiden, barıştan, kardeşlikten yana tüm toplum kesimlerini hedef almaktadır.

Bu alçak saldırının faillerine cesaret veren şey, iktidar sahiplerinin tüm topluma egemen kılmaya çalıştığı düşmanlık iklimidir. İktidarın HDP'yi düşmanlaştırmaya, terörize etmeye yönelik sistematik politikaları, medya aracılığıyla topluma ettikleri kin ve nefret tohumları olayların bu noktaya gelmesinde

etkili olmuştur. Siyasi iktidarı, toplumu birbirine düşürmeye yönelik bu ayrıştırıcı ve düşmanlaştırıcı dilden vazgeçmeye çağırıyoruz.

Tüm provokasyonlara ve saldırılara rağmen bu toplumdaki barış ve kardeşlik kültürünün çok derin köklere sahip olduğunu biliyoruz. Tüm toplumu, HDP'yi ve HDP'lileri hedef alan bu ırkçı-faşist saldırganlığa karşı birlik olmaya, bir arada kardeşçe yaşamı savunmaya çağırıyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: "TÜRKİYE BU KARANLIK GİDİŞE MAHKUM DEĞİLDİR!"

17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir İl Örgütü'nü hedef alan ve bir kişinin ölümüyle sonuçlanan silahlı saldırıya ilişkin DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından 18 Haziran 2021 tarihinde ortak basın açıklaması yapıldı.

HDP İzmir İl Binasını hedef alan ve Deniz Poyraz'ın öldürülmesiyle sonuçlanan, demokrasiyi, halk iradesini ve ülkemizin geleceğini hedef alan alçakça saldırı lanetliyor, Deniz Poyraz'ın yakınlarına, sevenlerine ve HDP'ye başsağlığı diliyoruz.

Saldırmanın kimliği ve saldırının biçimi, bu ülke tarihini bilenler açısından hiç de şaşırtıcı değildir.

Tarihimizde hemen her kontrgerilla saldırısında gördüğümüz politik simgeler, uluslararası bağlantılar, kolluk güçlerinin "ihmalleri", "kimseyle bağlantısı olmayan münferit bir meczup" olarak ilan edilen failler ve bir süre sonra saldırıya uğrayanları suçlama taktikleri bu saldırıda da aynen kendini göstermiştir.

İktidarın ve emrindeki medyanın kışkırtıcı, ayrıştırıcı, bölücü ve hedef gösteren söylemlerinin bu tür saldırıları azmettiren etkisi ortadadır. Ancak karşımızdaki tablo bundan daha tehlikeli bir yönetime işaret etmektedir.

Bu saldırı, kapısında her an polis bekleyen, "etrafında kuş uçurtulmayan" bir binada gerçekleşmiştir.

Bu saldırgan Suriye'de cihatçı çetelerin ve kontrgerillanın "operasyon" ve "egemenlik" bölgelerinde "görev" almıştır.

Bu saldırı, halkın tek başına iktidara son verdiği 7 Haziran 2015 seçimleri sonrası terör döneminin hatırlatıldığı; muhalif gazetecilere ve siyasetçilere saldıranların cezasız kaldığı hatta övüldüğü ve terfi ettirildiği; muhalefetin "bunlar iyi günleriniz, daha neler olacak" diye tehdit edildiği; iktidar-yargı-sermaye-mafya ve medya ilişkilerindeki kirli çamaşırların iç çatışmalar sonucu birer birer ortaya döküldüğü bir dönemde gerçekleşmiştir.

Manzaranın izaha gereksinimi yoktur. Bu karanlık tablodan sorumlu olanlar, bu cinayeti soruşturamaz, bu çürümüşlüğün hesabını soramaz.

Bütün yönleri ile çürüyen bu düzenin üzerimize çöküşünü beklemek de akılcı değildir. Çünkü bu düzen çökerken daha fazla acı, kan, gözyaşı, işsizlik, yoksulluk, adaletsizlik, savaş, baskı ve zulüm getirmektedir.

Türkiye bu karanlık gidişe mahkûm değildir!

Bu enkazın yıkıntıları arasından emeğin, barışın ve demokrasinin egemen olduğu bir ülkeyi, omuz omuza kardeşçe yeniden kurmak için kaybedilecek her vakit, çocuklarımızın ve ülkemizin geleceğinden alınacaktır.

En önemli güvencemiz, bu ülkenin kültürel, bilimsel birikimi ve bu toprakların köklü emek, barış, demokrasi mücadelesi geleneğidir.

Ülkemizde tamamen yok edilen demokrasiyi acilen güçlü bir biçimde yeniden inşa etmek için ihtiyacımız acil birlik, acil dayanışma ve acil mücadeledir.

Bizler dört emek ve meslek örgütü olarak, yarın çok geç olmadan tüm emek, barış ve demokrasi güçlerini, tüm kişileri ve kurumları dayanışma içinde olmaya ve omuz omuza mücadeleye çağırıyoruz.

BİLİRKİŞİLİK FAALİYETLERİ ŞİRKETLERİN YAĞMASINA AÇILAMAZ!

Adalet Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nin 23 Haziran 2021 tarihli açıklamasında geçtiğimiz Aralık ayından itibaren şirketlere bilirkişilik dosyalarının verilmeye başlandığının ifade edilmesi üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 25 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Cumhurbaşkanı tarafından 2 Mart 2021 tarihinde açıklanan ve 30 Nisan 2021 tarih, 31470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İnsan Hakları Eylem Planı"nın Uygulama Takvimi aynı tarihte Adalet Bakanlığının internet sitesinde yayınlanmıştı.

Eylem planında 3.6.k. olarak tanımlı faaliyet ile "Öncelikle taşınmaz ve motorlu taşıt değerlendirme ile muhasebe alanlarında olmak üzere özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmelerine ilişkin uygulama geliştirilecektir" denilmek suretiyle, daha önce uygulaması olmayan biçimde, özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmemesinin önü açılmaktadır.

Nitekim Adalet Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği tarafından 23 Haziran 2021 tarihinde yapılan açıklamadan, Ankara ve Ankara Batı Adliyesi İcra Müdürlüklerinde pilot uygulamaya başlandığı, 21 Aralık 2020'den bu yana 532 satış dosyasında görevlendirme yapıldığı anlaşılmaktadır.

TMMOB olarak, bir kamusal bir hizmet olan bilirkişilik hizmetinin ticarileşmesine ve dolayısıyla da güvenilirliğini kaybetmesine yol açacağından "özel hukuk tüzel kişilerinin" bilirkişilik yapmasına kesinlikle karşı çıkıyoruz. Bu görüşümüzü, Bilirkişilik Kanun Taslağı'na verdiğimiz görüşten Bilirkişilik Uygulama Yönetmeliğine verdiğimiz görüşe, yapmış olduğumuz çalıştayların sonuç bildirgelerinden Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığınca yürütülen komisyon

çalışmalarına kadar her zeminde tekrar tekrar dile getirdik.

Bilirkişilik Daire Başkanlığınca yürütülen komisyon çalışmaları sırasında yalnızca tarafımızca değil, çeşitli alanları temsilen çalışma grubunda yer alan diğer katılımcılar tarafından da özel hukuk tüzel kişilerine bilirkişilik yolunun açılmasının yaratacağı teorik ve pratik sorunlar ifade edilmiş ve esas itibarıyla bu yönde bir düzenlemeye gidilmemesi gerekliliği ortaya konmuştur.

Özel ve teknik konularda görüşüne başvuru bilirkişiler adaletin yerini bulmasına hizmet eden bir araç olmasından öte aynı zamanda bir kamu hizmeti görmektedir. Bilirkişiler tarafından verilen görüşün tarafsız ve bağımsız olabilmesi için bilirkişinin görüş oluştururken hiçbir etki altında kalmaması gereği açıktır. Bu bağımsızlık ve tarafsızlık yalnızca uyuşmazlığın taraflarına karşı değil; aynı zamanda Adalet Bakanlığı'na, hakime, savcıya, siyasi iktidara, basına ve kamuoyuna karşı da olmak durumundadır. Aksi halde adil yargılamadan söz edilmesi olanaklı değildir.

Özel hukuk tüzel kişileri, yani şirketler ise belirli ekonomik gayeler ışığında kurulan ve netice itibarıyla kâr odaklı çalışan yapılardır. Özel hukuk tüzel kişilerine görev verilmesi bilirkişiliğin ticari bir yapıya dönüştürülmesi sonucunu doğuracaktır. Bilirkişiliğin

kamusal niteliğinin karlılık bazlı ekonomik gaye odaklı çalışan şirketlerle bağdaşması olanaklı değildir. Bilirkişilik hizmetinin gerçek kişiler tarafından yürütülürken dahi meslek olarak algılanmaması gerektiğinin sıklıkla sile getirildiği ve hali hazırda bu anlamda ciddi sorunlar yaşandığı göze alındığında özel hukuk tüzel kişilerinin bu sorunu artıracığı da açıktır. Öte yandan bilirkişilik faaliyetinin özel hukuk tüzel kişilerine açılmasında bir kamu yararı da bulunmamaktadır.

Yine özel hukuk tüzel kişisi çalışanları da işin doğası gereği işverene ekonomik bağımlılığı olan emeği karşılığında tüzel kişiden ücret alan yani ekonomik bir menfaat elde eden kişilerdir. Bir işverene ekonomik bağımlılığı söz konusu olan bir kişinin herkese karşı bağımsız olduğuna yönelik ifadenin de yalnızca kağıt üzerinde kalacaktır.

Bilirkişinin sahip olması gereken nitelikler arasında yer alan; dürüstlük, güvenilirlik, sır saklama, sadakat ve özen yükümlülüğü, yasaklılık ve ret müesseseleri özel hukuk tüzel kişilerinince karşılanabilecek ve işlerlik kazanabilecek nitelikler değildir.

Öte yandan faaliyette söz konusu edilen taşınmaz değerlendirme konusu, meslek alanlarımızı doğrudan

ilgilendirdiği için daha derin bir irdelemeyi gerektirmektedir.

Taşınmaz değerlemesinin özel hukuk tüzel kişilerine açılması ile bu alanın gayrimenkul Değerleme şirketlerine terk edileceği açıktır. Her ne kadar bu şirketlerde SPK lisanslı gayrimenkul değerlendirme uzmanları çalıştırılsa da; yaşanan deneyimler mühendislik mimarlık diplomasına sahip olmayan değerlendirme uzmanlarının çoğunun binaların yapısal sorunları hakkında fikir yürütmekten uzak oldukları, yapı sınıf ve gruplarını ayırt edemedikleri, proje okumasını dahi bilmediklerini ortaya koymuştur.

Hal böyleyken, bizler bilirkişilik heyetlerinde ancak SPK lisanslı mühendis ve mimarların görevlendirilmesi gerektiğini savunurken bu alanın bir de gayrimenkul değerlendirme şirketlerine açılması adalet terazisinin dengesini onarılmaz şekilde bozacaktır.

Bu değerlendirmelerimiz kapsamında, özel hukuk tüzel kişilerinin (şirketlerin) bilirkişilik yapmasına olanak tanıyacak düzenlemelerden kaçınılması ve Bilirkişilik Kanunu'nun bu düzenlemelere cevaz veren hükümlerinin de acilen kaldırılması gerekmektedir.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

“MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ” GERİ ÇEKİLMELİDİR

Geçtiğimiz hafta içinde AKP Milletvekilleri tarafından TBMM'ye sunulan “Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi” üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 25 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

İktidarda bulunduğu 19 yıl boyunca üretime, sanayileşmeye ve istihdama dayalı ekonomi politikaları yerine, kamu varlıklarının satışına ve kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesine dayalı bir rant ekonomisi kuran AKP, şimdi de Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu'nu (MKE) özelleştirmeye çalışıyor.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, ülkede ihtiyaç duyulan çeşitli silah, mühimmat, patlayıcı madde, makina, teçhizat ve malzemelerini ekonomik bir şekilde üretmek ve pazarlamak amacıyla, 1950 yılında kanunla kurulmuştur. Kurulduğu günden itibaren kalkınma planları ve yıllık programları çerçevesinde, savunma ve sivil savunma ihtiyaçlarına doğrultusunda yaptığı üretimle Türkiye'nin en büyük ve en stratejik kamusal yatırımlarından birisi olmuştur.

Geçtiğimiz hafta AKP milletvekillerinin imzasıyla TBMM'ye sunulan “Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi”nin amacı, daha önce birçok büyük KİT örneğinde izlenen yol gibi, şirketleştirme-anonim şirkete dönüştürme yöntemiyle MKE'nin özelleştirilmesidir.

Kurulacak şirket, Türk Ticaret Kanunu'ndaki denetim hükümleri ile Kamu İhale Kanunu ve Devlet Memurları Kanunu başta olmak üzere 17 Kanundan muaf ve özel hukuk hükümleri ile Cumhurbaşkanlığı kararlarına tabi olacaktır. Şirketleşme yoluyla Sayıştay denetiminden de çıkarılacak olan MKE, piyasa denetim kuruluşlarının sözde denetimine tabi olacak.

Ülkemizin sanayileşmesinde ve kalkınmasında büyük rolü olan KİT'lerde yaşandığı gibi, bu özelleştirmede de

kamusal kaynak ve varlıklar talan edilecektir. NETAŞ, TEK, SÜMERBANK, PTT/TELETAŞ, TCDD ve daha birçok örnekte yapıldığı gibi, büyük kamu işletmeleri önce anonim şirkete dönüştürülmekte, ardından parçalama, küçültme yöntemleriyle özelleştirilerek özel sektöre ve yabancı sermayeye peşkeş çekilmekte veya son dönemde gördüğümüz üzere iktidar arpalığı olmaktadır.

Yıllarca “özel sektör dinamizmi” gibi ideolojik söylemlerle ve büyük vaatlerle gerçekleştirilen özelleştirmeler bu ülkeye hiçbir şey kazandırmamış, işsizliğin ve yoksulluğun daha fazla artmasına neden olmuştur. “Özel sektör dinamizmi”, “verimliliğin artırılması” özelleştirmelerin başladığı 80’li yıllardan beri kullanılan ideolojik söylemlerdir. Deneyimlerimiz bu söylemin yağma düzeninin kılıfı olduğunu göstermiştir. Bugüne kadar özelleştirme sonucu dinamizme kavuşmuş bir KİT görülmemiştir. Hepsi ya tasfiye edilmiş ya da yağmalanmıştır. Özelleştirmelerin başından bu yana kullanılan aynı ideolojik söylemlerle ve büyük vaatlerle gerekçelendiren kanun teklifi, kamu ve toplum çıkarlarına tamamen aykırıdır. Bu ülkenin yurttaşlarının emeğiyle kurulan kamusal işletmelerin

AKP Hükümeti tarafından satılmasına izin vermeyeceğiz.

Müflis tüccarlar gibi elde avuçta ne varsa satarak ekonomiyi döndürmek mümkün değildir. Ekonomiyi döndürmenin yegane yolu daha fazla üretim, daha fazla sanayileşme, daha fazla teknoloji kullanımından geçmektedir. Bunun için de kamusal yatırımlar artırılmalı ve teşvik edilmelidir.

Ülkemizin en önemli ve stratejik yatırımlarından biri olan MKE’nin özelleştirilmesine, varlıklarının yağmalanmasına, çalışanlarının iş güvencesinin ortadan kaldırılmasına izin vermeyeceğiz. Ülkemize ve zenginliklerimize sahip çıkacağız.

TMMOB, her zaman olduğu gibi ülke ve halk çıkarları ile meslektaşlarımız ve bütün MKE çalışanlarının yanında saf tutacaktır.

Türkiye’nin geleceği, iktidar politikalarının yıkıcılığının aksine kamu işletmeciliğinde, planlama, kalkınma, planlı sanayileşme, tam istihdam ve adil bölüşüm politikalarında.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

UMUT İÇİN ADALET, BİSİKLETLİ ÖLÜMLER DURSUN!

15 Temmuz 2020 tarihinde Ankara’da alkollü bir sürücünün çarpması sonucu yaşamını yitiren bisikletçi Umut Gündüz’ün davasının ilk duruşması 24 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Dava öncesi gerçekleştirilen basın açıklamasına TMMOB destek verdi.

24 Haziran 2021 tarihinde saat 12.00’de Ankara 16. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen dava öncesi Umut’un ailesi, dostları ve demokratik kitle örgütleri adliye önünde bir araya geldi.

Burada Umut’un ailesi adına bir açıklama yapılırken, “Son iki yıl içinde buna benzer olaylar sonucu 272 bisikletli hayatını kaybetmiştir. Umut Gündüz davasının örnek bir dava olarak görülmesini ve alınacak kararın bundan sonraki zamanda yaşanması muhtemel bisikletli ölümleri durdurmak için emsal olması için sanığın ‘Kasten Adam Öldürmek’ suçundan yargılanmasını ve en ağır cezayı almasını bekliyoruz” denildi.

Görülen duruşmada mahkeme heyeti, Umut’un ailesinin avukatlarının olayın ağır ceza mahkemesinde görülmesi gerektiği yönündeki talebini reddederek; alkollü sürücünün neden olduğu cinayet olayına ilişkin “tarafın kusurunun tespiti için dosyanın adli tıp kurumuna gönderilmesi” yönünde karar verdi.

Duruşmanın ardından Umut Gündüz’ün babası Menderes Gündüz, “Katil korundu, aklandı, paklandı. Buradan hiçbir şey çıkmayacak. Hakim görevini yapamadı, savcı ve avukatlarımız ona yardım etti... Burada tanıkları yönlendirerek, suçlayarak sanığı korumaya yönelik ifade almaya çalıştı. Hakime hanım söylenen sözleri çarpıtarak işine geldiği gibi anladı. Umut’u içerideki katil, bizi de Türkiye Cumhuriyeti’nin adaleti öldürdü” dedi.

KESK-DİSK-TMMOB-TTB KOCAELİ BİLEŞENLERİ: KAR HIRSI VE GÖREVİNİ YERİNE GETİRMEYEN YÖNETİCİLER ÇEVRE-TOPLUM SAĞLIĞI VE ÜLKEMİZİN EKOLOJİK GELECEĞİNİ TEHDİT EDİYOR!

5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla ülkemizde çevre tahribatının had safhaya ulaştığını bir kez daha belirtmeliyiz. Bu tahribat "iklim krizi"nin daha da derinleşmesine, doğal çevre, doğal yaşam, tarımsal üretim, kırsal-kentsel tüm toplumsal yaşamı, kısaca ülkemizin bugünü ile sosyo-ekolojik geleceğini tehdit edici boyutlardadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2021 Nisan ayı kuraklık analizine göre Türkiye'nin üçte ikisi şiddetli kuraklık-acil durum düzeyindedir. NASA verileri de aynı yöndedir. Keza hava kirliliği göstergeleri de had safhadadır.

Burdur Gölünün, Salda Gölünün, Marmara Denizinin mevcut durumu içler acısıdır. Ege, Marmara, İç Anadolu'daki göllerin tamamı kirlenmiştir, denizlerimiz korumasız durumdadır.

Marmara Bölgesi'nde, yaşanan hızlı ve çarpık kentleşme, sanayileşme, ileri arıtım tesislerin olmayışı, evsel-endüstriyel ve gemilerden atılan atıklar vs. havamızın, suyumuzun, toprağımızın yanı sıra ile birlikte Marmara Denizi'nin kirlenmesine ve yaşamın yok olmasına neden olmaktadır. Bilimin ışık tuttuğu önlemler acilen alınmazsa bugün kendisini müsülaj (deniz salyası) olarak gösteren doğal ölüm yarın kendisini başka bir yüz ile gösterecektir.

Kanal İstanbul Projesi ile oluşacak yeni şehrin yaratacağı ek yükün yanında yine gittikçe kirlenen Karadeniz'den gelecek olan kirlilikler de Marmara Denizi'ne taşınacaktır. Bu projenin diğer olumsuzluklarının yanında, kirlenmeye kümülatif etkisinin oldukça yüksek olacağı açıktır.

Sanayi, tarım, imar/yapı, ulaşım, enerji, maden, orman, hazine arazileri, koruma alanları, mera ve çayırklar, kıyılar, doğal kaynaklar, yeraltı-yerüstü su kaynakları, denizler, barajlar, göller gibi birçok alanda yanlış politikalar izlenmektedir. Türkiye'nin ormanları, dağları, koruma ve tarımsal üretim alanları sürekli olarak imara-betonlaşmaya açılmakta, verilen yeni maden ruhsatları ile dağ ve ormanlarımız ile su kaynakları ve tarımsal alanlar tahrip edilmektedir.

Yanlış ulaşım, trafik ve enerji politikaları ile plansız sanayileşmenin sonucu oluşan atıkların (kanalizasyon, çöp, hava kirliliği vs) yol açtığı tahribat, çevre ve halk sağlığı sorunlarını artırmaktadır.

Kazdağları, Kuzezy Marmara ormanları, Doğu Karadeniz'in dağ ve ormanları ile ülke genelindeki halk direnişleri bu nedenledir.

Bu duruma sermaye ve iktidar yandaşlarının azami kâr güdüsü ile doğa ve kentsel-kırsal alanlar üzerindeki rant talanı yol açmaktadır.

Kamucu politikaların, kamusal denetim ve yaptırımlar ile kamu yararı yaklaşımının tasfiyesi bu tahribatı daha da artırmaktadır. Bu noktada çevre tahribatı ve sömürüsüne son verecek, iklim krizinin çözümüne katkı sağlayacak bilimsel, toplumsal, siyasal irade oluşumu için çaba göstermeli ve mücadele etmeliyiz.

Toplumsal gereksinimlere yönelik bir ekonomi ve planlı sosyal kalkınma yaklaşımı acil bir gerekliliktir. Sanayi, teknoloji, tarım, enerji, maden, ulaşım, sağlık, eğitim ve diğer alanlara yönelik politikalar ile çevre politikası bir bütünlük içinde ele alınmadan doğayı ve insanı bir bütün olarak gözetemeyen bir ekoloji oluşturulamaz.

Sadece Bir Dünya Var!

Gelecek Nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, ekolojik bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikalar, hukuksal ve kurumsal düzenlemeler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Bu düşüncelerle, içinde bulunduğumuz çevre felaketleri nedeniyle kutlanacak bir gün olmaktan ziyade uğruna mücadele edilecek bir gün olarak nitelendirdiğimiz 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde yaşamdan yana olan herkese KESK-DİSK-TMMOB-TTB Kocaeli Bileşenleri olarak yan yana duracağımızı paylaşıyoruz.

DOĞAMIZ ÖLÜYOR, İNSANLIK ÖLÜYOR.

**KESK-DİSK-TMMOB-TTB
KOCAELİ BİLEŞENLERİ**

TMMOB BURSA İKK: SOMA FACİASINI UNUTMADIK

13 Mayıs 2014 tarihinde yaşanan ve ülkemizin en büyük felaketlerinden biri olarak kayıtlara geçen Soma Maden Faciası'nın 7. yılında TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu bir basın açıklaması yaptı.

Ülkemizin en büyük felaketlerinden birisi olarak tarihe geçen Soma Maden Faciası'nın 7. yılında, kaybettiğimiz 301 madencimizi saygıyla anıyoruz.

7 yıl önce yaşanan felaket, sömürü hırslarının ve neoliberal politikaların maden işletmeleri getirdiği durumu gözler önüne sermişti. Yıllar boyunca uygulanan özelleştirmelerle kamu madenciliğinin yok edilmesinin, işçilerin sendikasılaştırılmasının ve köleci çalışma sisteminin dayatılmasının madenleri işçiler için ne kadar güvensiz yerler haline getirdiğini gördük. Uzun bir geçmişe dayanan madencilik bilgi ve birikiminin yok sayılarak teknik bilgi ve alt yapı olarak yetersiz, deneyimsiz şirketlerin kar hırsıyla işlettikleri madenlerin taşıdıkları tehlikeleri acı biçimde deneyimledik.

Facia sonrasındaki dava süreci de, ülkemizdeki adalet sisteminin içinde bulunduğu durumu gözler önüne serdi. 301 kişinin hayatını kaybettiği, yüzlerce ailenin yıkıldığı facianın davası 3 yıl sürmüş, yargılama sonucunda ise şirket sahibi beraat etmişti. 6 ila 22 yıl arasında değişen miktarlarda ceza alan 14 kişiden pek çoğu tahliye olurken, geri kalanları da yasalaştırılan infaz indiriminden faydalandırıldı.

Aradan geçen 7 yılda, faciada kaybettiğimiz 301 madencinin acısı üzerine, yaşanan adalet faciasının yarattığı haksızlık duygusu eklenmiştir.

Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin, yargı ne karar verirse versin, bizler, 301 madencinin ölümünü, siyasi iktidarın ve kamu kurumlarının sorumluluğunu, madenci şirketin açgözlü sahiplerini ve faciaya sebep olan kişileri asla unutmayacağız.

İnsanca yaşayabileceğimiz bir ülke ve insani koşullarda çalışabileceğimiz iş koşulları için mücadele etmeye devam edeceğiz.

**TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri
Ferudun Tetik**

TMMOB İSTANBUL İKK: İSRAİL DEVLETİNİ YAPTIĞI İNSANLIK SUÇU NEDENİYLE KINIYORUZ!

Aralarında TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu (İMOK) 17 Mayıs 2021 tarihinde İsrail Devleti'nin Filistin'e yönelik başlattığı operasyon ve saldırıları kınayan bir açıklama yayınladı.

Basına ve Kamuoyuna

Son günlerde İsrail Devleti tarafından Filistin halkına uygulanan insanlık dışı vahşeti tüm dünya seyretmekte, İsrail Devleti'nin Filistin halkına yönelik saldırıları yıllardır sistematik bir şekilde adeta bir soykırım mantığıyla devam etmektedir. Uluslararası sözleşmeleri hiçe sayarak kadın çocuk demeden zalimce sivil insanlar katledilmekte Dünyanın gözü önünde insanlık suçu işlenmektedir.

Filistinli ailelerin her ne sebeple olursa olsun evlerinden, yurtlarından edilmeleri sürgüne zorlanmaları kabul

edilemez. Bu vahşetin hiçbir savunması veya dayanağı olamaz. Yapılanlar İsrail Devleti'nin Filistin toprakları üzerindeki emperyalist işgalini kalıcı kılmaya yöneliktir.

İsrail Devleti derhal bu insanlık dışı katliama son vermeli, işgal ettiği topraklardan çekilmeli ve Filistinli mültecilerin kendi topraklarına geri dönüş hakkına saygı göstermelidir.

Filistin sorunun çözümü; Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanmasından, topraklarından sürgün edilen Filistinlilere dönüş hakkı verilmesinden

ve Filistin halkı üzerinde uygulanan kuşatmanın kaldırılmasından geçen bir barış sürecinin yeniden başlatılmasıyla sağlanabilir.

Haklı mücadelesinde Filistin halkıyla dayanışma içinde olmaktan onur duyuyor, tüm bölge ve dünya ülkelerini, İsrail'in kuşatmayı kaldırması, işgal ettiği topraklardan çekilmesi, baskı ve savaş politikalarına sona erdirmesi için seslerini yükseltmeye, Filistin halkının meşru haklarının tanınması ve barış görüşmelerinin başlaması için girişimlerde bulunmaya çağırıyoruz.

Kendisini Filistin davasının savunucusu olarak ifade edenleri süslü laflar yerine, İsrail Devleti'nin saldırıları duruncaya ve işgal ettiği topraklardan çekilinceye kadar, İsrail Devleti ile arasındaki siyasi, askeri ve ticari tüm ilişkileri askıya almaya davet ediyoruz.

Her ne şekilde olursa olsun bu insanlık suçuna doğrudan veya dolaylı olarak destek olanları ve göz yumanları kınıyoruz.

İşgalciler ve katliamcılar kaybedecek, direnen Filistin halkı kazanacak!

TMMOB BURSA İKK: FİLİSTİN HALKI GÖSTERMELİK KINAMAYLA, HAMASİ NUTUKLARLA DEĞİL, İSRAİL İLE ASKERİ, TİCARİ, DİPLOMATİK TÜM İLİŞKİLERİN KESİLMESİYLE DESTEKLENİR

İsrail Devleti'nin Filistin'e yönelik başlattığı operasyon ve saldırıları kınamak için; DİSK, KESK, TMMOB, BTO, BSMMMO Bursa Bileşenleri, BAOB Özgürlük ve Demokrasi Meydanı'nda basın açıklaması gerçekleştirdi.

Açıklamayı KESK Bursa Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü Derviş Erdem yaptı. Erdem tarafından yapılan açıklama şöyle:

“Filistin halkı bir kez daha İsrail'in emperyalist, işgalci politikalarının hedefi olmuş, onlarca Filistinli evlerinden zorla çıkarılmak istenmiş, yaşanan saldırılar sonucunda onlarca ise öldürülmüştür.

Filistin sorununun temel nedeni İsrail'in işgalciliğine dayalı olarak Ortadoğu'da üzerinde büyük planların yapıldığı, başta ABD emperyalizmi olmak üzere emperyalist devletlerin ajandasının en önemli başlığını oluşturmuştur. Filistin davasını yürüten sol, sosyalist, seküler örgütlere karşı şeriatçı yapılanmalar oluşturularak mücadeleyi bölme girişimleri ile çeşitli İslamcı yapılar türetilmiş ve bu durum Filistin davasını bölüp güçsüzleştirirken İsrail'in çok işine yaramıştır. Öyle ki bugünkü Filistin, Gazze ve Batı Şeria olarak iki parçaya bölünmüş; İsrail'in saldırılarına çok daha açık hale getirilmiştir.

AKP iktidarı da Filistin meselesine pragmatist ve siyasal İslamcı ideoloji penceresinden yaklaşmış, İsrail ile geçmiş iktidarların yürüttüğü geleneksel devlet politikalarını derinleştirerek yürütmeye devam etmiştir. AKP iktidarı Filistin devletinin FKÖ içinden seçilmiş resmi temsilcileriyle ilişkileri sürdürürken diğer yandan kendisi gibi dinsel referanslardan hareket eden HAMAS'ı da muhatap alarak bu günkü iki yapı Filistin'in oluşmasına ciddi etkide bulunmuştur. HAMAS ile olan ilişki ile diğer emperyalist merkezler gibi çözümsüzlüğe oynayıp Filistin sorununu çözmeye çalışmaktan ziyade onu Ortadoğu'da söz sahibi olmanın aparatı olarak kullanmıştır.

Gelinen noktada Filistin sorunu Ortadoğu'nun çözülemeyen düğümlerinden biri olarak dururken işgalci İsrail'in Kudüs'te Mecscidi-Aksa'daki Filistinlilere saldırısı ile yeniden dünya gündemine oturdu. Sonunda işgalci Siyonist İsrail işi savaş uçakları ile Gazze'ye hava saldırıları yaparak sivilleri, çocukları katletmeye kadar vardırı. Yüzlerce Filistinli'yi öldüren, onlara destek veren herkese saldıran İsrail'in kural tanımaz tutumuna karşı dünyadan sadece kınama sesleri yükseldi. ABD ise İsrail'i değil; terörist dediği Filistinli örgütleri kınayarak İsrail'i korurken ABD işbirlikçisi Arap yönetimlerinin sus pus bir şekilde olayı seyretmektedirler.

AKP iktidarı son gelişmelerle birlikte bir yandan İsrail'le askeri ve siyasi iş birliğini yürütürken diğer yandan göstermelik kınamalarla durumu idare etmeye kendi tabanındaki geleneksel anti Siyonist tepkiyi kullanarak çözülen tabanını konsolide etmeye çalışıyor. Pazar ve pazartesi günleri İstanbul ve Ankara'da kendi

yandaşlarına İsrail temsilciliklerinin önüne polis korumasında kitlesel protesto yürüyüş ve mitingler yaptırarak, ülkenin diğer kentlerinde arabalarla konvoy düzenlettiren AKP iktidarı, daha birkaç gün önce açık havada parkta dolaşan çocuk ve yaşlılara, arabası ile alışı veriş yapmaya gidenlere cezalar yağdırmış; 1 Mayıs kutlaması yapmak isteyen 4-5 kişilik gruplara dahi vahşice saldırıp gözaltına almıştır. AKP iktidarının pandemiye kendi politikalarını derinleştirmek için fırsata çevirdiğinin, kendi yandaşları ile kendisinden görmediği toplumsal kesimlere uyguladığı ikili hukukun, keyfiyetin bir başka göstergesi olmuştur bu uygulama.

İsrail'in işgal ve ilhak uygulamalarının, emperyalist saldırılarının protesto edilmesi kuşkusuz haklı ve gereklidir. Burada eleştiri konusu olan iktidarın kendisi gibi düşünmeyenlere sokağı yasaklaması, hakları ve özgürlükleri tanımayan baskıcı tutumudur. Sadece kınama ve kendi kitlelerini elçilikler önüne yürütmek ise yeterli değildir. AKP iktidarının asıl yapması gereken İsrail ile her tür diplomatik, ticari ve askeri ilişkinin kesilmesidir. Ancak bizler biliyoruz ki Filistin halkının özgürleşmesi ancak emperyalizme karşı verilecek mücadele ile mümkündür.

Bizler, Filistin halkının eşit, özgür bir Filistin'i yaratmak için işgalci Siyonist İsrail'e ve emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesinin yanındayız. Bizler, İsrail'in Filistin halkına karşı soykırımı andıran saldırısını kınıyor ve AKP-MHP iktidarını Türkiye'nin İsrail'le olan bütün askeri, ticari, diplomatik ilişkisini kesmesi için gerekli bütün adımları atmaya çağırıyoruz."

GAZİANTEP İKK: 5. ZIRHLI TUGAY ARAZİSİ, DÜLÜKBABA ORMANI İLE BİRLEŞTİRİLEREK KENT ORMANI OLMALIDIR...

TMMOB Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu, 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

DAHA İYİ YARINLAR İÇİN DOĞAMIZA SAHİP ÇIKMALIYIZ !...

5. ZIRHLI TUGAY ARAZİSİ, DÜLÜKBABA ORMANI İLE BİRLEŞTİRİLEREK KENT ORMANI OLMALIDIR...

Bundan tam 49 yıl önce 1972 yılında, Birleşmiş Milletler tarafından 5 Haziran, DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ olarak ilan edilmiştir.

Geçmişten günümüze, dünyamızın çevre sorunları artmaya devam ederek su kirliliği, toprak kirliliği, hava kirliliği, atıklar ve tüm bu sorunların birleşmesi ile neticesinde iklim değişikliği gibi birçok önemli sorunu beraberinde getirmiştir.

Atmosferdeki karbondioksit oranının artışı, ozon tabakasındaki delik, iklim değişiklikleri, kuraklık, seller, nükleer ve endüstriyel kirlilik, sulardaki yaşamın zarar görmesi, su kaynaklarının aşırı kullanımı ve

kirilenmesi, ormansızlaşma, tarım alanlarındaki verimliliğin azalması, sağlıksız kentleşme, ranta dayalı plansız yapılaşma su, kanalizasyon ve kentlerin çöp sorunu günümüzün başlıca sorunları arasındadır. Yeryüzü ve evrenin evrimine özgü sorunlarla birlikte dünyanın ekolojik dengeleri sarsılmakta, izlenen yanlış sanayileşme, kentleşme, ulaşım ve enerji politikaları bu olgularla birleşmektedir. Bu noktada sermayenin dizginsiz azami kâr güdüsü, çevre-doğa-insan ilişkilerinin karşısına çıkan en önemli engeli oluşturmaktadır. Doğal kaynaklar sermayenin yağmasına bırakılırken, çevre sorunlarına ilişkin denetim ve yaptırım eksikliği ülke zenginlikleri olan ormanlar, hazine arazileri ve kıyıların talana açılmasına, yağışların sel felaketlerine, depremlerin katliama, çöp yığınlarının patlamalara dönüşmesine neden olmaktadır. Aynı nedenlerle tatlı su kaynakları korunamamakta, yeraltı ve yerüstü su kaynakları kirletilmektedir.

Yaklaşık bir buçuk yıldır, Covid 19 Pandemisi ile mücadele ediyoruz. Tam anlamı ile kontrol altına alınamayan Covid - 19 Pandemisi insanlığa zor günler yaşatmaya devam etmektedir. Bunun yanında pandemi sürecinde, çevre sorunlarına ve doğanın tahribatına insanlığın bakış açısını ve yaklaşımını değiştirmesi gerektiği farklı bir süreci de yaşadık. Pandemi, insan ve çevre ilişkisi ile doğanın dengesinin ne denli iç içe olduğunu göstermiştir. Dünya üzerindeki her sistemin bir dengeye sahip olduğu ve bozulan dengenin ise yeniden bir düzene gelmesi için yıkıcı ya da yapıcı çözümlerinin olduğu bir gerçektir. Yıkıcı değil de yapıcı çözümlerin hayata geçirilmesi ise insanlığın elindedir.

Salgınının görülmeye başladığı ilk süreçte, insanların evlerine kapanması, toplu taşıma ve özel araç kullanımının azalması, birçok işyerinin kapanması, fabrikaların üretim kapasitesini düşürmesi, endüstriyel faaliyetlerin azalması ve dolayısı ile fosil yakıt

kullanımında büyük oranda düşüş yaşanması, hava kalitesinin olumlu yönde iyileşmesine neden olmuştur. Hava kalitesindeki iyileşmenin yanında doğal yaşam manzaraları da görülmeye başlanmış, kendi haline bırakılan doğa kendini yenilemeye başlamıştır. Pandemi sürecinde, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan birçok bitki ve hayvan türünün tekrar çoğalmaya başlaması, kendilerine yeni yaşam alanları yaratması ve kendi doğal dengelerini tekrar oluşturmaya başlaması, bunun yanında özellikle hava kalitesinde sıkıntı olan büyükşehirlerde ciddi oranda iyileşme görülmesi; insan ve doğa ilişkisini gözlemlememiz gerektiğini açıkça göstermiştir.

Kıscası Covid-19 krizinin sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri, gelecekte çevre, doğa kirliliği ve iklim değişikliğiyle mücadele etmek için hangi derslerin alınması gerektiğini insanlığa göstermiştir.

Doğamız ve çevremiz yok olmadan artık, çevre ve doğa tahribatının, iklim değişikliği ile birleşerek günümüzün en önemli sorunları arasında yer aldığının görülmesi gerekmektedir. Bu duruma kapitalizmin sömürü ve azami kâr güdüsü ile yürütülen doğa ve kentsel-kırsal alanlar üzerindeki rant talanının yol açığının, sanayi, tarım, ulaşım, enerji, maden, orman, mera ve çayırlar, kıyıları, doğal kaynaklar, yeraltı-yerüstü su kaynakları gibi birçok alanda izlenen yanlış politikalar olduğunun görülmesi gerekmektedir. Doğayı ve çevreyi biz çocuklarımızdan ödünç aldık anlayışı ile geleceğimize ve çocuklarımıza yaşanılabilir bir doğa ve çevre bırakmak zorunda olduğumuzu herkesin bilmesi gerekmektedir.

İşte bu yüzden kentimizin geleceği için çok önemli gördüğümüz bir çevre sorunumuzu da bu önemli günde, 5 Haziran Dünya Çevre Gününde tekrar hatırlatmak istiyoruz. 5. Zırlı Tugay Komutanlığı'nın bulunduğu arazide yapılan imar değişikliğine Meslek Odaları olarak kaygılıyız, endişeliyiz.

Birçok Meslek Odası, STK, sendika ve şahıslar tarafından söz konusu imar değişikliğine yapılan itirazlar Büyükşehir Belediyesi Meclisi tarafından ret edilmiştir. İtirazda talep edilen bu arazinin yapılaşmaya açılmamasının ve Dülükbaba Ormanı ile birleştirilip Kent Ormanı yapılmasının Gaziantep'e ne zararı olabilir? Yeşil fakiri bu kentin, gelecekte çocuklarımızın, torunlarımızın, ormana ihtiyacı yok mudur? Söz konusu arazi kentimizin az sayıdaki yeşil alanlarından biri olan Dülükbaba Ormanının hemen yanı başındadır. Medeniyetler Şehri Projesi olarak isimlendirilen proje çerçevesinde bölge yapılaşmaya açılınca sonucun ne olacağını şimdiden kestirmek zor olmasa gerek. İlk etapta kısıtlı bir yapılaşma ön görülse de ülkenin değişik yerlerindeki askeri kışlaların şehir dışına taşınma örneklerinde gördüklerimiz, projenin nasıl devam edeceği konusunda bir fikir vermekte ve bizleri endişelendirmektedir. Şehir merkezine yakınlığı, yeşil alana-ormana, komşu olması nedeniyle oldukça kıymetli olan bu geniş arazinin hızla betonlaşmasının önü maalesef alınamayacaktır. Alınan bu karar ile imara açılan bu arazinin hemen yanı başındaki Dülükbaba Ormanının geleceği de tehlikeye girebilecektir. Dülükbaba Ormanı tamamı insan eliyle dikilmiş ağaçlardan oluşan, bin bir emek ve zahmet ile bu günlere gelen şehrin en önemli ve sembol doğal değerlerinden biridir. Ormanın hemen yanı başındaki arazinin imara açılarak betonlaşmasının yerine Dülükbaba Ormanı ile birleştirilerek kent halkının doğa ile kucaklaşabileceği, nefes alabileceği bir Kent Ormanına dönüştürülmesi kentimizin geleceği için çok

önemlidir. Kent halkının az da olsa doğa ile kucaklaşma fırsatı bulduğu Dülükbaba Ormanının korunarak yaşatılması ve genişletilmesi başta idareciler olmak üzere tüm kent halkı olarak hepimiz için bir görevdir. Bu alanın imara açılması kentin geleceğine yapılan en büyük ihanettir. Sonuç olarak, alınan bu kararın tekrar değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Bunun yanında Fevzi Çakmak Bulvarı üzerindeki Karayolları arazisine yapılması planlanan yeni Valilik Binası'nın yer seçimi birçok açıdan olduğu gibi çevre açısından da yanlış bir karardır. Proje alanında çoğu yetişkin olmak üzere 630 adet ağaç bulunmaktadır. Hali hazırda spor sahaları, çocuk oyun alanı da mevcuttur. Bu alan, bölge halkının nefes almasına, çocuklarıyla vakit geçirmesine imkân sağlayacak büyük bir kent parkı olma niteliğindedir. Bu bölgede böylesine kapsamlı ve nitelikli bir park mevcut değildir. Bu kararın da tekrar değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Ve sonuç olarak;

Gelecek nesillere iyi bir çevre ve doğa bırakmak için, yeşil alanları, çevreyi ve doğayı koruyup çoğaltmak ve kirlenmeleri önlemek gerekli olduğunu, daha iyi yarınlar için doğamıza sahip çıkılması gerektiğini tekrar hatırlatıyoruz. Bu duyarsızlık ve doğa tahripleri devam ederse, kuşkusuz kaybedilen geleceğimizi geri getirmemiz mümkün olmayacaktır.

Saygılarımızla

Aykut KOCALAR

TMMOB Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri

TMMOB KOCAELİ İKK: “DOĞAMIZ ÖLÜYOR, İNSANLIK ÖLÜYOR DOĞAMIZ ARTIK PARÇA PARÇA DEĞİL, TOPTAN ÖLÜYOR”

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu, Marmara Denizi'nin ölümü olarak adlandırılan müsilağa ilişkin 4 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması gerçekleştirdi.

Bugünün meselesi değil!

2000'lerin başında Marmara Denizi'nin Değişen Oşinografik Şartları İzlenmiş ve 2 ayrı tarihte raporlanmıştır. Bu raporların işaret ettiği “musilaj agregat” oluşumu geçen sürede gerekli önlemler alınmadığından yeniden yoğun bir şekilde gözlenmeye başlamıştır.

Beton Ekonomisi, Ranta Dayalı Hızlı ve Çarpık Kentleşme ve Sanayileşme!

Marmara Bölgesi'nde, yaşanan hızlı ve çarpık kentleşme, sanayileşme, ileri arıtım tesislerin olmayışı, evsel-

endüstriyel ve gemilerden atılan atıklar vs. havamızın, suyumuzun, toprağımızın yanı sıra ile birlikte Marmara Denizi'nin kirlenmesine ve yaşamın yok olmasına neden olmaktadır.

Betonlaşmayı bir kentleşme anlayışı; asfaltı (karayolunu) ise birincil ulaşım yöntemi ve bu sektörleri ekonomik büyümenin öncüsü olarak gören ve sermayenin sınırsız kar hırsına tanınan sınırsız serbestliği sağlayan kamu yönetim anlayışı; halkın gün be gün fakirleşmesine, işsizliğin artmasına ve yaşamdaki diğer birçok olumsuzluklara neden olmaktadır. Bugün de bu anlayışın

bir başka sonucu olarak denizlerimizin ölümüne şahitlik etmekteyiz.

Kocaeli'nin de içinde bulunduğu başta Marmara Bölgesi'ne kıyısı olan kentler olmak üzere kentlerin betonla kaplı tabanları nedeniyle toprak suyu emmeden yağmur, kar suları denize akmaktadır.

Sulara adeta set oluşturan yollar ile beton kentler, yağmur sularının birikerek sel meydana gelmesine neden olabilmektedir. Sellerle birlikte oluşan alüvyonlar, denizlerin derinliklerine taşınmaktadır. Denizin dibi çamurlaşmakta ve yine toprakla gelen zirai ilaçlar deniz altı yaşamına olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Müsilaj belirleyenleri...

Evsel ve endüstriyel atıklar sonucu Marmara Denizi'nde organik ve inorganik toksik kirleticiler deniz suyunda yüksek seviyelerde bulunmaktadır. Bu kirleticilere maruz kalan balıklar ve doğal yaşam bu durumdan olumsuz etkilenmektedir.

Marmara Denizi'ne iletilen atık sularındaki Azot ve Fosfor, sularındaki mikroorganizmalar için besi kaynağı oluşturmakta ve alglerin aşırı derecede büyümesine sebep olmaktadır. Deniz kirliliğindeki en önemli parametrelerden biri olan 'alg çoğalması' ile deniz ortamındaki oksijen azalmaktadır. Azot ve Fosforun denizdeki fazlalığı bu aşırı büyümeye(algler) ve bazı zehirlerin açığa çıkmasına neden olmaktadır.

Müsilaj salınımı için önemli koşulun, deniz suyu sıcaklığının ortalamasının üzerinde olması gerektiği bilim insanlarınca ifade edilmektedir. Marmara'da deniz suyu sıcaklığı şu anda son 40 yıl (1982-2021) ortalamasının 2,5 derece üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Kaldı ki, bazı bilim çevrelerince denizdeki bu sıcaklık artışında Marmara Denizi Kirliliğinin payı olduğu ifade edilmektedir. Küresel Isınma ve İklim Değişikliği müsilaj oluşmasında belirleyiciliğe sahip ana sorunlardandır.

Azot ve Fosfor'un biyokimyasal reaksiyonlarla ayrıştırılması sırasında da deniz suyunda aşırı oksijen

tüketilmekte, denizin alt kısımları oksijensiz ortama dönüşmektedir. Deniz Canlıların yaşamında bunun karşılığı ölüm demektir.

Marmara Denizi'nin, nispeten durağan olan iç deniz yapısının yanı sıra, kirlilik ve yükselen deniz suyu sıcaklığı, müsilaj için çok uygun bir ortamı oluşturmuştur.

Endüstriyel Kirletme...

Endüstriyel kirletme denizi geri dönüşü olmayan ekolojik bir yıkıma sürükleyen önemli bir sorun kaynağıdır.

50 işçiden fazla çalışanı olan endüstriyel işyerlerinden çoğunluğunun arıtma tesisi yoktur. Olanların bir kısmında maliyetlerin düşürülmesi için tesisi çalıştırmadıkları bilinmektedir.

Firmaların atıksu analizleri yakın takibe alınmalı ve denetlenmelidir.

Ergene, Dilderesi vb simsiyah Marmara Denizi'ne karışırken, tonlarca hafriyat Marmara Denizi'ne dökülürken, onlarca tersane yapılırken, OSB ler ve sanayi kuruluşları neredeyse denetlenmezken, kontrolsüzce limanlaşmaya izin verilirken, verilmeye devam ediliyorken gerekli önlemler alınmadığı için Marmara Denizi bugün Müsilajla adeta ölüme terk edilmiş durumda.

Denize Deşarj!

Deniz dibi yaşamı olumsuz etkileyen bir diğer faktör de deniz deşarjlarıdır. Kanalizasyonları bir yere toplayıp, sıvılaştırıp, bir boruyla kıyıda iki üç kilometre uzağa salmak bir arıtma yöntemi değildir. Arıtma prosesi sonucu oluşan çıktının, denize deşarjı yerine geri kazanımı düşünülmelidir.

Deniz Canlı Çeşitliliği Gittikçe Azalıyor! Deniz Canlıları Ölüyor!

1975 lerde 127 çeşit olan balık çeşidi bugün tek rakamlardadır. Marmara Bölgesi Türkiye nüfusunun %25 ini barındırmaktadır. Yine ulusal ekonomik hacminin yarısından fazlası bölgemizdedir.

Sünger gibi denizin dibinde sabit olan canlıların ölmekte olduğu, dalış yapan bilim insanlarınca ifade edilmekte ve görüntülenmektedir.

Marmara Denizi'ndeki balıklarda ki ağır metal oranları geçmişe göre çok yükselmiştir.

Yıllar önce İzmit Körfezi'nden çıkan midyenin yenmemesi gerektiği uyarısının ne derece haklı olduğunu, o gün bu düşünceyi kabul etmeyen Belediye Başkanı dahi bugün kabul edecektir. Bilim yanılmıyor.

Kar Hırsı ve Görevini Yerine Getirmeyen Yöneticiler...

Bu kirliliğin oluşmasına göz yumanlar/önlem almayanlar,

küresel ısınmaya neden olan yerli/yabancı sermaye sahipleri; evsel ve endüstriyel atıkların aktörleri ise bölgesel kapitalistler ile gerekli mevzuat düzenlemeleri, yatırımları ve denetimleri yapmayan kamu yönetimleridir.

Çözüm Önerileri

Ağırlıkta, Ticaret Burjuvazisi ile beton ve asfalt ekonomisine hizmet eden Rant Odaklı İstanbul Metropolitan Planlama anlayışı Tüm Marmara Bölgesinin kirlenmesi sonucunu da beraberinde getirmiştir.

Yeni Kirlilik Yüklerinin Engellenmesi için, ilgili taraflarla birlikte Marmara, “Bölgesel Bazda, Halk ve Çevre Sağlığı odaklı bir yaklaşımla” yeniden planlanmalıdır. Yeni planda Marmara Bölgesine Göçün, Sanayileşmenin durdurulması anlayışı hükümet politikası olarak kabul edilmelidir.

Var olan kirlilik nedenlerinin ortadan kısa ve orta vadede azaltılmasını temin etmek için yatayda ve yeşil alan oranı yüksek bir kentsel dönüşüm, atık miktarının azaltılmasına yönelik düzenlemeler, ileri arıtım sistemlerinin kurulması, olan arıtma sistemlerinin iyileştirilmesi ve sıkı denetim yapılması acil görevlerdir.

Özel ve acil olarak değinilmesi gereken öneri: İleri Teknolojili Arıtma Tesisleri yapılmasıdır.

Ön arıtma tesisleri, basit arıtma tesisleri olup sadece iri maddelerin ve çökelebilen maddelerin tutulmasını sağlamaktadır. Bu tesislerde organik madde arıtımı mümkün değildir. Marmara Denizi'ni tehdit eden ve Müsilajın oluşmasındaki en önemli kirleticiler ise Organik maddeler olan azot ve fosfordur.

Kuraklığın her yıl daha arttığı ülkemizde, TBMM'de Küresel İklim Krizi Kuraklık ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması Araştırma Komisyonu oluşturulmuştur. Marmara Denizi Kirliliği (birlikte diğer denizlerimiz de olabilir) aynı Komisyon ya da özel olarak oluşturulacak yeni komisyon aracılığıyla incelenmelidir. Keza anılan Komisyon'un bir üyesi, ülke çapında “...arıtılan suların sadece yüzde 37'sinin temiz, Yüzde 23'ünün kirli, yüzde 40'ının ise çok kirli olarak akarsulara, göllere aktığını; 1127 atık su arıtma tesisinden sadece yüzde 45'inin iyi durumda çalıştığını, 471'inin revizyona ihtiyacı olduğunu, 154 tanesinin ise yeniden yapılması gerektiğini” ifade etmiştir. Yani Marmara Denizi kirliliğinde kısa ve orta vadede acil çözüm olabilecek arıtmalar konusunun aslında ülkemizin en önemli konularından birisi olduğu açıktır.

Kocaeli'de de 23 adet Atıksu Arıtma Tesisi var ve bunlardan sadece 6 adedi ileri biyolojik arıtma tesisidir. Müsilajın oluşmasına neden olan azot ve fosforun ise kaç tane arıtma tesisinde arıtılabildiğine dair bilgi

kamuoyuyla henüz paylaşılmamıştır.

Mevcuttaki arıtma tesislerinin doğru çalıştırılması varlığı kadar önemlidir. Arıtma Tesislerindeki giriş ve çıkış numunelerinin bağımsız laboratuvarlarda analiz ettirilmeli ve değerler Kamuoyuyla paylaşılmalıdır.

Kullar ve Plajyolu'nda atıksular yoğun yağın yağmurlarda doğrudan denize verilmektedir. Yine yağmurlarda atıksular, Kullar'ı besleyen Kavakçılık Pompa İstasyonu'ndan Sarı Dere'ye atılmakta..Bu durum Yahya Kaptan karşıtı D100 karayolu altından anlaşılabilir.

Acil olarak yeteri sayıda İleri Arıtım Sistemleri kurulmalıdır.

Bu aşamadan sonra, İzmit Körfezi'ne ve Marmara Denizi'ne bir bardak bile su dökülmemelidir.

Arıtılmış suyun, tarımsal sulama amaçlı ve endüstri de kullanılması yönünde yatırımlar yapılmalıdır. Bu sayede var olan içme suyu kaynaklarımızı da korunmuş olur.

Öncelik Halk Sağlığı ve Doğamızın Yaşamasıdır: Kirlilecek Projeler ve Yatırımlara Hayır!

Yine Kanal İstanbul Proje ile oluşacak yeni şehrin yaratacağı ek yükün yanında yine gittikçe kirlenen Karadeniz'den gelecek olan kirlilikler de Marmara Denizi'ne taşınacaktır. Bu projenin diğer olumsuzluklarının yanında, kirlenmeye kümülatif etkisinin oldukça yüksek olacağı açıktır.

Toplantıya TMMOB Kocaeli Davet Edilmedi.

2000'li yılların başında paylaşılan raporların üzerinden yıllar geçmiş ancak hiçbir önlem almayanlar Müsilaj görünür hale geldikten sonra ilgi göstermeye başladılar.

Marmara Belediyeler Birliği Başkanlığı (Çevre Yönetimi Koordinatörlüğü) tarafından 4 Haziran 2021 (bugün) yapılacak olan “Marmara Denizi'nde Müsilaj Problemi ve Çözüm Önerileri Çalıştayı” toplantısına TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu ve bileşenleri olarak maalesef davet almadığımızı belirtiriz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü: Sadece Bir Dünya Var...

Gelecek Nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, ekolojik bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikalar, hukuksal ve kurumsal düzenlemeler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Bu düşüncelerle, içinde bulunduğumuz çevre felaketleri nedeniyle kutlanacak bir gün olmaktan ziyade uğruna mücadele edilecek bir gün olarak nitelendirdiğimiz 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde yaşamdan yana olan herkese TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu olarak yan yana duracağımızı paylaşıyoruz.

Murat KÜREKÇİ

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Sekreteri

TMMOB BALIKESİR İKK: MARMARA YAŞASIN!

TMMOB Balıkesir İl Koordinasyon Kurulu, Marmara Denizi'nin ölümü olarak adlandırılan müsilaja ilişkin 2 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması gerçekleştirdi.

Marmara Denizi yıllardır içine dökülen kirliliği artık kusuyor.

Müsilaj oluşumu; organik atıkların deniz içinde seyrelmemesi veya seyrelme fazlarının gerçekleşmesinin yavaşlaması ve sekteye uğraması sonucudur. Çoğalan müsilaj veya deniz salyaları gözle görülür duruma gelir. Müsilaj sakin, karışmayan deniz (oksijenlenmesi uzun süren veya az olan) ortamlarında oluşmaktadır.

Marmara Denizi'ndeki yaşanan Müsilaj sorunlarının iki ana sebebi vardır; Birincisi organik yükün artması ikincisi sıcaklığın bazı mikroorganizmaların üremesi için en elverişli duruma gelmesidir. Bu iki ön koşula akıntı-rüzgar, yağış, gibi su hareketlerinin azlığının da eklenmesi deniz salyası ya da müsilaj olarak adlandırılan mikroorganizmaların gözle görünür şekilde açığa çıkmasına sebep olur. Marmara Denizi'nde mevsimsel bir geçişe denk gelen Nisan sonu-Mayıs başı dönemlerinde bir hafta kadar bir periyotta kendini açığa vuran müsilaj sorunu denizin kendi iç dengesi ev yağış rejimi gibi etmenlerle hemen her yıl gözlemlenebilmektedir. Mevsimsel ve doğal olan müsilaj sorununun çok daha uzun süre ve büyük yoğunlukta yaşanmasının sebebinin yukarıda belirtilen iki ana sebepteki değişikliklerdir. Marmara Denizi'ndeki kirliliğin ve organik yükün yanlış atıksu

arıtma sistemlerinden ötürü ciddi bir şekilde artmış durumdadır. Bunun yanı sıra küresel ısınmadan ötürü Marmara Denizi su sıcaklığındaki artış müsilajın bugünkü olumsuz durumuna nedendir.

Yanlış Atıksu yönetimi Deniz deşarjlarında atıksuyun bırakıldığı derinlik, denizaltı akıntıları ile ağır metal/kimyasal sanayi kirliliği ve artan nüfus yoğunluğu sorgulanması gereken duruma ulaşmıştır. Müsilajın sürekli ve yaygın halde devam etmesi, deniz içindeki atıksu organik dağılımının seyrelmediğini göstermekte olup, atıksuların bırakıldığı noktalarda yeterli seyrelme olmadığı gerçeği ile karşı karşıya olduğumuzu göstermektedir. Marmara Denizi çevresinde bulunan çok sayıda kentin (yaklaşık 25-30 milyon eşdeğer nüfusun) atıksuları tam biyolojik arıtma olmadan büyük ölçüde fiziksel çökeltme ve ızgara sistemleri sonrasında Marmara denizine deşarj edilmektedir. Deniz deşarjı sistemleri çoğu zaman hareketli su ortamı kabulüne göre dizayn edilmiş sistemlerdir. Ayrıca Marmara'ya bir başka ciddi kirlilik yükü sağlayan noktanın Ergene havzası ile birlikte İzmit Körfezi, Yalova Tersane Bölgesi ve Güney Marmara kıyılarındaki Bigâdaki ağır metal sanayiinin olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Bu bölgedeki yanlış atıksu yönetim politikası Marmara Denizinin kirliliğine nedendir. Bu kirlilik yalnızca biyolojik değil, kimyasal bir muhtevaya da sahiptir.

Vakit kaybedilmeksizin atıksu yönetimi planlaması yapılmalı, her türlü denetim, kontrol ve deşarj parametreleri şeffaf ve ulaşılabilir olmalıdır.

Müsilaj Marmara Denizi'nin dibinde bulunan yoğun kirliliği açığa çıkarmıştır. Küresel ısınma ile birlikte; yaşanmakta olan deniz salyası/müsilaj sorununa dair tedbirler derhal hayata geçirilmelidir. Sorunun yalnızca Marmara Denizine kıyısı olan belediyeler tarafından ele alınması bir eksikliklerdir. Yerel yönetimlerin ellerindeki tüm imkanlarını seferber ederek bu soruna müdahalede bulunmalarının yanı sıra sorunun kalıcı ve güvenilir bir çözümü Çevre Koruma Kanununun eksiksiz olarak uygulanabilmesidir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sürece müdahale etmeli, çözümün bir parçası olmalıdır. Küresel ısınmanın çarpan etkisi ile beraber mevcut atıksu yönetimi politikasının devamı halinde Marmara Denizi'nde oksijen yetersizliği de artacak ve balık göçlerinin yanı sıra her türden biyoçeşitlilik de azalacaktır. Ülke nüfusunun dörtte birden fazlasının çevresine yığıldığı Marmara Denizinin, sanayi atıkları, evsel atıklar ve tarımsal atıklarla denetimsizce kirletilerek adeta foseptik çukuruna dönüştürülmesine seyirci kalan ve bu konuda doğayı korumak adına önlemler almayan idareciler, ilgili kurumlar, belediyeler ile herkesin bu sonuçta sorumluluğu vardır.

Bilim insanları, meslek odaları, STK'lar, hukukçular, yaşam savunucuları olarak yıllardır Marmara Denizi için önlem alınmasını istiyoruz. Bir zamanlar 127 tür balık veren ve tüm ülkeyi balığa doyuran Marmara Denizi'nde insan kaynaklı kirlilik yüzünden 4 tür balık kaldı. Avrupa Birliği ülkeleri Marmara Denizinde üretilen tüm çift kabukluların girişini yasakladı.

Kamu yararına aykırı plan çalışmaları, çarpık kentleşme ve denetimsiz sanayileşme gibi hukuka ve doğaya aykırı uygulamaların Marmara Denizi ile birlikte çevresindeki hayatı da öldürmeye başladığını belirterek; Şirketlerin ve sermayenin kârlarının daha fazla artması için doğamız ve sularımız kirletilmektedir. Ergene nehrinden Dilovası'na, Nilüfer çayından Güney Marmara Kıyılarına, İzmit Gemlik, Bandırma, Erdek Körfezlerinde, Manyas, İznik, Sapanca, Uluabat Göllerinde toprağın ve suyun kirletilmesi her gün her an yeniden gerçekleşiyor. Bu doğa suçuna, katliamına sessiz kalmak istemiyoruz.

Betül DİKİCİ

TMMOB BALIKESİR İL KOORDİNASYON KURULU
SEKRETERİ

DİSK, KESK, TMMOB, TTB TEKİRDAĞ BİRİMLERİNDEN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ AÇIKLAMASI

Aralarında TMMOB Tekirdağ İl Koordinasyon Kurulu'nun da yer aldığı emek ve meslek örgütlerinin Tekirdağ birimleri, 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında basın açıklaması gerçekleştirdi.

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI

1972'de Stockholm'de düzenlenen ilk Dünya Çevre Zirvesinde tüm ülkelerin katılımıyla alınan karar gereğince 1973'den bu yana her yıl 5 Haziran 'Dünya Çevre Günü' olarak kabul ediliyor. Her yıl değişik bir çevre sorunu ile ilgili belirlenen bir tema ile bugüne kadar Dünya Çevre Günlerin de çeşitli kampanyalar yürütüldü. Bu kampanyalarla giderek büyüyen hava kirliliğine, atık sorununa, nükleer atık tehdidine, plastik kirliliğine, artık bir ekolojik krize dönüşen küresel iklim değişikliğine, biyoçeşitliliğin her geçen gün azalmasına, doğal yaşam alanlarının insanlar tarafından artan oranda işgal edilmesine dikkat çekilmek ve çözüm için toplumların siyasa erkler üzerinde baskı oluşturması hedeflendi. Ancak yılda bir gün, bazen bir hafta süren bu kampanyaların giderek büyüyen çevre krizine çözüm üretebildiğini günümüzde iddia etmek mümkün değil.

Bu yıl 5 Haziran Dünya Çevre Gününü, ikinci kez koronavirüs salgınının tüm dünyayı etkilediği koşullarda karşılıyoruz. Çevreye duyarlı olmayan politikaların yarattığı çevresel yıkımın acı sonuçlarını hep birlikte yaşıyoruz. Kuruyan dereler, yok olan tarım arazileri, nesli tükenen canlılar, kirlenen havamız, suyumuz ve toprağımız yani kirlenen yaşam alanlarımız... Ve son olarak Yaşamakta olduğumuz koronavirüs salgını... Çünkü, COVID-19'un etkeni olan SARS-COV-2 virüsü insan ile doğal yaşamın arasındaki mesafenin kısılması sonucu insana bulaşmıştır. Doğal yaşam alanlarına insanın girişi sürdükçe yeni pandemilerin yaşanması kaçınılmazdır.

Çevre alanında mücadele eden emek, sağlık ve çevre örgütlerinin, STK'ların uyarılarının, çalışmalarının ne denli önemli olduğunu günümüzde çok acı biçimde görmekteyiz. Çevre ekoloji mücadelesi her şeye karşı birkaç marjinalin yarattığı bir sorunsal değil aksine hepimizin yaşamak ve gelecek nesillerin yaşam hakkını korumak için çabaladığı bir mücadeledir.

Çevre tahribatları felaketlerin, salgınların kaynağıdır..

Pandemi ile net bir şekilde anlaşıldı ki dünyanın bir ucunda ortaya çıkan sorunlar, kilometrelerce ötesine hızla sirayet etmektedir. Doğaya ve çevreye karşı her davranış, geciken her önlem, verilen her zarar, yapılan her tahribat bir sarmal gibi her yeri, herkesi etkilemektedir. Sorun ortaktır, bedel tüm insanların, tüm canlıların ödediği bir bedeldir.

Eko sisteme karşı büyük bir sorumluluğumuz var !

Çevre deyince bütün canlıların yaşamları boyunca birbirleriyle ilişkilerinin şekillendiği, biyolojik sosyal ekonomik bir kültürel ortamdan bahsediyoruz. Hepimiz, insanla doğanın, yaşam kültürü ile yoğrulan her bir canlının ve varlığın biraradalığının dengesini kuran, bizi birbirimize bağlayan ekosistemin bir parçasıyız. Hepimizin misafir olarak yaşadığı ve bizden sonrakilere bırakmak sorumluluğu olan bu çerede/doğada, aldığımız nefes, bir başkasının nefesiyle vücut buluyor. Bu nefesler bütünlüğü, insanın insanla, insanın mekanla, insanın doğayla ilişkilene varlığına kayıtsız kalamayacağımızın bir işareti. Bu bütünlük içerisinde dünya çevre gününü karşılamak ve etrafımızda olup biten her şeye aynı duyarlılıkla yaklaşmamız gerekiyor. Bir başkasının nefesinin varlığıyla hayat bulduğumuz bu ekosisteme karşı sorumluluklarımızı bir kez daha hatırlamak zorundayız.

Ormanların, tarım arazilerinin, su kaynaklarının tahrip edilmesi, kömürlü termik santraller, nükleer santraller, atmosferde biriken gazlar, HES'ler, betonla kaplanmış soluk alacak alanların bırakılmadığı kentler, dünyayı kaplayan plastikler, genetiği bozulmuş gıdalar, kimyasal atıkların neden olduğu çevre kirlilikleri ve daha da arttırabileceğimiz bu tahribatlar tüm canlılara, doğaya, çevreye, insanlara, hayvanlara, bitkilere, her şeye zarar vermektedir. Ancak pandemi nedeniyle son iki yıl içinde yaşadıklarımızdan ülkemizde gerekli derslerin çıkartılmadığını göstermektedir. Bu göstergelere rağmen kapitalizm, doymak bilemeyen kar hırsı ile ne yazık ki çevre tahribatlarına, doğanın dengesini alt üst etmeye devam etmektedir. Pandemi koşulları bile fırsata çevrilerek bu tahribatlara devam edilmiştir. Ülkemizde Salda ve Olimpos'la ilgili girişimlere, Kanal İstanbul projesi kapsamında köprü ihalelerine tanık olduk bu dönemde. Sonuçlarının insanlığı, yaşamı, çevreyi nasıl tehdit ettiği bilimsel olarak açık olmasına karşın nükleer ve kömürlü termik santrallerin yapımı da devam etmektedir.

Rize İkizdere İşkence Vadisinde taş ocağı, Artvin Cerattepe , Çanakkale Kaz Dağlarında altın madeni kurma girişimleri, İzmir Yarımada Bölgesinde turizm bahanesiyle doğal alanların imara açılma girişimlerinin yapılması, Trakya'daki, Saros'daki yıkım projeleri, Atatürk Orman Çiftliği'nin betonlaştırılması, Millet Bahçesi adı altında Atatürk Kültür Merkezi alanlarının altının betona boğulması, millet bahçelerini sermayenin rant projelerinin satış reklamlarının aracı haline getirilmesi, Atatürk Hava Limanı pistlerinin yıkılması, kuzey ormanlarının yok edilmesi, ekolojik bütünlüğün parçalayarak 3. Havalimanı'nın her türlü bilimsel itiraza rağmen inşası, coğrafyanın yol göstericiliğinin ve bilim insanlarının kanıtlarını redderek Kanal İstanbul ve benzeri rant projelerinden ısrarla vazgeçilmemesi, Bugün yani Dünya Çevre Günü'nde söyleyeceğimiz sözlerin geçerliliğini yitirmesine yol açmaktadır, bilimi, bilim insanlarını değersizleştirmektedir. Bunlar ülkemizde pandemi günlerinde doğal yaşam alanlarına yapılan saldırıların sadece birkaç küçük örneğidir, daha onlarcası yurdun her köşesinde yaşanmaktadır. Oysa Pandemi ile birlikte her birimiz dünden daha fazla dünyalı olduk. Onun için dünyanın geleceği, ekolojik bütünlüğü doğal yaşam alanlarının ve ekolojik bütünlüğün korunması mücadelesine bağlı.

Sorunlarımız ve kaygılarımızın arttığı bu dönemde, doğaya karşı sorumluluğumuzun da arttığı gerçeğini ve neyle karşı karşıya olduğumuzu hatırlamakta,

hatırlatmakta yarar var. Tüm bunlar dünyanın hayati önemdeki sorunudur, felaketlerin, salgınların kaynağıdır.

Bu küçük örnekler bile yaşadığımız olağanüstü pandemi günlerinde bile siyasi iktidarın desteğini arkasına alan sermaye çevrelerince para uğruna doğal ve tarihi kaynaklarımızın yağmalanmaya devam ettiğini ve insanlarımızın anayasamızdan kaynaklanan 'sağlıklı bir çevrede yaşam hakkına' sistemli bir saldırılarını sürdürdüğünü göstermektedir.

Bölgemizde bu tehditin payını; Süleymanpaşa İlçemiz sahilinde Ceyport Liman Genişletme ve Likit Depolama Tesisleri, Asyaport'un fonksiyon artırma ile liman dolgu alanlarını arttırma; başta Hayrabolu ve Muratlı İlçelerinde yapılan " Doğalgaz ve Kaya Gazı " arama sondaj çalışmaları, Edirne Keşan İlçesi hudutlarındaki Saros Körfezinde FSRU liman ve doğalgaz boru hattı yapım çalışmaları, Ergene'nin kirli sularını derin deşarj ile Marmara Denizine verilmesi, Kırklareli Vizede yapılmak istenen Termik Santral , RES (Rüzgar Enerjisi Santralleri)'ler, Istrancalardaki kum - çakıl - bazalt ocakları ile OSB'lerle Trakya'mız fazlasıyla insanlığı, yaşamı, çevreyi ve doğal sit alanlarını tahrip ve tehdit ettiği bilimsel olarak açık bir şekilde belirtilmesine rağmen bu tip çalışmaların yapımı devam etmektedir.

Son günlerde Marmara Denizi'nde yaşanan deniz salyası (deniz müsilağı) ; denizin aşırı kirlenmesi / kirlenmesi sonucu yaşanan bir çevre felaketidir.

Ülkemizde pek çok bölgede, yöre halkının su kaynaklarını savunmak için dirençli ve kararlı mücadeleleri çiğnenerek dereler, nehirler, ormanlar katledilmeye devam edilmektedir. Hiçbir bilimsel değerlendirme içermeyen, doğa katliamına dönüşmüş uygulamalarla, hukuk dışı iseler hemen yeni yapılan yasal değişikliklerle yolu açılarak, doğal alanlarımız, kıyılarımız, madenlerimiz kesintisiz talan edilmeye devam edilmektedir.

Dünya Çevre Günü için bu yıl belirlenen tema 'ekolojik onarımdır'. Bu tema bile başlı başına kapitalist üretim ve tüketim ilişkilerinin gezegenimizi nasıl tükettiğinin açık itirafıdır. Ayrıca yukarıda sayılan ülkemizdeki örnekleri ve dünyada yaşanan örnekler ekolojik

sömürü ve yıkımın pandemi günlerinde de tüm hızıyla sürdüğünün göstergesidir. Ekolojik yıkımın tüm hızı ile sürdüğü bir ortamda yapılacak ekolojik onarımın göstermelik olacağı ve 2021 yılı için belirlenen bu temanın sonuçsuz kalacağı açıktır. Her şeyden önce ekolojik yıkımın durdurulması ve bu yıkımın nedenlerinin iyi anlaşılacak ortadan kaldırılması gereklidir. Tüm bu tablo karşısında ülkemiz için göstereceğimiz hassasiyetin hayati önemdedir. Unutulmamalıdır ki çevreyi ve doğayı korumak, sağlıklı yaşam alanlarının niteliklerini arttırmak bir zorunluluktur artık. Yaşanabilir ve yenilenebilir bir çevre, temiz su ve temiz hava insanların en doğal hakkıdır, ranta endeksli projelerle, uygulamalarla heba edilemez. Ülkenin dört bir tarafında doğayı korumak için, özgürlük, barış, adalet ve insanca bir yaşam için bir araya geldiği Gezi'nin 8. Yıldönümüne gelen bu günlerde ve Çevre sorunlarının bütün dünya toplumları için büyük bir tehdit oluşturmaya devam ettiği bu koşullarda, tüm insanların çevresel ve toplumsal duyarlılıkla doğa tahribatlarına karşı çıkması, çevre sorunlarına karşı önlem alması, önlemleri takip etmesi ve doğaya çevreye uygun davranış geliştirmeleri zorunluluktur. Yaşadığımız pandemi günlerini fırsat bilerek; dikkatimizin dağıldığını düşünen ve doğa katliamına hız vererek devam edenler güçler önümüzdeki günlerde çevre ve insan sağlığı için geçmişten daha kararlı olarak bilimsel ve hukuksal mücadeleyi sürdürdüğümüzü görecektir.

Bizler bu ülkenin hekim, mühendis, mimar, şehir plancıları, eğitimcileri , işçileri , emekçileri , kadınları ve gençleri olarak gelecek kuşaklara sağlıklı, yaşanabilir bir çevre bırakma amacıyla, bu doğrultudaki çalışmalarımızı sürdürmeye kararlılıkla devam edeceğimizi 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde bir kez daha belirtiriz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde yaşam alanlarımızı korumak, çocuklarımıza adil ve yaşanabilir ülke ve dünya bırakmak için mücadeleden vazgeçmeyeceğiz. Tüm canlılara sevgi ve saygıyla...

**DİSK KESK TMMOB TTB
Tekirdağ Şubeler Platformu**

TMMOB ADANA İKK: ÇEVRE ORTAK DEĞERİMİZDİR

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu, 5 Haziran Dünya Çevre Gününe ilişkin olarak 5 Haziran 2021 tarihinde bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

ÇEVRE ORTAK DEĞERİMİZDİR

Son günlerde yaşadığımız pandemi süreci yaşam alanlarımızda hava kalitesinin ne denli önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. Hava kirliliğinin yoğun yaşandığı kentlerde solunum sistemi rahatsızlıklarının olması da beklenen bir sonuçtur. Bu sorunun çözümüne yönelik daha fazla bütçe ayrılması ve gerekli tedbirlerin alınması ivedi bir ihtiyaçtır.

İklim değişikliğiyle beraber, atmosferik olayların mevsime bağlı olmaksızın zamansız değişimleri, yapılan ve telafisi mümkün olmayan çevresel tahribatlarla birlikte, altyapı sistemleri yetersiz olan ilimizde pek çok soruna neden olmaktadır. Daha önce kullandığımız yeraltı suları kirlenme nedeniyle kullanılmaz hale gelmektedir. Bu nedenle kentin altyapı sistemlerinin sağlıklı hale getirilmesi gerekmektedir.

ÜLKEMİZDE SU KİTLİĞİ YAŞANABİLİR

Son günlerde yaşadığımız salgın sürecinden korunmanın en önemli unsurunun kişisel hijyen ve temizlik olduğu, bunun sağlanmasında da suyun yaşamsal önemde olduğu görülmüştür.

DSİ verilerine göre ülkemizde kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı yaklaşık 1.350 m³'tür ve Türkiye su azlığı yaşayan bir ülkedir. 2030 yılında ülke nüfusumuzun 100 milyonu bulması öngörülmektedir. Bu durumda kişi başına düşen su miktarı 1100 m³'e düşecek ve su kıtlığı yaşanabilecektir. Bilinçsizce kullanılan ve kirlenilen su kaynaklarımızın son derece sınırlı olduğu unutulmamalıdır.

İklim değişikliğinde en önemli iyileştirici etken; fosil yakıtların kullanımının azaltılması ve yeşil alanların artırılması olarak özetlenebilir. İlimizde çeşitli zaman dilimlerinde yeşil alan tahribatları sonucunda ağaçların kesilmesi, yeşil alan miktarında azalmaya neden olmuştur. Meydana gelen tahribatlarla birlikte hava kirliliğini önlemede önemli bir yere sahip olan yeşil alanlar azalırken, kirlilikte artmaktadır. Yeşil alanların azalmasına neden olan, insan sağlığını ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen, ekolojik temele dayanmayan planlama ve uygulamalardan vazgeçilmeli, aynı zamanda insanların hem dinleneceği, hem dolaşacağı kent ormanları yaratılmalıdır.

SIFIR ATIK PROJESİ UYGULANMALIDIR

Son 2 yıldır ağırlıklı olarak basında, sosyal medyada kentimizde atıkların alıcı ortamlara ve boş arazilere gelişigüzel atılarak yakıldığı haberleri yer almıştır. Öncelikle gerek ithal atıkların gerekse yurtiçindeki atıkların yaşam alanlarımız olan kentlerin herhangi bir yerine gelişigüzel atılması, yakılması öncelikle de ithalatı kabul edilemez. Bu gelişigüzel atılan atıkların çevreyi, doğayı kirleterek doğadaki tüm canlı yaşamının sağlığını olumsuz şekilde etkilediği unutulmamalı; sıfır atık projesi uygulanarak yerinde dönüşüm için çalışmalar yapılmalıdır.

Toprağın erozyonla kaybedilmesi, toprağın çeşitli insan faaliyetleri sonucu kirlenmesi, tahrip edilmesi ve özellikle ilimizde son yıllarda kentleşme, kentsel dönüşüm adı altında çok katlı binaların, verimli tarım arazilerine yapılması tahribatın boyutlarını da görmemizi sağlamaktadır.

Çevre ve canlı yaşamı üzerinde tahribatlar yaratarak ölümcül etkileri olan kirli enerji kaynakları değil, temiz ve yenilenebilir enerji kaynakları tercih edilmelidir. Enerji konusunda kayıp kaçak oranı azaltılmalı ve kaynakların ve enerjinin kullanımı konusunda tasarruf bilinci geliştirilmelidir.

Tarih boyunca birçok medeniyetin kaderi; ortak değerlerimiz toprak, su, hava ve ormanların tahribata uğraması ile yön değiştirmiştir. Yani ortak değerlerimiz olan toprak, su, hava ve yeşil alanlarımız medeniyetlerin kaderini belirlemiştir. Yaşam alanları; atalarımızdan miras değil, çocuklarımızdan ödünç aldık ilkesiyle korunmalıdır.”

KOCAELİ EMEK VE DEMOKRASİ PLATFORMU: SERMAYE-MAFYA-ÇETELERİN DEĞİL EMEĞİN TÜRKİYE'Sİ!

Aralarında TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu Kocaeli Emek ve Demokrasi Platformu son günlerde gündeme gelen sermaye-mafya-çete ilişkileri üzerine 9 Haziran 2021 tarihinde Kocaeli Uğur Mumcu Parkı'nda bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

Son günlerde ortaya çıkan ve sadece ülkemizde değil dünyada gündem olan mafya itirafları, memleketimizin düzenine dair bilinen bir gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Karşı karşıya olduğumuz tablo basitçe bir suç örgütü liderinin ifşaları ve iddiaları değildir. Yıllardır devletin her türlü kademesinde yakın ilişkileri olan, iktidara her kritik dönemde destek vermiş ve bu sayede yıllarca dokunulamamış, hatta kendisine resmi koruma verilmiş bir suçlunun devlet adına işlenen birçok suça ortak olduğuna dair itiraflardır.

ABD/NATO destekli oluşturulan kontrgerilla güçlerinin 12 Eylül öncesi ve sonrası, karanlık bir takım ilişkiler içinde yeraltı organizasyonları kurduğu, iş insanlarını kaçırdığı, işkence ettiği ve öldürdüğü, kadın cinayetleri işlediği herkes tarafından bilinmektedir.

Ölümlerin ve dava süreçlerinin karanlıkta bırakılmak istenmesinin nedeni bu çetelerin ve militarist güçlerin korunması içindir.

Özel Harp Dairesi'nden Susurluk'a bu ilişkiler daha önceki dönemlerde de açığa çıkmış ancak çeşitli biçimlerde kontrgerilla gerçeğini ortaya koyan tüm dosyalar kapatılmıştır. Faili meçhul cinayetler aydınlatılmamıştır. 1977 1 Mayıs katliamında 36 emekçinin öldürülmesi, 10 Ekim 2015 sürecine kadar yaşanan bombalama eylemlerinde 500'e yakın vatandaşımızın öldürülmesi ve bu sürecin karanlıkta bırakılmak istenmesinin nedeni bu çetelerin ve militarist güçlerin korunması içindir.

Son dönemde mevcut iktidarın da bu gibi ilişkileri ve yöntemleri geliştirdiğine dair kaygılar çeşitli vasilerle ifade edilmişti. Halkın her türlü demokratik protesto hakkı dahi gasp edilirken, suç örgütü liderlerinin miting düzenleyebildiği; iktidara yönelik en ufak eleştiri yapanların kapısı polis tarafından basılırken, mafya liderlerinin iktidarın bir parçası gibi davranarak muhalefet liderlerini tehdit ettiği; gazetecilere saldırılar yapıldığı, Gazeteciler ve sendikacılar için gözaltı ve hapislerin sıradanlaştığı, mafya lideri için af çıkarıldığı, Bu şahısların iktidar ve ortaklarının en üst isimleri ile poz verdiği gerçeğine hepimiz tanığız.

Adaletle güvenin kalmadığı, seçme ve seçilme hakkı ile sınırlı demokrasimizin bile işlemediği, halkın ifade özgürlüğü ve her türlü demokratik mücadele kanallarının tıkandığı, bağımsız yargının işlemediği, parlamentonun işlevsiz kaldığı, denge ve denetlemenin olmadığı yerde hukuk dışı ilişkiler ve faaliyetler ortaya çıkar.

Böyle bir işleyişte hiç kimsenin geleceği güvence altında değildir.

Böylesi bir tabloyu bu ülke hak etmemektedir. Çocuklarımıza bırakmak istediğimiz gelecek bu değildir.

Daha önce iş birliği ve ortaklık içinde oldukları cemaat ile girdikleri iktidar-rant kavgası sonrası gelişen, 15 Temmuz darbe girişimi ve ardından yaşanan sivil darbe sürecinde tüm kirli çamaşırları ortalığa saçılan iktidar bloğu, şimdi de mafya-çete-uyuşturucu ilişkileri yüzünden yeni itiraflarla karşı karşıya. Bu dönemde yaygınlaşan şiddet politikaları, keyfilik ve hukuksuzluk, ihale kanunundaki sayısız değişikliğin yarattığı denetimsizlik, yağma ve talanın bir sermaye birikim aracı olarak kullanıldığı saklanamayan bir gerçektir.

Öte yandan bu güçler iktidarların desteği ile devlet yetkilerini kullanarak insanlık suçları işlemişler, uyuşturucu trafiğinin başına geçmişler, kanlı cinayetler, el koymalar ile servet/sermaye birikimi yaratmışlardır.

Bu sermaye düzeni bütün yönleri ile çürümüş ve çöküşe geçmiştir.

Sömürü, yolsuzluk ve mafya/siyaset cenderesinde yıllardır işçiler, emekçiler, kadınlar ve gençler ezilmekte, baskı ve sindirme politikaları ile karşı karşıyadır. Açık ki sermaye sınıfının, tek adam rejiminin denetimine giren yargının bu çürümüşlüğü, hukuk dışı ilişkilerin üzerine gitme "niyeti" yoktur.

Türkiye bu karanlık ilişkilerle anılmak ve bunun bir parçası olmak zorunda değildir. Emek, demokrasi, laiklik ve barıştan yana olan tüm kesimler olarak her gün sosyal medyada bu filmi izlemek zorunda değiliz. Artık dur demenin tam zamanıdır.

Mafyanın, çetenin, tarikatın ve her tür karanlığın merkezine yerleştiği bu düzenin tuğlasını emekçiler çekecek, duvarı yıkacaklar.

DİSK, KESK, TMMOB, TTB İSTANBUL BİLEŞENLERİ: BASKI, SÖMÜRÜ, MAFYA DÜZENİNE TESLİM OLMAYACAĞIZ!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, DİSK İstanbul Bölge Temsilciliği, KESK İstanbul Şubeler Platformu ve İstanbul Tabip Odası, mafya-siyaset ilişkisi üzerine 9 Haziran 2021 tarihinde Kadıköy Süreyya Operası önünde basın açıklaması gerçekleştirdi.

BASINA VE KAMUOYUNA...

**BASKI, SÖMÜRÜ, MAFYA DÜZENİNE TESLİM
OLMAYACAĞIZ!**

Türkiye, sermaye-devlet-mafya sarmalında devam eden kirli ilişkilerin ortaya saçıldığı kritik bir dönemden geçmektedir. Karşı karşıya olduğumuz tablo basitçe besleme bir mafya liderinin işçileri ve iddiaları değildir. Yıllardır devletin her kademesinde yakın ilişkileri olan, siyasal iktidara her kritik evrede destek vermiş ve bu sayede yıllarca dokunulmamış, hatta kendisine resmi koruma verilmiş bir suçlunun devlet adına işlenen birçok suça ortak olduğuna dair itiraflarıdır. Susurluk süreci ve öncesine kadar birçok isme uzanan, uyuşturucu ticareti iddialarına, kamu gücünü, iktidar mensuplarının da içinde olduğu rant kavgasından pay elde etmek amacıyla kullanan, hukuk dışı mafya- devlet-sermaye ilişkilerine, tek adam rejiminde yargının ne hale getirildiğine toplum olarak tanık oluyoruz.

ABD/NATO destekli oluşturulan kontrgerilla güçlerinin 12 Eylül öncesi ve sonrası sivil faşist güçlerle

her türlü karanlık ilişkiler kurduğu herkes tarafından bilinmektedir. Bugüne kadar topluma karşı işlenen suçlar, binlerce faili meçhul cinayet ve katliamlar, aydınlara, gazetecilere suikast düzenlemeler, demokratik muhalefeti bastırmaya yönelik tehditler, mafya-siyaset düzeninin geldiği boyutu yeniden gündeme getirmektedir. Mafya-siyaset-sermaye sarmalında iç içe geçmiş ilişkileri devlet- derin devlet ikileminde ele almak var olan çürümüşlüğü hafife almak olacaktır.

Susurluk kazasıyla ifşa olan kirlili ilişkiler, Meclis Araştırma Komisyon raporlarına da yansımış, ancak o dönemde üstüne gidilmemesi, hesaplaşma ve yüzleşmenin olmaması nedeniyle, bugün 1990'lı yılları da aşan bir çürümeyle karşı karşıyayız.

Daha önce iş birliği içinde oldukları cemaatle girdikleri iktidar kavgası sonrası, 15 Temmuz darbe girişimi ve ardından yaşanan sivil darbe sürecinde tüm kirlili ilişkileri ortalığa saçılan iktidar bloğu, şimdi de kurduğu mafya-çete-uyuşturucu ilişkileri yüzünden yeni itiraflarla karşı karşıya. Bu dönemde yaygınlaşan şiddet politikaları, keyfilik ve hukuksuzluk, ihale kanunundaki sayısız değişikliğin yarattığı denetimsizlik, yağma ve talanın bir sermaye birikim aracı olarak kanıksanması, mafya-devlet-sermaye arasındaki ayrımları giderek silikleştirmiştir.

2002 yılında iktidara gelen ve bugün Tek Adam Rejimine dönüşen iktidar bloğunun tarikatlarla kurduğu ilişkiler dahil mafya-sermaye- siyaset ilişkilerinin iç içe geçmiş parçalı yapısı, tüm ülkeyi uçurumun kenarına getirmiş durumdadır.

Bu sermaye düzeni bütün yönleri ile çürümüş ve çöküşe geçmiştir. Sömürü, yolsuzluk ve mafya/siyaset cenderesinde yıllardır işçiler, emekçiler, kadınlar ve gençler ezilmekte, baskı ve sindirme politikaları ile karşı karşıyadır. Açıktır ki sermaye sınıfının, tek adam rejiminin denetimine giren yargının bu çürümüşlüğü, hukuk dışı ilişkilerin üzerine gitme "niyeti" yoktur.

Ülkemizde uzun süredir Kürt sorununda sürdürülen çözümsüzlük ve savaş politikalarında bu gayri hukuki mafya/kontrgerilla güçlerinin devlet tarafından kullanıldığını bir kez daha açığa çıkarmıştır. Barışçıl ve demokratik çözümü reddeden iktidarlara, toplumu terörize eden bu karanlık güçleri her ihtiyaç duyduğunda devreye sokarak, gayri nizami harp ya da özel harp dairesi gibi adlarla bu güçleri meşrulaştırmaya çalışmıştır. Ülkemizin temel sorunlarının çözümsüzlüğü, hukuk dışı yol ve yapıları güçlendirirken, bu yapılar güçlendikçe demokrasiden, hukuktan uzaklaşmıştır. Nitekim içinden geçtiğimiz

gün ve yıllarda anayasanın rafa kaldırılması, ülkenin genelgelerle, keyfi kararlarla yönetilmesi bu sürecin ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Öte yandan bu güçler iktidarların desteği ile devlet yetkilerini kullanarak insanlık suçları işlemişler, uyuşturucu trafiğinin başına geçmişler, kanlı cinayetler, el koymalar ile servet/sermaye birikimi yaratmışlardır.

Türkiye bu karanlık ilişkilerle anılmak ve bunun bir parçası olmak zorunda değildir. Emek, demokrasi, laiklik ve barıştan yana olan tüm kesimler olarak her gün sosyal medyada bu filmi izlemek zorunda değiliz.

Bu çürümüş devlet-sermaye-mafya düzenine karşı, emekten yana, laik, demokratik bir Türkiye, barış içinde bir arada yaşam için mücadele etme, sorumlulardan hesap sorma zamanıdır. Düşlediğimiz ülke ve dünyayı kuracak tek şey de emekçilerin, halkın birlikte, örgütlü mücadelesidir. Herkesi bu mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

Adaletle güvenin kalmadığı, seçme ve seçilme hakkı ile sınırlı demokrasinin bile işlemediği, halkın ifade özgürlüğü ve her türlü demokratik mücadele kanalları yok edilirken, mafyanın istediğini tehdit edip mitingler düzenleyebildiği bir ülkede, bu ilişkilerden medet umanlar dahil hiç kimsenin geleceği güvence altında değildir. Böylesi bir tabloyu bu ülke hak etmemektedir.

İktidar ilişkilerinden dışlandığı için intikam aldığı anlaşılan bir mafya itiraflarının beyanları, somut tanıklıklarımız ile beraber değerlendirildiğinde ortaya çıkan tablo endişe vericidir. Çocuklarımıza bırakmak istediğimiz gelecek bu değildir.

Normal şartlarda ortaya atılan bu ciddi iddiaların araştırılması ve yargının bağımsız çalışabilmesi için gerekli adımlar atılması gerekirken, demokrasi ve adalet arayışı içinde olan demokrasi güçlerinin önü türlü bahanelerle kesilmektedir. Her türlü baskı politikalarını ve polisiye tedbirleri devreye sokan iktidarın gerçek yüzü bir kez daha açığa çıkmıştır. Bu karanlık tablodan sorumlu olanlar, bu çürümüşlüğü hesaplarını soramaz.

Tarih önünde gerçek bir hesaplaşma, eşitlik, adalet ve demokrasi mücadelesiyle olacaktır. Emek ve meslek örgütleri olarak, bir yandan Emek Türkiye'si için mücadeleyi büyütürken, diğer yandan son günlerde ortaya çıkan tüm kirlili ilişkilerden hesap sorulması için, her türlü baskıya rağmen demokratik haklarımızı kullanmaktan vazgeçmeyeceğimizi, mücadeleyi yürüteceğimizi ilan ediyor, hükümeti istifaya çağırıyoruz.

ANKARA İKK: “KEÇİÖREN’DE NELER OLUYOR?”

TMMOB Ankara İKK tarafından 14 Haziran 2021 tarihinde Keçiören’de yaşanan kentsel dönüşüm süreciyle ilgili bir basın toplantısı düzenlendi. Açıklamayı TMMOB Ankara İKK Sekreteri Özgür Topçu okudu.

Açıklamada, “Bu kapsamda, Keçiören’i yaşanmaz hale getirecek bir “plansızlıkla” müteahhitleri zengin etmek üzere organize edilmiş bu dönüşüm süreci hakkında halkı bilgilendirmek ve telafisi mümkün olmayacak uygulamaların önüne geçmek üzere TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu olarak harekete geçmiş bulunuyoruz. Öncelikle Keçiören halkını gelecekte ciddi mağduriyetler yaşamamaları için hukuki süreç tamamlanana kadar hiçbir şekilde müteahhitlerle sözleşme imzalamamaları yönünde uyarırken, başta Keçiören Belediyesi olmak üzere yetkili tüm kurumları bu hukuksuz uygulamalardan derhal vazgeçerek kamu yararına uygun şekilde sorumlu davranmaya davet ediyoruz,” denildi.

Toplantıya TMMOB Ankara İKK Sekreteri Özgür Topçu, Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Sekreteri Ömer Dursunüstün, Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Şube Müdürü Mustafa Öztürk, Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Tezcan Karakuş Candan, Mimarlar Odası Ankara Şube Sekreteri Nihal Evirgen, Mimarlar Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyeleri Ali Atakan ve Songül Üzgün katıldı.

Açıklamanın okunmasının ardından Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi

Ömer Dursunüstün söz aldı. Dursunüstün, “Müteahhit hak sahiplerine birer daire veriyor. Hak sahiplerine 32 daire düşüyor. 4 daireli olan blokta 32 konut nereye gidecek? Yandaki 2’şer daireli 32 daire var o nereye gidecek? Altında da 5 kata kadar yapılabilecek ticaret bloğu var o kime gidecek? Bizleri arayan vatandaş bunu istemediğini söylüyor. Hatta arayan müteahhit var, ‘Bana bu kadar düşmemeli. Bunda bir bit yeniği var,’ diye. O bile burada bir sıkıntı olduğunu biliyor,” dedi.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Tezcan Candan Karakuş, “Keçiören Belediyesi bir taraftan halkın oradaki varlığını alarak halka bir verirken halkın varlığı üzerinden sermayeye üç vererek Keçiören’i planlama ve altyapı açısından kaldıramayacak yeni bir rant odağı haline getiriyor. Plan yapma ilkelerine aykırıyken Büyükşehir Belediyesi’nden önergeyle geçiyor olması da kabul edilebilir bir durum değil, karşımıza çıkan yeni rant ilişkisinin arkasında bir ilçeyi yıkıp yeniden yapacak bir organizasyon çıkıyor,” dedi.

Mimarlar Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Ali Atakan, “Bu bir yıkım projesidir. Avrupa’da ve gelişmiş ülkelerde eski onarılarak ve yeniden restore edilerek kullanıma açılıyor. Türkiye’de ise mevcut yapılaşmayı yıkılıp yeni rant projeleri açılıyor,” dedi.

Son sözü Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Şube Müdürü Mustafa Öztürk aldı. Öztürk, “Rant uğruna peşeş çekiliyor. Müteahhit yüzde 30 kapasite ile arsayı alıyor ve yüzde 60’ını kazanıyor,” dedi.

Açıklamanın tamamı:

KEÇİÖREN`DE SÜRDÜRÜLEN KENTSEL
DÖNÜŞÜM ALDATMACASINA SON
VERİLMELİDİR!

Keçiören`de yaklaşık bir yıldır ilçe belediyesi tarafından kentsel dönüşüm uygulamalarının başlatılacağı açıklanmakta ve müteahhit firmalar aracılığıyla vatandaşların mağduriyetine yol açacak bir süreç başlatılmış bulunmaktadır. Konu ile ilgili odalarımıza yurttaşlar tarafından çok sayıda başvuru ve bilgi edinme talebi gelmekte, oldubittiye getirilerek hukuksuzca yürütülen bu uygulamalardan ilçe sakinleri dahi haberdar edilmemektedir.

Alanda neler olduğunu adım adım açıklamak gerekirse;

Keçiören İlçesi sınırları içerisinde herhangi bir alan Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı (KDGPA) ilan edilmemiştir; dolayısıyla bir kentsel dönüşüm planı bulunmadığı halde imar değişikliği yoluyla alan ranta açılmaktadır.

Keçiören Belediyesi tarafından kentsel dönüşüme yönelik imar planları hazırlatılarak Ankara Büyükşehir Belediyesi`ne onaya sunulmuş fakat yapılan teknik inceleme sonucu mevzuata, üst ölçekli imar planlarına, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına aykırılıklar tespit edilerek düzeltilmesi için Keçiören Belediyesi`ne iade edilmiştir. Ancak daha sonra aynı planlar, hiçbir düzenleme yapılmaksızın, mevzuatın arkasından dolaşarak önerge yoluyla meclise sunulmuş ve onaylanmıştır.

Onlarca mahalleyi kapsayan imar planı değişiklikleri yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmakta, bölgede zaten yetersiz olan sosyal ve teknik altyapıyı yok etmektedir. Mevcut 4 katlı yapıların yerine 16 katlı yapılar önerilmekte ve elde edilecek rant müteahhitlere bırakılacak şekilde plan notları bulunmaktadır.

Nitekim her yanıyla mevzuata, üst ölçekli imar planlarına ve kamu yararına aykırı olan bu planlar Odalarımızca yargıya taşınmış olup Kavacık Subayevleri ve Hasköy mahallelerini kapsayan plan hakkında mahkeme tarafından “hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin, uygulanması halinde telafisi güç

zararlar doğabileceğinden” denilerek yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Tüm bunlara rağmen müteahhitler bölgedeki hak sahipleriyle sözleşme imzalamaya başlamış; imzalanan ilk sözleşmeden sonra binadaki diğer hak sahiplerinden habersiz bir şekilde riskli yapı başvurusunda bulunulmuştur. Bu uygulamayla riskli olmayan yapılar da rant uğruna yıkılabilecektir. “Riskli yapı” tebligatı eline ulaşan hak sahipleri 60 gün içerisinde evlerini boşaltmak zorunda kalmakta ve çözümsüz bırakılmaktadır.

Keçiören halkını açıkça kentsel dönüşüm tuzağına düşüren bu süreçte yetkili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Keçiören Belediyesi bu hukuksuzluğa müdahale etmek bir yana hak sahiplerini müteahhitlerin eline bırakmaktadır.

Yargı süreçleri devam eden bu imar planlarının iptal edilmesi halinde kentsel dönüşümün diğer örneklerinde olduğu gibi Bakanlık ve Belediyeler eliyle on binlerce insan evinden edilmiş olacak ve uzun yıllar boyunca mağduriyet yaşayacaktır.

Bu kapsamda, Keçiören`i yaşanmaz hale getirecek bir “plansızlıkla” müteahhitleri zengin etmek üzere organize edilmiş bu dönüşüm süreci hakkında halkı bilgilendirmek ve telafisi mümkün olmayacak uygulamaların önüne geçmek üzere TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu olarak harekete geçmiş bulunuyoruz. Öncelikle Keçiören halkını gelecekte ciddi mağduriyetler yaşamamaları için hukuki süreç tamamlanana kadar hiçbir şekilde müteahhitlerle sözleşme imzalamamaları yönünde uyarırken, başta Keçiören Belediyesi olmak üzere yetkili tüm kurumları bu hukuksuz uygulamalardan derhal vazgeçerek kamu yararına uygun şekilde sorumlu davranmaya davet ediyoruz.

Halkın mimar, mühendis ve şehir plançıları olarak Ankara`nın geleceğini tehlikeye atan, barınma ve yaşam hakkına aykırı bu uygulamalara karşı toplumun tüm kesimlerini dayanışmaya çağırır, sürecin her aşamasında takipçisi olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu

DİSK, KESK, TMMOB, TTB ANKARA BİRİMLERİ: “15-16 HAZİRAN`IN 51. YILINDA MAFYA-SÖMÜRÜ DÜZENİNE KARŞI MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR”

TMMOB Ankara İKK, DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, Ankara Tabip Odası, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası tarafından 15 Haziran 2021 tarihinde Ulus Atatürk Heykeli önünde `15-16 Haziran`ın 51. Yılında Mafya-Sömürü Düzenine Karşı Mücadelemiz Sürüyor` başlıklı ortak bir basın açıklaması yapıldı.

Belli
başlı
birkaç

SAĞLIKLI GÜVENCELİ VE İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN BİLDİĞİMİZ YOLDAN YÜRÜYORUZ!

Sürmekte olan ekonomik kriz ve salgın ile beraber işçiler başta olmak üzere geniş halk kesimleri ağır bedeller ödüyor.

Hızla artan işsizlik, iğneden ipliğe gelen zamlar, eriyen ücretler ekmeğimizi küçültüyor, yaşamımızı çileye dönüştürüyor.

Bir yandan yoksulluk, diğer yandan servetler artıyor. İktidarın politik tercihleri adaletsizliği büyütüyor.

Başta işçi sınıfı olmak üzere halkımız yaşam mücadelesi verirken az sayıda para ve iktidar sahibi servetlerinin, lükslerinin, ihalelerinin, karlarının, rantlarının bir kısmından bile vazgeçemiyorlar. Asgari ücretten tıkr tıkr vergi kesilirken, üç beş şirketin milyonluk vergileri sıfırlanıyor, devlet bankalarından geri ödemesiz krediler akıtılıyor.

şirketin payına ballı ihaleler, işçilerin payına ise Kod-29 ile tazminatsız işten atılmak, ücretsiz izin, asgari ücretin altında kalan “Kısa Çalışma Ödeneği”, işçinin, köylünün, öğrencinin, dar gelirlinin payına banka hacizleri düşüyor.

Ülkeyi yönetenlerin tercihleri ve öncelikleri bizlere hizmet etmiyor, milyonlar için sağlıklı, güvenceli ve insanca bir yaşam vaatetmiyor.

Çaresiz değiliz. Bu durumda işçiler ve emekçileri başta olmak üzere bu ülkenin tüm değer ve güzelliklerini üretenlerin, emekçilerin, işsizlerin omuz omuza yeni bir yol açması gerekiyor.

Sağlıklı, güvenceli ve insanca bir yaşam için, haklarımızı almamız için bir olmamız, birliğimizin gücüyle haklarımızı savunmamız, engelleri kol kola aşmamız gerekiyor.

Haklarımızı, yaşamlarımızı ve memleketimizi nasıl savunacağımızı tarihimizden biliyoruz. Bundan 51 yıl önce, 15-16 Haziran 1970'de ayağa kalkan işçi sınıfından, emekçi dayanışmasından dersler almamız gerekiyor.

15-16 Haziran; güdümlü sendikacılığa başkaldırıp, direnen işçi sınıfının gerçek sendikal haklarını savunduğu muazzam bir direniştir. Sınıf ve kitle sendikacılığını bastırmak isteyen dönemin hükümeti ve patronların isteğine, hilelerine diz çökmeyen, boyun eğmeyen mücadele ve dayanışmanın adıdır. Sendikalar Kanunu'nda değişiklik yaparak DİSK'i fiilen ortadan kaldırmak isteyen Hükümet, tüm tepkilere ve uyarılara rağmen Yasayı Meclis'e getirince, DİSK işçi sınıfının üretimden gelen gücünü devreye soktu ve direniş kararı aldı. İki gün boyunca İstanbul ve İzmit'te on binlerce işçinin iş bırakarak katıldığı genel direniş ve yürüyüşler yapıldı.

Ne copları ve panzerler ne de barikatlar... Hiçbir şey durduramadı birleşen işçileri. Üç işçi yaşamını yitirdi, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in de aralarında olduğu yüzlerce kişi tutuklandı, binlerce işçi işten atıldı. Ancak, DİSK'i ve üye sendikalarını yok etmek isteyen ve tek sendika dayatan Yasa, büyük işçi direnişinin etkisiyle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.

15-16 Haziran 1970'teki onurlu direniş işçi sınıfının birliğinin, dayanışmasının ve mücadelesinin sembolü haline geldi.

15-16 Haziran yalnızca anılması gereken bir "tarih" değil, işçi sınıfının elini kolunu bağlama girişimine karşı bir itirazdır, sendikal hak ve özgürlükleri savunma direnişidir.

15-16 Haziran 1970'te işçi sınıfı masaya vurup "Artık yeter!" demişti. Bugün işçi sınıfı ve tüm emekçiler için bir kez daha "artık yeter" deme günüdür. Taleplerimizi omuz omuza yükseltme günüdür.

Kod-29 ve ücretsiz izin zulmüne son verilsin!

Asgari ücret üzerindeki tüm vergi ve kesintiler sıfırlansın! Az kazananın az, çok kazananın çok vergi alınsın!

İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları patronlara değil işçilere ve işsizlere harcansın. İşsizliğe karşı kamu istihdamı artırılsın, çalışma süreleri azaltılsın.

Kıdem tazminatı başta olmak üzere emeğin seksen yıllık kazanımlarına göz dikmekten vaz geçilsin.

Doğa katili projelere, Kanal İstanbul'a, betona değil; pandemide işini ve gelirini kaybedenlere kaynak ayrılsın.

Örgütlenme, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı önündeki tüm engeller kaldırılınsın!

Son günlerde ülkeyi sarsan yolsuzluk, hukuksuzluk, cinayet, yasa ve ahlak dışı karmaşık ilişkiler iddialarının üstü örtülerek değil; açık, şeffaf ve toplumun vicdanını rahatlatarak ölçüde üstüne gidilerek aydınlatılması, suçlulardan hesap sorulması hepimizin sorumluluğu ve görevidir.

Kıscacası emeğin haklarını, demokrasinin genel ilkelerini, halkın iradesini hedef alan baskı ve zorbalıklardan vaz geçilmesi, başta sorumlu kurumlar olmak üzere bu karanlıkların aydınlatılması tüm toplumun boynunun borcudur. Bunun gereğini yerine getirmek için elimizden gelen tüm çabayı sarf edeceğimizi bir kez daha ilan ediyoruz.

Mafya liderlerinin gündemi belirlediği, çürümüşlüğü her yanı bir kanser hücresi gibi sardığı zamanlardayız. Mafya, siyasetçi, bürokrat, sözde gazetecilerin kurduğu çıkar ilişkileri halkın ekmeğini çalıyor, nefes almasını engelliyor. Toplumun canını, malını, haklarını tehdit ediyor.

Mafya'ya, çıkar çetelerine teslim edilmiş yaşamları bize dayatmaya kimsenin hakkı da yok, gücü de yetmez. Emekçiler eşit, özgür, demokratik ve insanca yaşayabilecekleri bir dünyayı mutlaka kendi elleri ile kuracaktır.

Sağlıklı, güvenceli, insanca bir yaşam için başta sağlık, eğitim, gelir haklarımız olmak üzere tüm sendikal-demokratik haklarımız için birlik olalım, güçlü olalım, mücadeleyi büyütelim!

Yaşasın 15-16 Haziran direnişimiz!

Yaşasın işçilerin, emekçilerin birliği!

TMMOB ANKARA İL KOORDİNASYON KURULU

DİSK İÇ ANADOLU BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

KESK ANKARA ŞUBELER PLATFORMU

ANKARA TABİP ODASI

ANKARA SERBEST MUHASEBECİ VE MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

TMMOB ŞANLIURFA İKK: “KADIN DOĞUM VE ÇOCUK HASTANESİ’NE YÖNELİK USULSÜZLÜKLERİN TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ”

TMMOB Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu, Şanlıurfa Karaköprü İlçesi’nde yer alan Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi alanına yönelik usulsüz plan değişikliği üzerine 10 Haziran 2021 tarihinde bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

KAMUOYUNA VE BASINA

Karaköprü İlçesi Doğukent Mahallesi 3309 ada 1 parselde 101 dönümlük Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi alanı ile Batıkent Mahallesi 761 nolu parselde yaklaşık 52 dönümlük Sağlık Tesis alanı (hastane) olan bu taşınmazlar toplamda 150 dönüm olup imar plan değişiklikleri ile Konut alanına dönüştürülerek satılmak istenmiştir. TMMOB Şehir Plancılar Odası tarafından açılmış olan dava sonucunda; ilgili usulsüzlükler Danıştay kararı ile iptal edilmiştir.

Aynı usulsüz uygulamalar maalesef yine karşımıza çıkmış bulunmaktadır. 9 Nisan 2021 tarih 3804 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile onaylanan plan değişiklikleri, 21.04.2021 tarihi itibarı ile Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, Karaköprü Belediyesi ve İlgili Muhtarlıklarda ilan askıya çıkmış bulunmaktadır. İmar Kanunu ve ilgili mevzuatlarına aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilen, bir şehrin geleceğini ilgilendiren bu tür uygulamaların, tekrar aynı şekilde karşımıza çıkmasını anlamakta güçlük çekiyoruz.

Gelinen noktada; bir şehrin donatı alanlarının o şehrin yaşayanlarına ait olduğunu teyit eden Danıştay’ın kesin kararının üzerinden üç ay gibi kısa bir süre geçmesine rağmen; yapılan plan değişikliğiyle bu şehrin geleceğini ilgilendiren donatı alanlarını satılıp başka illere harcanmak istenmektedir.

Biz TMMOB olarak yerel kaynakların yerel halk için kullanılması gerektiğini savunuyoruz. Şanlıurfa’nın; değerli halkını, STK’larını, İlgili Muhtarlıkları, görüş ayırt etmeksizin tüm siyasi organlarını, şehrimizin geleceğini gasp etmek isteyen bu uygulamalara itiraz etmeye davet ediyoruz. 21.05.2021 tarihine kadar Karaköprü Belediyesi ve Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesine itiraz dilekçeleri TMMOB Şehir Plancılar Odası tarafından verilmiş olup, Bu bağlamda, daha önce olduğu gibi bundan sonraki süreçlerde de bu ve benzeri usulsüzlüklerin takipçisi olacağımızı, hukuk ve adalete olan güvenimizi yitirmeyeceğimizi kamuoyuna saygıyla bildirir ve paylaşıyoruz.

TMMOB ANKARA İKK KEÇİÖREN HALKIYLA BİLGİLENDİRME TOPLANTISI YAPTI

Keçiören Belediyesi’nin “Kentsel Dönüşüm” adı altında sürdürdüğü rant projeleri hakkında TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından 18 Haziran 2021 tarihinde Keçiören halkıyla bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi’nin üst ölçekli planlara ve mevzuata aykırılıkları tespit edilerek düzeltilmesi için Keçiören Belediyesi’ne iade ettiği söz konusu planlar, hiçbir düzenleme yapılmaksızın Meclisteki üye çoğunluğuna güvenilerek önerge yoluyla hukuksuz bir şekilde onaylanmıştır.

Keçiören Belediyesi'nin yaptığı açıklamalarda, hiçbir analiz ve etüde dayanmaksızın artırılan inşaat haklarıyla vatandaşların özel müteahhitlerle kat karşılığı anlaşması gerektiği söylenmektedir. Söz konusu planlar kapsamında 25 mahallede yaşayan yaklaşık 500 bin kişinin hakları ve yaşam alanları müteahhitlerin inisiyatifine terk edilmiştir. Üstelik hiçbir altyapı analizi ve iyileştirmesi olmadan, nüfus için plan kapsamında ayrılması gereken teknik ve sosyal altyapı alanları hakkında tek bir karar dahi alınmamıştır.

Keçiören halkıyla gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında, meslek örgütlerince mahkemeye taşınan söz konusu planların, bir kentsel dönüşüm çalışması olmadığı; aksine 3-4 katlı konutların bulunduğu bölgelerde, parsel bazında 16 kat imar hakkı verilmesinden ibaret bir plan değişikliği olduğu aktarıldı.

Muhtarlar ve bölgede yaşayanlardan edindiğimiz bilgilere göre belirli birkaç müteahhit firmanın planlar geçer geçmez sözleşme yapmaya başlaması ve yüzlerce insanın bir anda gelen 'riskli yapı' tebligatları marifetiyle yıkımla tehdit edilmesi ve baskı altında bırakılması; Keçiören Belediyesi ve müteahhitlerin

mahkeme sonuçlarını beklemeden yıkımlara başlamak istediği ve yaratmak istediği bu umut ve mağduriyetler silsilesinin arkasına saklanarak geri dönüşü olmayan bir rant üretimi sürecine girmek istediği anlaşılmaktadır.

Toplantıda;

Keçiören halkının hala birçok hakkı ve seçeneği olduğunu,

Söz konusu planlar ve yapılan müteahhitlik sözleşmelerinin halkın lehine olmadığını, artan imar haklarından hiçbir şekilde yararlandırılmadıklarını,

Bu kadar hızlı davranan müteahhitlerle sözleşme imzalamak zorunda olmadıklarını; acele etmemeleri ve dava süreci bitene kadar sözleşme imzalamamaları gerektiğini,

Dava süreçlerinde bilirkişi heyetlerinin belirlendiğini, Mahkeme tarafından Kavacık Subayevler ve Hasköy mahallelerini içeren planın yürütmesinin durdurulduğunu,

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu olarak süreçle ilgili merak edilen her konuda meslek örgütlerimizle iletişime geçilebileceği aktarıldı.

ANKARA'DA EMEK VE MESLEK ÖRGÜTLERİNDEN ORTAK AÇIKLAMA: "HDP'YE YÖNELİK SALDIRIYI KINIYORUZ!"

TMMOB Ankara İKK, DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu ve Ankara Tabip Odası tarafından 18 Haziran 2021 tarihinde Eğitim Sen Ankara 5 Nolu Şube "HDP'ye Yönelik Saldırığı Kınıyoruz!" başlıklı ortak bir basın açıklaması yapıldı. Açıklamayı Ankara Tabip Odası Başkanı Ali Karakoç yaptı.

Açıklamada, "Kendi siyasal çıkarları uğruna kendilerine oy vermeyen herkesi teröre destek vermekle suçlayan,

milyonlarca oy alarak meclise girmiş bir partiyi terör örgütü olarak niteleyen, kin ve düşmanlık üzerinden oy devşirmeye çalışan siyasi iktidar, bu saldırıya zemin oluşturan toplumsal ortamın asıl sorumlusudur," denildi.

Açıklama sonrasında Şube Binası önüne inilerek hayatını kaybeden Deniz Poyraz için saygı duruşu ve anma konuşması yapıldı.

Basın Toplantısında okunan açıklamanın tamamı:

HDP'YE YÖNELİK SALDIRIYI KINIYORUZ!

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Arkadaşlar

Dün İzmir'de Halkların Demokratik Partisi İl Başkanlığını hedef alan ve Deniz Poyraz'ın öldürülmesiyle sonuçlanan faşist saldırıyı kınıyoruz. Hayatını kaybeden kardeşimizin ailesine ve tüm HDP örgütlülüğüne başsağlığı diliyoruz.

Bu saldırı, bu ülkede barıştan, demokrasiden, kardeşlikten ve bir arada yaşamdan yana tüm toplum kesimlerine yönelik bir saldırıdır.

Bu saldırı, demokratik siyasete ve halk iradesine yönelik bir saldırıdır.

Bu saldırı bu ülkenin çok kültürlü, çok kimlikli ve çok sesli dokusuna yönelik bir saldırıdır.

Katilin sosyal medya paylaşımları incelendiğinde, bu kişinin geçtiğimiz yıllar içinde Suriye'de çatışma bölgesinde bulunduğu, ağır silahlarla pozlar verdiği, Kürt ve Ermeni Halklarını tehdit ettiği görülmektedir.

Yapacağı katliamı adeta öncesinden ilan eden bu kişinin, elinde koca bir çantayla sürekli olarak polis gözetiminde bulunan HDP İzmir İl Binasına elini kolunu sallayarak girebilmesi düşündürücüdür. Başta İzmir Valisi, Emniyet Müdürü ve istihbarat birimleri olmak üzere, gencecik bir kardeşimizin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan bu saldırıda ihmali bulunan tüm yetkililer derhal istifa etmelidir.

Değerli Arkadaşlar,

Bu olayın asıl sorumlusu ne tek başına eli kanlı katil, ne de görevini ihmal eden emniyet güçleridir. Bu olayın asıl sorumlusu, yıllardır sistematik olarak HDP'yi ve HDP'lileri terörle özdeşleştirmeye çalışan, HDP'yi ve HDP'lileri hedef gösteren siyasi iktidardır.

Kendi siyasal çıkarları uğruna kendilerine oy vermeyen herkesi teröre destek vermekle suçlayan, milyonlarca oy alarak meclise girmiş bir partiyi terör örgütü olarak niteleyen, kin ve düşmanlık üzerinden oy devşirmeye çalışan siyasi iktidar, bu saldırıya zemin oluşturan toplumsal ortamın asıl sorumlusudur.

Siyasi iktidarın (en tepesindeki isimden başlayarak devleti yöneten isimlerin) muhalefet partilerine, milletvekillerine, gazetecilere, aydınlara yönelen tehditkar dili bu ve benzeri saldırıları cesaretlendirmektedir.

Toplumu birbirine düşürmeye çalışan, şiddeti yaygınlaştıran, toplumsal barışı tehdit eden bu ayrıştırıcı dil ve politikalar derhal terk edilmelidir. Muhalifleri hedef alan saldırılar, şiddeti öven söylemler, toplumun belirli kesimlerine yönelik tehditler en ağır biçimde cezalandırılmalıdır.

Halkı Haziran-Kasım 2015 dönemi benzeri bir cendereye sıkıştıran tehlikeyi teşhir etmek, bertaraf etmek demokrasi ve huzur isteyen herkesin görevidir. Meşruluğunu ortadan kaldırmaya çalıştıkları şeyin HDP değil, hak istemek, özgürlük istemek, eşitlik istemek, adalet ve hukuk istemek olduğunu anlaşılmaktadır.

Bunun bir demokrasi kavgası olduğunu, kadın kavgası, doğa kavgası, çetelere karşı hukuk kavgası olduğunu, tüm ilişki ve örgütlenmelerin buna göre yeniden tarifenmesi, safların bu temelde oluşmasını sağlamak .

Tüm emek örgütlerini, siyasi parti ve grupları, demokrasi ve adalet taraftarların uygulanan şiddet ve kirli oyuna karşı birlikte tavır almaya çağırarak gerek

Değerli Arkadaşlar,

Son dönemde birbiri ardına ortaya saçılan itiraf ve suçlamalar, mafya ve hukuk dışı ilişkilerin devletin farklı kademelerinde ne kadar yaygın ve etkin olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Hukuk devletini ve demokratik siyaseti tehdit eden bu kirli yapılar ne kadar güçlü olsa da, bu ülkede ondan çok daha güçlü bir demokratik mücadele geleneği olduğunu biliyoruz.

Toplumu birbirine düşürmeye çalışan saldırı ve (katliamlar) ne kadar yaygın olsa da, bu ülkede ondan çok daha yaygın bir barış ve kardeşlik kültürü olduğunu biliyoruz.

Demokrasiden, barıştan ve bir arada yaşamdan yana güçler olarak bizler, bu ülkenin geleceğinin faşist saldırganlığın ve kirli ilişkilerin ağının ipoteği altına alınmasına izin vermeyeceğiz.

Tüm halkımızı ırkçı-faşist saldırganlığa karşı birlik olmaya, bir arada kardeşçe yaşamı savunmaya çağırıyoruz.

DİSK İç Anadolu Bölge Temsilciliği

KESK Ankara Şubeler Platformu

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu

Ankara Tabip Odası

TMMOB 45. DÖNEM 9. DENETLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB 45. Dönem 9. Denetleme Kurulu toplantısı 29-30 Haziran 2021 tarihinde TMMOB`de gerçekleştirildi. Toplantıya; Denetleme Kurulu Üyeleri Halil İbrahim Yiğit, İlter Çelik, Nadir Avşaroğlu, Mehmet Zeki Barutcu, Mehmet Nuri Hatiçoğlu, TMMOB Saymanı Tores Dinçöz, TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül ve Muhasebe Görevlisi İhsan Aydın katıldı.

TMMOB 45. DÖNEM

IX. DENETLEME KURULU RAPORU

Denetleme Tarihi : 29 – 30 Haziran 2021

Denetleme Dönemi : 01 Ağustos 2020 – 31 Mart 2021

TMMOB 46.Olağan Genel Kurulu, dünyamızı ve ülkemizi saran Koronavirüs (Covid-19) salgını sebebiyle bir yılı aşkın bir süredir yapılamamıştır. Yönetim Kurulumuz, geçen bu süreç içerisinde takvime uygun tarihlerde genel kurul yapmak için kararlar almış olmasına karşın, ülkemizdeki salgının kontrol altına alınabilmesine yönelik olarak alınan kısıtlamalar ve kapanmaya yönelik olarak çıkarılan genelgeler doğrultusunda genel kurulumuz sürekli olarak ileri bir tarihe ertelenmek zorunda kalmıştır.

Kurulumuz yapmış olduğu toplantıda; Oturum Başkanlığına Mehmet Nuri HATİÇOĞLU'nu, Oturum Yazmanlığına İlter ÇELİK'i seçmiştir. Denetleme sırasında TMMOB Genel Sekreteri Dersim GÜL,

TMMOB Sayman Üyesi Tores DİNÇÖZ, ve Muhasebe Görevlisi İhsan AYDIN'dan mali konularda gerekli bilgiler alınmıştır.

Denetleme Kurulumuz aşağıda belirtilen hususları tespit etmiştir.

- 1- Yönetim Kurulu Karar Defteri incelemesinde;
  - a. Yönetim Kurulu'nun 04 Eylül 2020 – 13 Haziran 2021 (45.Dönem) tarihleri arasında 15 (onbeş) toplantı yaptığı ve 222 (ikiyüzyirmiiki) karar aldığı,
  - b. Yönetim Kurulu toplantılarının pandemi sebebiyle internet üzerinden çevrimiçi olarak yapıldığı, kararlarının usulüne uygun olarak alındığı, elektronik olarak imzalandığı ayrıca ıslak imzaların da tamamlanmasına çalışıldığı görülmüştür.
- 2- Kasa incelenmesi;

29 Haziran 2021 tarihi saat 11.30 itibariyle yapılan kasa sayımında, kasada 28 Haziran 2021 tarihinden

devreden 2.388,67 (ikibinüçyüzseksenekiz Türk Lirası altmışyedi Kuruş) TL bulunduğu, bu rakamın muhasebe kayıtları ile uygun olduğu ve TMMOB 45. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 10. maddesine titizlikle uyulduğu görölmüştür.

3- Demirbaş Defteri incelemesinde;

Demirbaş Defteri'nin usulüne uygun ve düzenli şekilde tutulduğu görölmüştür.

4-Banka Hesapları incelemesinde;

Banka mevcutlarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1 dedir.

5- Çek – Senet Hesapları incelenmesinde;

Çek ve senetlerin hesaplarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1 dedir.

6- Defter ve Muhasebe kayıtlarının incelenmesinde;

Muhasebe kayıtlarının ve defterlerin usulüne uygun, titiz ve düzenli şekilde tutulduğu görölmüştür.

7- Diğer Hususlar;

a- TMMOB 46.Olağan Genel Kurulu'nun halen yapılamaması sebebiyle 2020-2021 yılları tahmini bütçelerini genel kurul onayına sunamamış ve bu nedenle 2020 yılı bütçesini, TMMOB Mali İşler Yönetmeliği'ne uygun olarak 2019 yılı bütçe rakamları üzerinden tamamlamak zorunda kalmıştır.

2020 yılı bütçe gerçekleşmeleri raporumuz ekindedir.

b- 2020-2021 Yılları Birlik Hissesi'nin, 2019 Yılı Birlik Hissesi tutarı üzerinden tahsil edilmeye devam

edildiği ve genel kurul yapılana kadar da devam edileceği, TMMOB 45. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 2.maddesi gereğince yapılan ödemelerin gerçekteşme durumlarını gösteren tabloların da aylık olarak değil yıl sonu itibariyle Odalara gönderildiği görölmüştür.

c- 2019 Yılı Birlik Hissesi tutarı üzerinden tahsil edilmeye devam edilen 2020 yılı (01 Nisan 2020 – 31 Mart 2021) Oda ödentilerinin %89,45'nin 01 Nisan 2020 – 31 Mart 2021 tarihleri arasında, kalan tutarın da toplandı tarihimize kadar tahsil edildiği görölmüştür.

d- Oda Denetleme Kurulu Raporları'nın, usulüne uygun ve düzenli olarak Birliğimize gönderilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesinin tüm Odalarımıza hatırlatılmasına,

karar verilmiştir.

Halil İbrahim YİĞİT (Denetleme Kurulu Üyesi), Nadir AVŞAROĞLU (Denetleme Kurulu Üyesi), İlter ÇELİK (Denetleme Kurulu Üyesi), Mehmet Zeki BARUTCU (Denetleme Kurulu Üyesi), Mehmet Nuri HATİÇOĞLU(Denetleme Kurulu Üyesi)

EKLER :

Kasa-Banka-Çek-Senet Tutanađı,

TMMOB Kadro Cetveli,

TMMOB 2020 Yılı Mali Tabloları,

TMMOB Teoman ÖZTÜRK Öğrenci Evi ve Sosyal Tesisi Odalar Katkı Payı Ödenti Çizelgesi (28 Haziran 2021 itibariyle),

Tapu Fotokopisi,

Genel Mizan (01 Nisan 2021 – 28 Haziran 2021)

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.5 billion (UNEP 1997).

As a result of the increasing number of children in the world, the number of children in the labour force is also increasing. In 1990, 100 million children were in the labour force, and this number is expected to increase to 150 million by the year 2000 (ILO 1997).

Children in the labour force are exposed to a wide range of occupational hazards. These hazards include physical, chemical, biological, and psychosocial factors. Physical hazards include heavy lifting, repetitive motions, and exposure to noise and vibration. Chemical hazards include exposure to toxic substances, dust, and fumes. Biological hazards include exposure to infectious agents and parasites. Psychosocial hazards include long hours of work, lack of control over the work environment, and exposure to violence and harassment.

The health consequences of occupational hazards for children are often severe and long-lasting. Children who are exposed to occupational hazards may experience physical injury, respiratory problems, hearing loss, and mental health problems. Children who are exposed to occupational hazards may also experience stunted growth and development, and may be at a higher risk of chronic diseases in later life.

The ILO has developed a number of conventions and recommendations to protect children in the labour force. The most important of these is the ILO Convention on the Worst Forms of Child Labour, which was adopted in 1999. This convention defines the worst forms of child labour and sets out measures to eliminate them.

The ILO also has a number of other conventions and recommendations that relate to child labour. These include the ILO Convention on the Minimum Age for Admission to Employment, the ILO Recommendation on the Minimum Age for Admission to Employment, and the ILO Recommendation on the Prohibition and Elimination of the Worst Forms of Child Labour.

Despite the existence of these international instruments, child labour remains a global problem. In 1997, an estimated 180 million children were in the labour force, and this number is expected to increase to 250 million by the year 2000 (ILO 1997). The majority of these children are in the informal economy, where they are often exposed to hazardous and exploitative conditions.

There are a number of reasons why child labour remains a global problem. One of the main reasons is poverty. In many developing countries, children are forced to work in order to help their families survive. Another reason is the lack of access to education. In many developing countries, children do not have access to primary and secondary education, and therefore are forced to work.

There are also cultural and social factors that contribute to child labour. In some cultures, children are expected to help with household chores and to work in the family business. In some societies, child labour is considered a normal part of life, and children are encouraged to work from a young age.

There are a number of measures that can be taken to reduce child labour. These include: (1) improving access to education, (2) providing social services to poor families, (3) enforcing labour laws, and (4) raising awareness of the dangers of child labour. It is important that these measures be implemented in a coordinated and comprehensive manner, in order to effectively reduce child labour.